



# ಕನ್ನಡ ಬಾಲಭಾರತಿ ವಳನೆಯ ತರಗತಿ



# ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

## ಭಾಗ 4 ಕ

### ನಾಗರಿಕರ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

#### ಅನುಷ್ಠಾನ 51 ಕ

ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕನ ಈ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಇರುತ್ತವೆಯೆಂದರೆ ಅವನು-

- (ಕ) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನು ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯ ಆದರ್ಶಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರದಾಜು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು.
- (ಖ) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತಿಕ ನೀಡಿದ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- (ಗ) ದೇಶದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವ ಇಕ್ಕಿತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾಗಿರಬೇಕು.
- (ಘ) ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- (ಜಿ) ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಭೇದಭಾವಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಒಗ್ಗಟನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಹಾಗೂ ಸಹೋದರ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯಾರಿಟಿ ತರುವಂತಹ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.
- (ಚ) ನಮ್ಮ ಸಮೃದ್ಧಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು.
- (ಝ) ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಸಚೀವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿಸಿರಿ.
- (ಜ) ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ, ಮಾನವೀಯತೆ ಮತ್ತು ಜಿಜ್ಞಾಸುಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- (ರು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು. ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಬೇಕು.
- (ಇ) ರಾಷ್ಟ್ರದ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕು.
- (ಟ) 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷ ವರ್ಯಾಮಾನದಲ್ಲಿಯ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೋಷಕರು ಶೀಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಸರಕಾರನಿಂದಯಕ್ರಮಾಂಕ: ಅಭ್ಯಾಸ - 2116 / (ಪ್ರ.ಕ. 43/16) ಎಸ್‌ಡಿ-4 ದಿನಾಂಕ 25.4.2016 ಅನ್ನದಿಯ ಸ್ವಾಫೀಸಲಾದ ಸಮನ್ವಯ ಸಮಿತಿಯ ದಿ. 3.3.2017ರಂದು ನಡೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಕವನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

## ಕನ್ನಡ

# ಬಾಲಭಾರತಿ

## ಪಳನೆಯ ತರಗತಿ



ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಕ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಣೆ - 411004.



ತಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲ್‌ಪೋನದ ಮೇಲೆ DIKSHA App ಮೂಲಕ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಕದ ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಾಟದ ಮೇಲಿರುವ Q.R.Codeದ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಕ ಅದರಂತೆ ಪಠ್ಯಪ್ರಸ್ತಾಕದಲ್ಲಿಯ ಆಶಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೇರೆ Q.R.Codeದ ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಯನ-ಅಧ್ಯಾಪನದ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತ ದೃಕ್-ಶ್ರಾವಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಪಲಭ್ಯವಾಗುವುದು.

ಪ್ರಥಮಾವೃತ್ತಿ : 2017  
ಪುನರ್ಮಾರ್ಪಣ : 2022

© ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳ, ಪುಣೆ - 4

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳವು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳದ ಸಂಚಾಲಕರ ಲಿಖಿತ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆಯಾಗಿಸಬಾರದು.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಮಿತಿ :	ಡಾ. ಕೆ.ಕೆ. ಪತ್ತಾರ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ. ಶಿವಬಾಳ ಕೆ. ಗೋಲಿ, ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ. ಬಿ.ಎಸ್. ಕಾಪಸೆ, ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀ. ಹಣಮಂತ ಎಮ್. ಕುಂಭಾರ, ಸದಸ್ಯರು ಶ್ರೀಮತಿ. ಜಯದೇವಿ ಆಯ್. ಉಕ್ಕಲಿ, ಸದಸ್ಯೆಯರು ಡಾ. ಸದಾನಂದ ಎಂ. ಬಿಳ್ಳಾರ, ಸದಸ್ಯ - ಸಚಿವರು.
ಕನ್ನಡ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಸದಸ್ಯರು :	ಶ್ರೀ. ಜಿ.ಡಿ. ಮೋರೆ ಶ್ರೀ. ಟಿ.ಎಂ. ಸದಾನಂದ ಶ್ರೀ. ಶ್ರೀಶ್ವೇಲ ಜಿ. ಅವಟಿ
ಸಂಯೋಜನ ಪ್ರಮುಖರು :	ಡಾ. ಸದಾನಂದ ಎಂ. ಬಿಳ್ಳಾರ, ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕನ್ನಡ, ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಮಂಡಳ, 'ಬಾಲಭಾರತಿ', ಪುಣೆ-4 ಶ್ರೀ. ಆರ್. ಎಮ್. ಗಣಾಚಾರಿ, ವಿಷಯ ಸಹಾಯಕರು ಕನ್ನಡ
ಚಿತ್ರಕಾರ ಮುಖಿಪ್ರಾಟ :	ಶ್ರೀ. ರಾಜೇಂದ್ರ, ಗಿರಧಾರಿ. ಶ್ರೀ. ಅಭಾ ಭಾಗವತ.
ಅಕ್ಷರ ಚೋಡಣೆ :	ಕೇಸನ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಬ್ಲೋಗೋ
ನಿರ್ಮಿತಿ :	ಶ್ರೀ. ಸಚ್ಚಿತಾನಂದ ಆಫ್ಳೆ. ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ಮಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ. ಸಚಿನ ಮೆಹತಾ, ನಿರ್ಮಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ. ನಿತಿನ ವಾಣಿ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ಮಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿ
ಕಾಗದ :	70 ಚಿ.ಎಸ್.ಎಮ್. ಕೀಮೋಪೋಲ್
ಮುದ್ರಣದೇಶ :	N/PB/2022-23/2,500
ಮುದ್ರಕರು :	M/S. SHARP INDUSTRIES, RAIGAD
ಪ್ರಕಾಶಕರು :	ಶ್ರೀ. ವಿವೇಕ ಗೋಸಾವಿ, ನಿಯಂತ್ರಕ ಪಾಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ನಿರ್ಮಿತಿ ಮಂಡಳ, ಪ್ರಭಾದೇವಿ, ಮುಂಬಯಿ - 25

## ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಗಳಾದ ನಾವು, ಭಾರತವನ್ನು ಒಂದು ಸಾರ್ಥಕಾರ್ಥಿಮ  
ಸಮಾಜವಾದಿ ಧರ್ಮಸಿರಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಗೋರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲು  
ಹಾಗೂ ಅದರ ಸಮಸ್ಯೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ :

ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾಯಿ;  
ವಿಚಾರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಶ್ರದ್ಧೆ  
ಮತ್ತು ಉಪಾಸನೆ ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯ;  
ಸಾಫ್ಟ್‌ಮಾನ ಹಾಗೂ ಆವಕಾಶ ಸಮಾನತೆಯು;  
ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು  
ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗೌರವವನ್ನು  
ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಏಕಾತ್ಮಕೆಯನ್ನು  
ಆಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡುವ ಬಂಧುತ್ವವನ್ನು  
ವ್ಯಾಧಿಗೊಳಿಸಲು ದೃಢಸಂಕಲ್ಪದ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ;  
ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ  
ಇಂದು ದಿನಾಂಕ ಇಪ್ಪತ್ತರನೆಯ ನವ್ಯೇಬರ, ಇಂಳಿನ ನೆಯ ಇಸವಿ  
ಕಾ ಮೂಲಕ ಈ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮತ್ತು ಅಧಿನಿಯಮಿತ  
ಗೊಳಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

## ರಾಷ್ಟ್ರೀತೆ

ಜನಗಣಮನ-ಅಧಿನಾಯಕ ಜಯ ಹೇ  
ಭಾರತ-ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ ।

ಪಂಜಾಬ, ಸಿಂಧು, ಗುಜರಾತೆ, ಮರಾಠಾ,  
ದ್ರಾವಿಡ, ಉತ್ತರ, ಬಂಗ,

ವಿಂದ್ಯ, ಹಿಮಾಚಲ, ಯಮುನಾ, ಗಂಗಾ,  
ಉಚ್ಛರ ಜಲಧಿತರಂಗ,

ತವ ಶುಭ ನಾಮೇ ಜಾಗೇ, ತವ ಶುಭ ಆಶಿಸ ಮಾಗೇ,  
ಗಾಹೇ ತವ ಜಯಗಾಥಾ,

ಜನಗಣ ಮಂಗಲದಾಯಕ ಜಯ ಹೇ,  
ಭಾರತ-ಭಾಗ್ಯವಿಧಾತಾ ।

ಜಯ ಹೇ, ಜಯ ಹೇ, ಜಯ ಹೇ,  
ಜಯ ಜಯ ಜಯ, ಜಯ ಹೇ ||

## ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ

ಭಾರತ ನನ್ನ ದೇಶ. ಭಾರತೀಯರಲ್ಲರೂ ನನ್ನ  
ಬಂಧು-ಭಗಿನಿಯರು.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ತ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ನನ್ನ  
ದೇಶದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಹಾಗೂ ಬಹುವಿಧವಾದ ಪರಂಪರೆಯ  
ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಈ ಪರಂಪರೆಗೆ ತಕ್ಷಣಾಗಿರಲು ನಾನು  
ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿ-ತಂದೆ, ಗುರು-ಹಿರಿಯರನ್ನು  
ಆದರಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ  
ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ದೇಶ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿನಿಷ್ಟೆ  
ಇಡುವನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ  
ಉತ್ಕಷ್ಟ ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಸುಖವುಂಟು.

## ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಪು. ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇಯರೆ,

ಎಣನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಗತ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಆರನೆಯ ಕನ್ನಡ ಬಾಲಭಾರತಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕ ನೋಡಲು ಬಹಳಷ್ಟು ಆಶುರರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಎಣನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ಈ ಹೊಸ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿಡಲು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದವನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕಗಳು ನಿಮ್ಮ ಗೇಳೆಯರು. ಈ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕಥೆ, ಕವಿತೆಗಳಿವೆ. ಎಣನೆಯ ಇಯತ್ತೆಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ, ಪದ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಕರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆನಂದದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ನೀತಿಬೋಧಕಥೆ, ಹಾಡು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀನ್ಯಪ್ರಾಣ ಅಭ್ಯಾಸ, ಉಪಕ್ರಮ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಂತಭಾಂವಗೋಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಣಿಕನೆಯ ಗೀತೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಚಿತ್ರಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ, ಚಚೆರ್, ವಿಚಾರ ಹಾಗೂ ಆ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ವಂತದ ಅನುಭವ-ಕಥನ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಸ್ವತ್ತಃ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಬರೆಯಲು ಬರುವುದು; ಅದರಂತೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬರುವುದು. ಕವಿತೆ ಹಾಡಲು, ಸಂಭಾಷಣೆ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾದರ ಪಡಿಸುವುದು. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಕಲ್ಪನೆಯ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುವುದು; ಹಾಸ್ಯ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಗಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಹಿಡಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಡಿನ ಸ್ವರ್ಧ್ಮ, ಅಂತ್ಯಾಕ್ಷರಿ ಸ್ವರ್ಧ್ಮಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ನಿಮಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟ. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿವೆ.

ಕನ್ನಡವು ನಿಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರ, ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು, ಭಾಷೆ ಸಮೃದ್ಧಗೋಳಿಲು ನಿಮಗೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂವಾದ ಸಾಧಿಸಲು ಬರುವಂತೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಯೋಗ್ಯ ವರಿಳಿತದಿಂದ ಮಾತನಾಡಲು, ಪತ್ರ, ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ಇತ್ಯಾದಿ ದ್ವೇನಂದನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು, ಓದಲು ಬರಬೇಕೆಂಬ ಆಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ. ವ್ಯಾಕರಣದ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತ ಸರಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನೀವು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಕಲಿಯುವಿರಿ.

ಎಣನೆಯ ಕನ್ನಡ ಬಾಲಭಾರತಿ ಈ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪ್ಯಾಯಗಿ ಮೆಚ್ಚಗೆಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಡಾ. ಸುನಿಲ ಮಗರ)

ಸಂಚಾಲಕ

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪಾಠಪ್ರಸ್ತಕ ನಿರ್ಮಿತಿ

ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಸಂಶೋಧನ ಮಂಡಳ, ಪುಣೆ

ಪುಣೆ

ದಿನಾಂಕ: 28 ಮಾರ್ಚ್ 2017 ಯುಗಾದಿ

ಭಾರತೀಯ ಸೌರ : 7 ಜ್ಯೇಷ್ಠ 1939.



ಸೂಚಿಸಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದು	ಅಧ್ಯಯನ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ
<ul style="list-style-type: none"> <li>ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆನುಸರಿಸಿ ಭಾಷೆಯ ವಿಶೇಷಗಳು (ವ್ಯಾಕರಣ, ವಾಕ್ಯರಚನೆ, ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳು) ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.</li> <li>ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ವಿಕಾಸ ಮಾಡುವ ಉಪಕ್ರಮಗಳ ಉದಾ: ಅಭಿನಯ, ಮೂಕ ಅಭಿನಯ, ಕವಿತೆಗಳು, ಪಾಠ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಲೇಖನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಸ್ತಲಿಖಿತ ಮತ್ತು ವರದಿ ಲೇಖನದ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವದು.</li> <li>ಶಾಲೆ/ವಿಭಾಗ/ಇಯತ್ತೆ ಇವುಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹನ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.</li> </ul>	<p>07.06.12 ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯ ಓದುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗನುಸಾರ ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳು/ಶ್ರೀಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಂದರ್ಭ ಸಾಹಿತ್ಯ (ಉದಾ. ತಬ್ಬಕೊಳ್ಳ, ಇಂಟರನೆಟ್ ಇತರ ಸಂದರ್ಭ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಅಥವಾ ಇತರ ಪ್ರಸ್ತುತಿಗಳ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವನು.</p> <p>07.06.13 ಏವಿಧ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಉದಾ: ಹಸ್ತಕಲೆ, ವಾಸ್ತುಕಲೆ, ಕೃಷಿಕಲೆ, ವೃತ್ತಕಲೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆ) ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುವ ಭಾಷೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವನು. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಹೊಗಳುವನು.</p> <p>07.06.14 ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ/ ಲೇಖನ ನಿಯಮಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೆ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವನು. (ಉದಾ: ಕೆಲವೊಂದು ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷ ಶಬ್ದರಚನೆ, ವಾಕ್ಯಾಂಶದ ಉಪಯೋಗ)</p> <p>07.06.15 ಏವಿಧ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ / ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗುವ ಬೇರೆಯವರ ವಿಚಾರ ಹರಟೆ ಸ್ವಂತದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವನು. (ಉದಾ: ತಮ್ಮ ಉರಲ್ಲಿಯ ಜಾವಡಿಯಲ್ಲಿಯ ಹರಟೆ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಜನರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹರಟೆ ಹೊಡಿಸುವನು.</p> <p>07.06.16 ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯ/ ವಿಷಯ (ಉದಾ: ವಾತಾವರಣಿಕೆ ಕಥೆ, ಮಾಹಿತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಟರನೆಟ್ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಾರವಾಗುವ ಏವಿಧ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ) ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಓದುವನು ಮತ್ತು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಆಯ್ದು, ಸ್ವಂತದ ವಿಚಾರ ತರ್ಕಶೂದ್ದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವನು.</p> <p>07.06.17 ಸ್ವತಃದ ಅನುಭವ ಸ್ವತಃದ ಭಾಷಾ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವನು.</p> <p>07.06.18 ಏವಿಧ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶದ ಸಲುವಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಉಪಯುಕ್ತ ಶಬ್ದ, ಶಬ್ದ ಸಮೂಹ, ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಚಾರ, ಪಡೆನುಡಿಗಳು, ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ವ್ಯಾಕರಣದ ಫಟಕಗಳ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವನು.</p> <p>07.06.19 ಭಿತ್ತಿಪತ್ರಿಕೆ/ ಪತ್ರಿಕೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವನು, ಬರೆಯುವನು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವನು.</p> <p>07.06.20 ಏವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾಹಿತಿ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವನು. ಉದಾ: ಸಂದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು.</p>

## ಪರಿವಿಡಿ

### ಗದ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಅ. ನಂ	ಪಾಠಗಳು	ಲೇಖಕರು	ಪುಟ
1.	ಆನಾಧ ರಕ್ಷಕ	ಎಚ್. ವಿ. ಸಾವಿತ್ರಮ್ಮ	1
2.	ವಚನ ಪಿತಾಮಹ	ಬಿ.ಎಂ. ಪಾಟೀಲ	5
3.	ಆದರ್ಶ ಗ್ರಾಮ	-	10
4.	ಸಿಂಧೂತಾಯಿ ಸಪಕಾಳ	-	14
5.	ನಗೆಯ ಬಗೆ	ಎಸ್. ವಿ. ರಾವೆ	20
6.	ಇರುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡು (ಚಿತ್ರಕಥೆ)	-	24
7.	ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ	ಎಸ್. ಜಿ. ಹೆಗಡೆ	30
8.	ಕೃಸ್ತಮಸ್	-	35
9.	ಪೌರ್ಣಮಣಿ ಬರೆದ ಪತ್ರ	-	39
10.	ಯೋಗಾಸನ-ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ	-	44
11.	ಕೌಂತೀಯ	ವಿ.ವಾ. ಶಿರಪಾಡಕರ	49
12.	ನರಿಯುಂ ಬಿಲನುಂ	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	56

### ಪದ್ಯ ವಿಭಾಗ

ಅ. ನಂ	ಪದ್ಯಗಳು	ಕವಿ	ಪುಟ
1.	ನೇಗಿಲಯೋಗಿ	ಕುವೆಂಪು	59
2.	ಜಯವೆನ್ನಿ ಭಾರತಾಂಬೆಗೆ	ಸುನಿತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	62
3.	ನೇತ್ರದಾನ	ಗೌರಾ. ಸಿ. ತಾಲೈಕೋಟಿಮಾಠ	66
4.	ಕುಮ್ಭ ಕುಮ್ಭ	ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿ	69
5.	ಎಳೆಯ ಕಂದನ ಕೂಗು	ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ	72
6.	ಕೆಲಸ ಮಾಡು	ಬಾ.ಇ. ಕುಮಾರೆ	76
7.	ನೇಸರು ನಗುತಾನೆ	ದೊಡ್ಡ ರಂಗೇಗೌಡ	80
8.	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತೆ	ಅ.ಬಾ. ಚಿಕ್ಕಮುಳ್ಳರೆ	84
9.	ಸಫೋರ್ಡೆದಯ ಗೀತೆ		89

### ಘ್ಯಾಕರಣ ವಿಭಾಗ

★	ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು		92
★	ಸಂಧಿ		96
★	ಸಮಾನ		97
★	ಶ್ರೀಯಾಪದ		99





ಇ) ವರ್ತಕನು ಸನ್ಯಾಸಿಗೆ ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದನು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಕಾಶಿಯ ರಾಜನ ವಿಜಯದ ನಂತರ ಕೋಸಲ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ನಿಹೇಶ ಕುಡುಬಂದಿತು ?

ಉತ್ತರ .....

.....  
.....

ಆ) ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಕಾಶಿಯ ರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏನು ಹೇಳಿದನು ?

ಉತ್ತರ .....

.....  
.....

ಇ) ಕಾಶಿಯ ರಾಜನು ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸನ್ಯಾಸಿಸಿದನು ?

ಉತ್ತರ .....

.....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಯೋಚಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಅ) ಸೈನಿಕರು ಕೃಯಲ್ಲಿಗನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಪತ್ರಕರ್ತರು ಪೆನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇಶವಾಸಿಗಳಲ್ಲಿ ..... ಮೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆ) ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ..... ಬೇಕು.

ಇ) ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡುವವರು ವರ್ತಕರು. ಹಾಗಾದರೆ ಪಾಠವನ್ನು ಬೇಳಿಸುವವರು.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5) ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಶಬ್ದಗೋಪುರ ತಯಾರಿಸಿ.**

ಉದಾ : ಮನೆ

ಇದು ಮನೆ

ಈ ನನ್ನ ಮನೆ

ಈ ನನ್ನ ಮನೆ ದೊಡ್ಡದು

ಈ ನನ್ನ ಮನೆ ಒಹಳ ದೊಡ್ಡದು

A) ರಾಜ

A) ರುಚಿ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 6) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

- ★ ನೂರು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.
- ★ ರಥ್ವಾಲಂಕೃತವಾದ ಕರೀಟವನ್ನಿಟ್ಟಿನು.
- ★ ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಅಲೆಯುತ್ತಿದ್ದನು.
- ★ ನಾನೇ ಆ ರಾಜ.
- ★ ಸೈನಿಕರೆ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಿ.
- ★ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊ.

**ಉತ್ತರ :** ರಾಜಾರಾಮಮೋಹನರಾಯರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

ಶಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಾಗಲಾರದವ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಬಾಗುತ್ತಾನೆ

**ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**

★ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- |         |             |               |          |
|---------|-------------|---------------|----------|
| 1) ಹಸು  | 2) ಕತ್ತೆ    | 3) ವಿಡ್ಗಮ್ಮಗೆ | 4) ಆಡು   |
| 1) ಹೋಳಿ | 2) ಬಾತುಹೋಳಿ | 3) ಪಾರಿವಾಳ    | 4) ನವಿಲು |










**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಡಾ. ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು ಯಾವ-ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ .....

.....

ಆ) 'ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ' ದ ಪುನರುಜ್ಞೀವನಕಾಗಿ ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಗಳಾವವು?

ಉತ್ತರ .....

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಬಸವಣ್ಣ

ಅ) ಚೆನ್ನಮಲೀಕಾಜುನ

2) ಅಲ್ಲಮಹೇಭು

ಆ) ರಾಮನಾಥಾ

3) ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿ

ಇ) ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ

4) ಜೇಡರ ದಾಸಮಯ್ಯ

ಈ) ಗುಹೇಶ್ವರಾ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯವಿಂಡವನ್ನು ಒದಗಿ. ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತಂಗಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ

ಕಾಲ : ಕ್ರಿ.ಶ. 1881 – 1912

ಕೈಸ್ನದಮ್ ದ್ಯುಪದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರ ಪೂರ್ಣ ಹೆಸರು ರೆವರೆಂಡ ಚೆನ್ನಪ್ಪದಾನಿಯೇಲಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ. ಇವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ 'ತಿರುಳ್ಳನ್ನಡತಿರುಕ'. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿ.ಶ. 1881 ದಿಸೆಂಬರ ತಿಂಗಳ ಒಂಬತ್ತನೇಯ ತಾರೀಖಿನಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತಗೊಂಡಿದ್ದಸರ್ವಜ್ಞನವಚನಗಳನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಣಗೋಳಿಸಿ ಸರ್ವಜ್ಞನವಾಣಿಯನ್ನು ಮನೆ ಮನೆಗೆ ತಲುಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ವಜ್ಞನ ಸಮಗ್ರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಕ್ರಿ.ಶ. 1915ರಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಂದೆಂಬಿಸಿದ ಇವರು ಒಟ್ಟು 18 ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನಪ್ಪನವರಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೇರ್ಮಾಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಅವರ ಸಂಪಾದಿತ ಗ್ರಂಥ 'ಸರ್ವಜ್ಞನ ವಚನಗಳು'. ಇದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2000 ವಚನಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇವರ ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿ 'ಸಿದ್ಧರಾಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ' ಕ್ಕೆ ದೇವರಾಜ ಬಹದ್ದೂರ ದತ್ತಿ ಬಹುಮಾನ ಲಭಿಸಿದೆ.

- 1) .....  
ಉತ್ತರ .....  
2) .....  
ಉತ್ತರ .....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿಹೋದ ಸಂತರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಬರೆದು ಅಲ್ಲಂತಹಾರಿಸಿರಿ.

### ಕಾರ್ಯಕರ್ವೇ ಕೈಲಾಸ

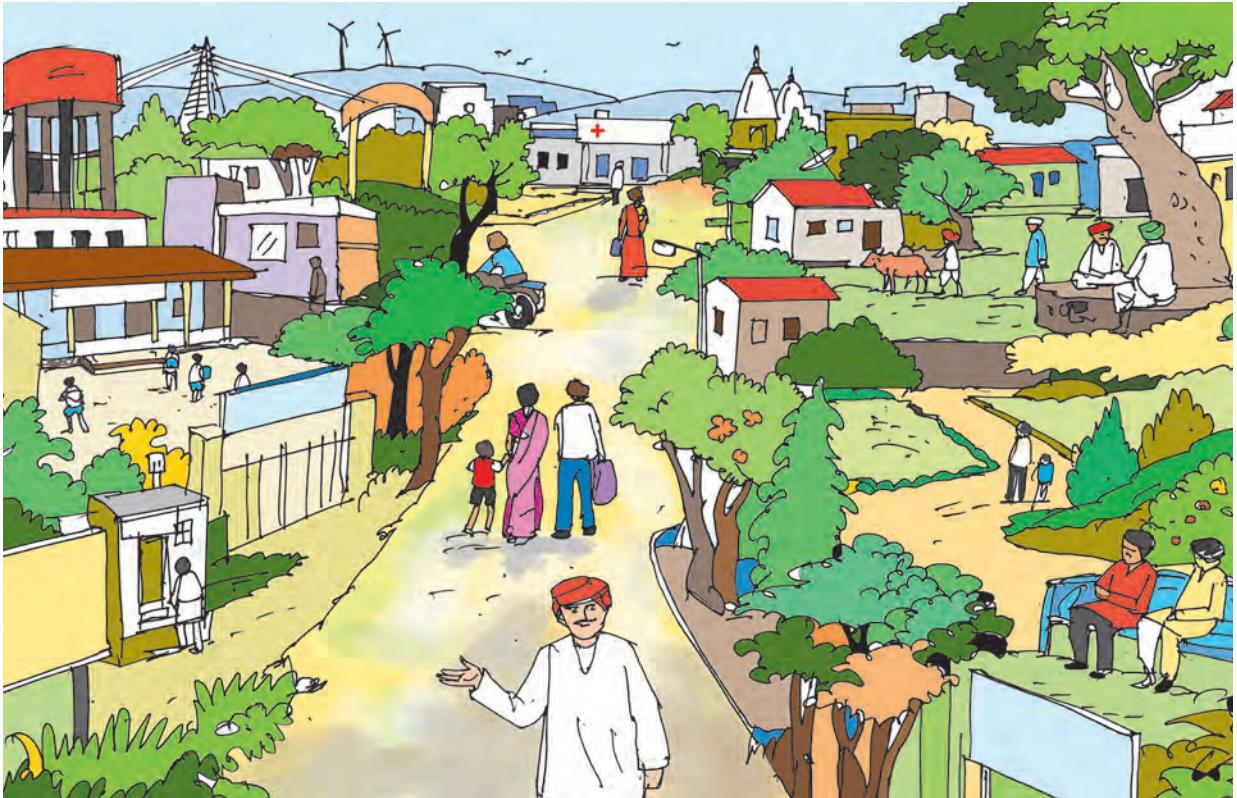


- ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

- ಅ) ಆಲದ ಮರದಲ್ಲಿ ಮಂಗಗಳು ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ಗರೆ ಹೊಡೆದ ಪದದ ಲಿಂಗ ಗುರುತಿಸಿರಿ.  
 1) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ    2) ಪುಲಿಂಗ    3) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ    4) ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ
- ಅ) ಕೇಶವನು ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣೆನ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿದು ಸುಹಾಸಿತವಾದ ಹಣ್ಣೆನ ರುಚಿ ನೋಡಿದನು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಇಂದ್ರಿಯ ಯಾವುದು ?  
 1) ಶೀವಿ    2) ಕೆಣ್ಣು    3) ಮೂಗು    4) ನಾಲಿಗೆ



### 3. ಆದರ್ಶ ಗ್ರಂಥ



ಗೋವಿಂದಪುರ ಎಂಬ ಒಂದು ಉರು. ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಸುಜಾತಾ-ವಿಶಾಲ ಎಂಬ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿದ್ದರು. ಇವರು ಕೃಷಿಮಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ವಿಜಯ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು. ಅವರದು ಸುಖಿ ಹುಟುಂಬವಾಗಿತ್ತು.

ಮಗಳು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಗ ವಿಜಯ ಬಿ.ಎ. ಪದವೀಧರ. ನೌಕರಿ ಮಾಡುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ದಿನಾಲು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೊಸ ಹೊಸ ತೋಯ ಬೀಜಗೊಬರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡತೋಡಿದನು. ವಿಶುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಧನಿಕನಾದನು.

ಕೃಷಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ವಿಜಯನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು. ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಜನಕೊಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಸುಖಿದುಃಖಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಚ್ಚೆ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಾಣಿಯುತ್ತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ವಿಚಾರವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಯಲು ಶೈಚಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶಿದಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹೋಗಿ ಆರೋಗ್ಯ, ಅನಾರೋಗ್ಯ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಶೈಚಾಲಯ ಕಟ್ಟಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ಆರಿತ ಜನರು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಶೈಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು.

ತನ್ನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸತೋಡಿದನು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಂದ ದೇಣಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಪಾಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದನು. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಂಗಣಕ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಲಿಯುವ ಹಿಂದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯಿತು. ಶೇ. 50ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರಾದರು. ಉರಲ್ಲಿ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹುಡುಗಿಯರು



**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1) ಸುಖ X ..... 2) ಆರೋಗ್ಯ X .....

3) ಸಾಫ್ಟ್ X ..... 4) ಶುದ್ಧ X .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯವಿಂಡವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಳೆಗಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ನದಿಗೆ ಮಹಾಪೂರ ಬರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕಂಡು ಬರಲೊಡಗಿದವು. ನದಿತೀರದ ಜನರು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಸುರಕ್ಷಿತ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಡಂಗುರ ಸಾರಿದರು. ಮೇಲೆ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆ, ಕೆಳಗೆ ಹರಿಯುವ ಹೊಳೆ. ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ತೋಚದಂತಾಯಿತು. ಜನರು ದಿಗ್ಬಂತರಾದರು. ಮರುದಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು - ಪದಾರ್ಥಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಗೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಮಹಾಪೂರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಜನರ ಸುರಕ್ಷಿತತೆಗಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

1) ಮಳೆಯು ಹೇಗೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ .....

2) ಏನೆಂದು ಡಂಗುರ ಸಾರಿದರು ?

ಉತ್ತರ .....

3) ಜನರು ಏಕೆ ದಿಗ್ಬಂತರಾದರು ?

ಉತ್ತರ .....

4) ಜನರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿದರು ?

ಉತ್ತರ .....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಶೌಚಾಲಯದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕುರಿತು ಹತ್ತು ಸಾಲು ಬರೆಯಿರಿ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....  
.....  
.....  
.....

## ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಅನೇವಣಿಯ ಜನನಿ

- ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

- ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.
- 1) ಮತ್ತು      2) ನಾನು      3) ಒಂದು      4) ಹುಲಿ
- ಆ) ಹಳ್ಳಿಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಗಳೆಂದರೆ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಇಷ್ಟು:  
ಗರೆ ಹೊಡೆದ ಪದದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.
- 1) ಸವಣದಿಷ್ಟು      2) ಲೋಪ      3) ಆಗಮ      4) ಆದೇಶ



## 4. ಸಿಂಧೂತಾಯಿ ಸಪಕಾಳ



ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮದುವೆ. ಮದುವೆಯಾದ ಕೆಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಈಕೆಯನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಹಾಕಿದ. ತವರಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಅಲ್ಲಿದ್ದವರು ರಪ್ಪನೇ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಬಿಟ್ಟರು. ‘ಶನೀ, ನಿನ್ನ ರ್ಯಾಲಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಾಯಬಾರದೇನೇ...’ ಅಂದರು. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಅನ್ನಸಿಕೊಂಡ ಸಿಂಧೂತಾಯಿ, ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ಮಹಾನ್ ಸಾಧಕಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತಳಿಲ್ಲ; ಅದೇ ಒಂದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಕಥೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ದುಃಖವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಕಣ್ಣಿಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆಗೆ ಶರಣ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಇಸುಗುಂಡುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆ ಗೊತ್ತೆ? ಗಂಡನಿಗೂ, ತವರುಮನೆಯವರಿಗೂ ಬೇಡವಾಗಿ ಅನಾಧೆಯಂತೆ ಬೀದಿಗೆ ಬಂದ ಸಿಂಧೂತಾಯಿ ಈಗ ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳ ತಾಯಿ! ಇವರು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದವರಪಾಲಿನ ಆಧಾರಸ್ಥಂಭ. ಅನಾಧರ ಅಮ್ಮಾ ಎಂದೇ ಇವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ‘ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಕು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಿಸಬಹುದು’ ಎಂಬ ಮಾತಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಂತಿರುವ ಸಿಂಧೂತಾಯಿ, ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟದ ಬದುಕಿನ ಹೊದಲ ಪ್ರಱಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿದ್ಭರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿನ ಹಿಂಪರಿಮಘೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿನನ್ನು ಮಣಿಷರು. ನನ್ನ ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ಹೊದಲು ಮೂರುಜನ ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕನೇಯ ಮಗುವೂ ಗಂಡು ಮಗುವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಇತ್ತಂತೆ. ಆದರೆ, ನಾಲ್ಕನೇಯ ಮಗುವಾಗಿ, ನಾನು ಮಣಿಷರೆ! ಹೆಣ್ಣುಮಗು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ತಕ್ಷಣ, ಯಾಕಾದ್ರು ಮಣಿಷತೋ ಅನಿಷ್ಟ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಮೂಗು ಮುರಿದರಂತೆ. ಅನಂತರದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಿಂಧೂತಾಯಿ ಎಂದು ನಾಮಕರಣವಾಯಿತು ನಿಜ. ಆದರೆ, ಮನೆಮುಂದಿಯೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಚಿಂದಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾಡಿದರು. (ಚಿಂದಿ ಅಂದರೆ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಡವಾದ ವಸ್ತು, ಹರಿದುಹೋದ ಸೀರೆಯ ತುಂಡು ಎಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ.) ತುತ್ತಿ ಅನ್ನಕ್ಕೂ ತತ್ವಾರ ಎಂಬಂಥ ಬಡತನ ನನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಿತ್ತು. ಈ ಬಡತನದ ಮಧ್ಯೆಯೂ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದೆ. ಸ್ಲೈಟ್ ಖಿರೀದಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೂ ನನ್ನ ತಂಡಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಯ ಎದುರಿಗಿದ್ದ ಆಲದ ಮರದ ಎಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಚೂಪಾದ ಕಡ್ಡಿಯಿಂದ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಅಕ್ಕರ ಕಲಿತೆ. ಮುಂದೆ ಶ್ರೀಹರಿ ಸಪಕಾಳ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ವಿವಾಹವಾಯಿತು.







ಉತ್ತರ .....  
.....

### ಪ್ರಶ್ನ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಸಿಂಧೂತಾಯಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

ಉತ್ತರ .....  
.....

ಆ) ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತಹ ಯಾವ ಫುಟನೆ ಜುಗಿತು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

ಇ) ಖೋಲೆ ಪಾಟೀಲರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

### ಪ್ರಶ್ನ 4) ಯೋಚಿಸಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

1) ಸಿಂಧೂತಾಯಿಯವರು ಅನಾಥ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆರೆದರು.  
ಹಾಗಾದರೆ ಸಾಮಿತ್ರಿಭಾಯಿ ಪುಲೆಯವರು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ .....

2) 1980ರಲ್ಲಿ ಚಿಕಲಧಾರಾ ಟೆಗರ್ ಪ್ಲಾಜ್‌ಗಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಒಕ್ಕಲೆಬಿಸಲಾಗಿತ್ತ.  
ಆದರೆ 1993ರಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲಾರಿ ಭೂಕಂಪ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ .....

3) ಸಿಂಧೂತಾಯಿಯವರಿಗೆ ಹೆರಿಗೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಹಿಂಸೆ ನೀಡಿದರು.  
ಆದರೆ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳು .....

### ಪ್ರಶ್ನ 5) ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀವು ಏನು ಮಾಡುವಿರಿ.



**ಪ್ರಶ್ನೆ 6) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವೇಳಿ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.**

1) ಮೂಗುಮುರಿ = .....

.....  
.....

2) ಶೈಯೊಡ್ಡು = .....

.....  
.....

3) ಸತ್ಕರಿಸು = .....

.....  
.....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಸಮೀಕ್ಷೆದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಾಧಾಶ್ವರಮುಕ್ಕೆ ಭೇಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿರುವ ಹಿರಿಯರೆಡಿಗೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿ ನಿಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕರ / ಪಾಲಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

### ಪರರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಪರಮಾನಂದವನ್ನು ಪಡೆ

- **ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

ಅ) ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಸಂಧಿ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- 1) ನೂರಾರು 2) ಮನೆಯಿಂದ 3) ಉರಿಂದೂರಿಗೆ 4) ಕಲ್ಲನ್ನು

ಆ) “ಮೂಷಕ ವಾಹನ”, ಈ ಪದವು ಯಾರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ ?

- 1) ಏಪ್ಪು 2) ಶಿವ 3) ಗಣೇಶ 4) ಬುಣ್ಣ



## 5. ನಗೆಯ ಬಗೆ

**ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ :** ಎಸ್. ಪ್ರೀತಿ ರಾವ್ ಇವರು, ‘ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಗಳು’, ‘ವರ್ಕದೃಷ್ಟಿ’, ‘ನಗೆದೀವಿಗೆ’ ಮುಂತಾದ ಹಾಸ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜೀವನದ ವೈವಿಧ್ಯ ಮಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಯದ ಹೊನಲನ್ನು ತುಂಬಿ ಸಹ್ಯದಯರನ್ನು ನಗೆಗಡಲಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಿಸುವ ಕಲೆ ಇವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿದೆ.

ನಗೆಯ ವಿವಿಧ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯ ಮಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.



ಎಲ್ಲರೂ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ನಗುನಗುತ್ತಾರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಕೂಡಾ ದೊಡ್ಡನಗೆ ಬರುತ್ತದೆ; ನಗೆ ತಡೆಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ದೀರ್ಘ ನಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಸಲ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಾಯಂಕಾಲ. ಅಕ್ಕೆ ತಮ್ಮುರಿಬ್ಬರೂ ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಕ್ಕನು ಮಧುರ ಸ್ವರ. ತಮ್ಮನ ಸ್ವರ ಕೊಂಚ ಒರಟು. ಸರಾಗವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದಾಗ ಮಧ್ಯ ಒರಟು ಸ್ವರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಾರಕಕ್ಕೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದೇ ನಗೆಗೆ ಉಗಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಭಜನೆಗಿಂತ ನಗೆಯೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೊ..... ಹೊ..... ಹ್ಯೊ..... ಎಂದು ನಗೆಯೇ ನಗೆ. ನಗೆಯಲ್ಲೇ ಭಜನೆಯ ಮುಕ್ತಾಯ.

ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬಿದುವಾಗ ನಗೆ ಉಕ್ಕೆ ಉಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಸಂಗದ ಸದವಕಾಶವನ್ನು ಪಡೆದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಗೆಯ ಹೊನಲನ್ನೇ ಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ನಿಲ್ಲುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ‘ಅಹ್ಮಾಹ್ಮ’ ಎಂದು ಪುನಃ ನಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು, ನಗೆಯ ವೈವಿರಿ !

ಸೋಟ್ಟ ಮೋರೆಯ ಸಿಡುಕಿನವರು ಎಂದಾದರೊಮ್ಮೆ ನಗುತ್ತಾರೆ. ಎಂಥಾ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಮುಖಗಳ ಮೇಲೆ ನಗೆ ಮೂಡುವುದು ದುರ್ಭ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೂಡಿದರೂ ನಗೆಯ ಭಾಯೆ ಮಾತ್ರ. ಅದೂ ತಕ್ಕಣ ಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವಂತೂ ನಗುವುದಿಲ್ಲ,

ಬೇರೆಯವರು ನಗುವುದನ್ನೂ ಸಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆರಿಯರೂ ಅವರೆಮರು ನಕ್ಕರೆ, ಟೀ !, ಯಾಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಗುವುದು ? ಎಂದು ಗದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಯವಿದ್ದರೂ ನಗೆಯು ಮೇರೆಯುತ್ತದೆ; ಬೇಕೆಯುತ್ತದೆ. ನಗೆ, ಅಂಟುರೋಗದ ಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ನಗುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿ, ಕಾರಣ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಗುತ್ತಾನೆ.

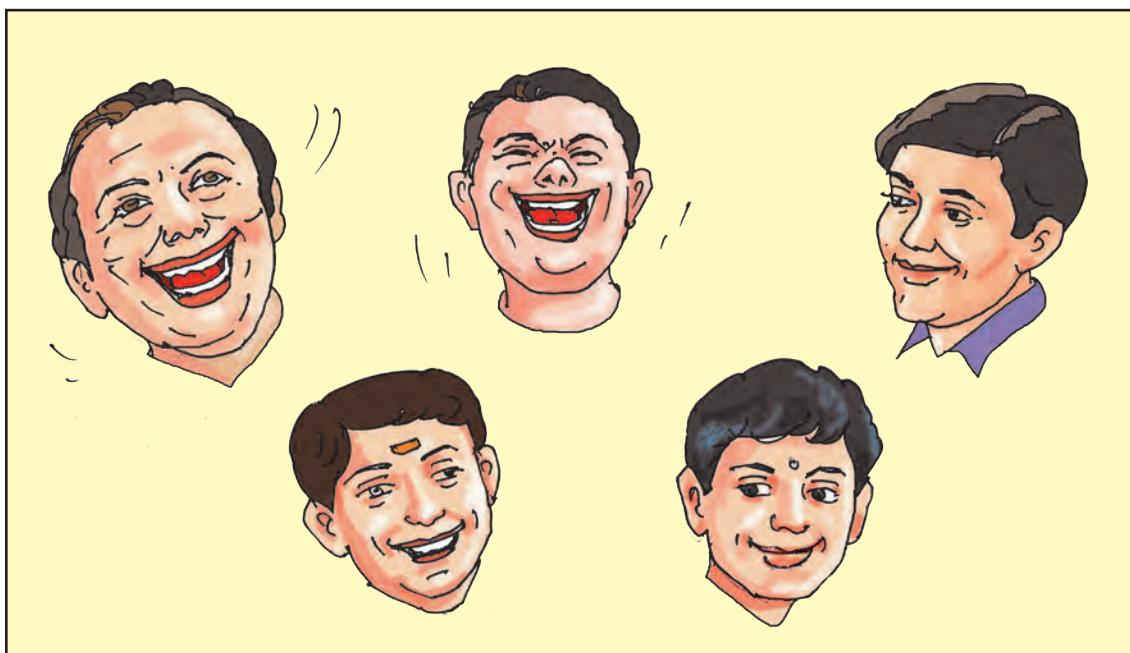
ಕಾರಣವೇನಾದರೂ ಇರಲಿ, ನಗುವುದು ಹೇಗಾದರೂ, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಇರಲಿ, ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯಾರು ನಗುವುದಿಲ್ಲ ? ಇದನ್ನು ಓದಿ ನೀವೂ ನಗಬಹುದು. ನೀವು ನಗುವ ಅಂದವನ್ನು ಕನ್ನಡಿಯಲ್ಲಾದರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ನಗುವ ಅಂದ ಹಲ್ಲಿನಿಂದ. ನಾನೇನೋ ದಂತ-ಧಾವನದ ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡಿ. ಹಲ್ಲನ್ನು ಕೇಳುವ ದಂತವೈದ್ಯನೂ ನಾನಲ್ಲ. ನಗುವಾಗ ಹಲ್ಲು (ಇದ್ದರೆ!) ತೋರಿಸಬಾರದಂದು ನೀವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ನಗುವಾಗ ಹಲ್ಲುಗಳು ಮುಚ್ಚೆಲ್ಲಿಸಿದಪ್ಪು ಅವು ಇಂತಿ ನೋಡುತ್ತವೆ; ಕೆಲವು ಸಲ ಮೂವತ್ತೇರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿಂಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೇ

ನಗುವ ಅಂದವನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಮೋಹಕ ನಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲುಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಮುಗುಳು ನಗೆ ಮುಖವನ್ನು ತುಸು ಅರಳಿಸಿ ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಲಾಸ್ಯವಾಡುತ್ತದೆ. ನಗೆಯಲ್ಲೇಲ್ಲಾ ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ.

ಕೆಲವರು ಮಾತಾಪುತ್ರ ನಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ನಗುತ್ತಾ ಮಾತಾಪುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಂಜಿಯಂತೆ ಉಗುಳು ಹಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಉಗುಳು ನಗೆ. ಹಿಂಗೆ ನಗುವವರಿಂದ ಮೂರಡಿ ದೂರವಿರುವುದು ಲೇಸು. ಮಾತಿನ ಸರಸ, ನಗೆಯ ರಭಸ, ಉಗುಳಿನ ಬಿರುಸು ಇವನ್ನು ದೂರವಿದ್ದು ಎದುರಿಸಬೇಕು; ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಸಹಿಸಬೇಕು.

ಹಲವು ಸಲ ಮಾತಿಗಿಂತ ನಗೆಯು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ನಗೆಗಿಂತ ಉಗುಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೋ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಅಶ್ವತ್ಸಾಹದಿಂದ ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಉಗುಳು ನಗೆಯ ತುಂತುರಕ್ಕೆ ಅಂಜಿ ನಾವು ದೂರ ಸರಿಯುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ದೂರ ಸರಿದಷ್ಟು ಅವರು ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಉಗುಳಿನ ತುಂತುರು ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕರವಸ್ತುದಿಂದ ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.



ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಬ್ದಮಾಡಿ ಬಾಯಿ ಅಗಲಿಸಿ ಗಹಗಹಿಸಿ, ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದು ನಗುವುದು ಹುಚ್ಚು ನಗೆ. ಹುಚ್ಚು ನಗೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ, ಮುಖಿದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಮೈಯಲ್ಲೇಲ್ಲಾ

ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮೈ ನಡುಗುತ್ತದೆ. ತಲೆ ಅಲಾಡುತ್ತದೆ, ಕೈ ಬಡಿಯುತ್ತದೆ, ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುತ್ತದೆ, ಮೂವತ್ತೇರಡು ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಹಲ್ಲುಗಳಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ನಗುವಾಗ ಹಲ್ಲು ಹೋರಿಸುವುದು ? ಹಲ್ಲುಗಳೇ ಇಲ್ಲದ ಚೊಚ್ಚು ಬಾಯಿಯವರು, ಬರೇ ಬಾಯಿತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಚೋಳು ನಗೆ. ‘ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುವುದು, ಹಲ್ಲು ತೋರಿಸುವುದು’ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನಗೆ, ಅಡೆತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅವಂದವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂದು ಕ್ಷಣಾ ವಿರಾಮದಿಂದ ಮರುಕಳಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ತಡೆ ತಡೆದು ಬರುವ ನಗೆ ಹೋಳು ನಗೆ. ‘ಅಹ್ವಹ್ವಹ್ಯಂ..... ಅಹ್ವಹ್ವಹ್ಯಃಿಗೆ ಅಥವಾ ಉಹ್ಯ..... ಉಹ್ಯಹ್ಯಃ’

ಕೆಮ್ಮು ನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ನಿಮಗೆ ? ಕೆಲವರು ನಕ್ಕು ನಕ್ಕು ನಡುವೆ ಕೆಮ್ಮುತ್ತಾರೆ. ಕೆಮ್ಮು ನಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ನಗೆಗೂ, ಕೆಮ್ಮಿಗೂ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಕ್ಕು, ಕೆಮ್ಮು ಕೆಮ್ಮು, ನಕ್ಕು ಸುಸ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ.

“ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಧಗೆ,” ಇರುವ

ನಗೆಯೊಂದಿದೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಸುನಗೆ ಸೂಸಿ, ಸಿಹಿ ಮಾತಾಡಿ ಮೋಸ ಮಾಡುವವರು ಹಲವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಿ, ನಗೆಗೆ ಮನ ಸೋತು ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕೆ ಒದ್ದಾಡುವವರ ಸ್ಥಿತಿ ಕರುಣಾಜನಕ. ಇದು ವಂಚಕ ನಗೆ.

ಸಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಲ್ಲದ ನೆಂಟರು ಯಾರೋ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರನ್ನ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನೀವು ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯಬೇಕು. ಮನೆಯ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರೂ ಗಮನಕೊಡದೆ ತಿಂಗಳ ಮೊದಲ ದಿನ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿದು ಬಾಡಿಗೆ ಕೈಯೊಡ್ಡುತ್ತಾನೆ ಮಾಲಿಕ. ಆಗ ನೀವು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂದರ್ಭದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ಬರಿಸಿ ತೋರಿಸುವ ನಗೆ ದೇಶಾವರಿ ನಗೆ.’ ಈ ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ನಗು ಬರುವುದು ಸಾಧಾವಿಕ. ಅದು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ನಗೆ ಎನ್ನಬಹುದು ? ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನಗೆಯ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಇದೆ.

- ಎಸ್. ವ್ಯಾ. ರಾವ್

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ವೈಖರಿ - ರೀತಿ, ಬೆಡಗು ; ಭಾಯೆ - ನೆರಳು, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ; ಧಾವನ - ಉಜ್ಜವಿಕೆ ; ಲಾಸ್ಯ - ಕುಣಿತ ; ಪೈಪೋಟಿ - ಸ್ಥಫ್ರೆ ; ಸುಸ್ತಾಗು - ಬಳೆಲು ; ದೇಶಾವರಿನಗೆ - ತೋರಿಕೆಯ ನಗೆ ; ಮೋಹಕ - ಮುಗುಳುನಗೆ.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಒರಟು - ..... ; ತಾರಕ ಸ್ವರ - ..... ; ವೈಖರಿ - .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಭಜನೆಗಿಂತ ಯಾವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ .....

ಆ) ಉಗುಳು ನಗೆ ಎಂದರೇನು ?

ಉತ್ತರ .....

ಇ) ಕೆಮ್ಮು ನಗೆ ಎಂದರೇನು ?

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) ಮೋಹಕನಗೆ ಎಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ .....

ಆ) ಹುಟ್ಟುನಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ .....

ಇ) ಬೋಳುನಗೆ ಎಂದರೇನು ?

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

1) ಸಾಹಿತ್ಯ.....

2) ಜೂರಿಂಗ್.....

3) ಪ್ರಯತ್ನ.....

4) ತುಂತರು.....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ನಗೆಹನಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಕಲೀಯಿರಿ.

### ನಗುವುದು ಸಹಜಧರ್ಮ ನಗಿಸುವುದು ಪರಧರ್ಮ

• **ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

ಅ) ಭಾರತರತ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪದೆದ ಕನಾರ್ಟಕದ ಸಂಗೀತಗಾತ್ರ -

1) ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್ಲ 2) ಬಿ. ಆರ್. ಥಾಯಾ

3) ಸಂಗೀತಾ ಕಟ್ಟಿ 4) ಎಂ. ಎಸ್. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ

ಆ) ಗಂಗಾವತಿ ಬೀಚಿ ಎಂದು ಕರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಸ್ಯದಿಗ್ಗಜ -

1) ಪ್ರೌ. ಕೃಷ್ಣೇಗೌಡ 2) ನರಸಿಂಹ ಜೋತಿ

3) ಪ್ರಾಣೇಶ 4) ರಿಚರ್ಡ್ ಲೂಯಿಸ



## 6. ಇರುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡು



**ಮನು :** ಅಮೃತನನಗೆ ತುಂಬ ಬೇಜಾರಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಇತರರ ಹಾಗೆ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

**ಅಮೃತ :** ಯಾಕೆ, ಮನು ಏನಾಯಿತು ? ನಿನಗೇಕೆ ಈ ಚಿಂತೆ ?

**ಮನು :** ನೀನು ಹಾಗೂ ಅಪ್ಪೆ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೇಕೆ ಇತರರಂತೆ ಸುಖದಿಂದ ಬಾಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು ?

**ಅಮೃತ :** ನಿನಗೇನು ಕೊರತೆ ಮನು ? ನೀನು ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೆಂಬೇ ಇದ್ದೇವಲ್ಲ !

**ಮನು :** ಹಾಗಲ್ಲಾಮೃತ ! ನೇರೆ ಮನೆ ಅಂಕಲ್ ಬಳಿ ಕಾರು ಇದೆ. ಮೌನ್ ಗೆಳ್ಳೆಯ ಗಿರೀಶನ ತಂದೆ ಬಂಗಲೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದರು. ಎದುರು ಮನೆಯವರು ಹೊಸ ಟಿ.ವಿ. ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಮೇಶನ ಅಣ್ಣ ಹೊಸ ಬೈಕ್ ಕೊಂಡು ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಇದಾವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲವಲ್ಲ !

**ಅಮೃತ :** ರಾಜು, ನಿನ್ನ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಿತು. ಮನು, ನೀನು ಆಸೆಪಡುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಅತೀ ಆಸೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಅವರ ಬದುಕು ಅವರಿಗೆ, ನಮ್ಮೆ ಬದುಕು ನಮಗೆ. ನಾವೆ ಇದ್ದುದರಲ್ಲೇ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೇವಲ್ಲ !

**ಮನು :** ಅಮೃತ ! ಇಗೇನೋ ಸುಖವಾಗಿದ್ದೀವಿ. ಮುಂದೆ ಗತಿಯೇನು ? ತಂದೆಯವರ ಅಲ್ಲ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ? ನಾವು ನಾಲ್ಕು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳಬಹುದೇ ? ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಸಭ್ಯತೆಗೆ ಬೆಲೆ ಇದೆಯೇ ?

**ಅಮೃತ :** ಮಾನ ಮಯಾದೆಗಳು ಹಣದಿಂದ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಗುಣದಿಂದ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಚಿಂತಿಸದಿರು ರಾಜು ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ಬಾ, ನಿನಗೊಂದು ಕಥಾಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

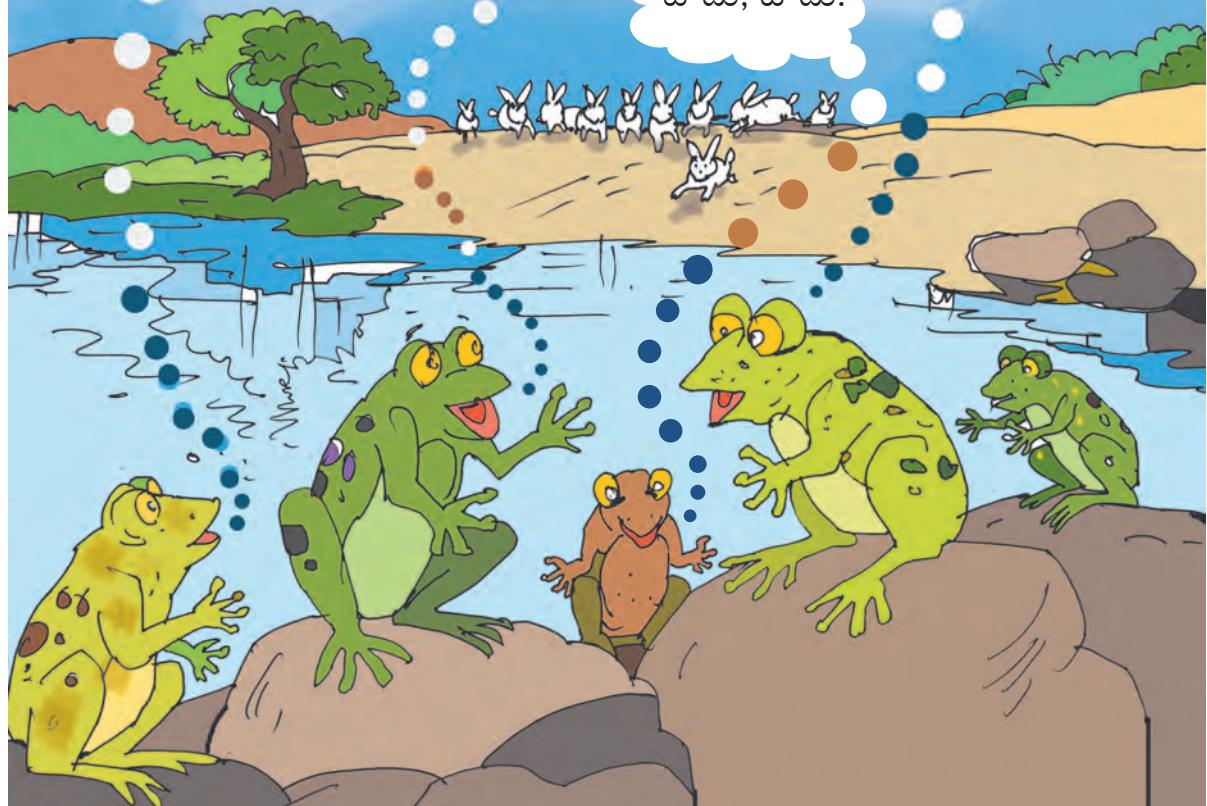


ಅಯ್ಯೋ ! ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಮೊಲಗಳೇ  
ಹಿಂಡೆ ನಮ್ಮತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ  
ಜೀವಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಅಪಾಯವಿದೆ.  
ಕೂಡಲೇ ನೀರಿಗೆ ಜಿಗಿದು ಪ್ರಾಣ  
ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಗಳೆಯಾ ಆಕಡೆಯಿಂದ  
ಏನೋಣಪ್ಪಳೆ  
ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ.

ಹೌದು ಯಾರೆಂ  
ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಂಡು  
ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಹೌದು, ಹೌದು.



ಒನ್ನರೋ ಬೇಗ ಒನ್ನಿರ  
ಜಿಗಿಯಿರ.

ಅಯ್ಯೋ ಸತ್ತೆ  
ನಾನು ಸತ್ತೆ

ಅಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಜೀವ  
ಉಳಿಸಿರಿ.

ಅಯ್ಯೋ ಜಿಗಿಯಿರಿ



ನೋಡಿದಿರಾ ! ಈ ಅಂಜುಬುರುಕ ಕಪ್ಪೆಗೆ  
ಇನ್ನು, ನಮ್ಮನ್ನು  
ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದವಲ್ಲ !  
ನೀವೆಲ್ಲ ಕಣಾರೆ ಕಂಡಿರಲ್ಲ.  
ನಮಗೂ ಹೆದರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು  
ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿವೆ. ನಾವು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ  
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಬಲುಹೇಡಿಗಳು  
ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ  
ಕಾರಣವಿಲ್ಲ.

ಹೌದು, ಹೌದು ದೊರ. ಕಪ್ಪೆಗಳು  
ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಹೆದರಿದವು.  
ನೀರಿಗೆ ಜಿಗಿದವು. ನಾವು  
ಅವುಗಳಿಗಂತ ಬಲಿಷ್ಠರು.

ಹೌದು, ಹೌದು

**ಮನು :** ಅಮೃ ! ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಾರ್ಚಕವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ ಈ ಕಥೆ. ಇದು ನನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಿಸಿತು.

**ಅಮೃ :** ಮನು, ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊ. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ನಮಗಿಂತಲೂ ಬಡವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು, ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಬೇಕು.

**ಮನು :** ಹೊದಮೃ.

**ಅಮೃ :** ನಾವು ನಮಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ನೋಡಿ ದುಃಖ ಪಡಬಾರದು. ಇದ್ದುದರಲ್ಲಿಯೇ ನೆಮ್ಮೆದಿಯನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು.

**ಮನು :** ಆಗಲಮೃ.

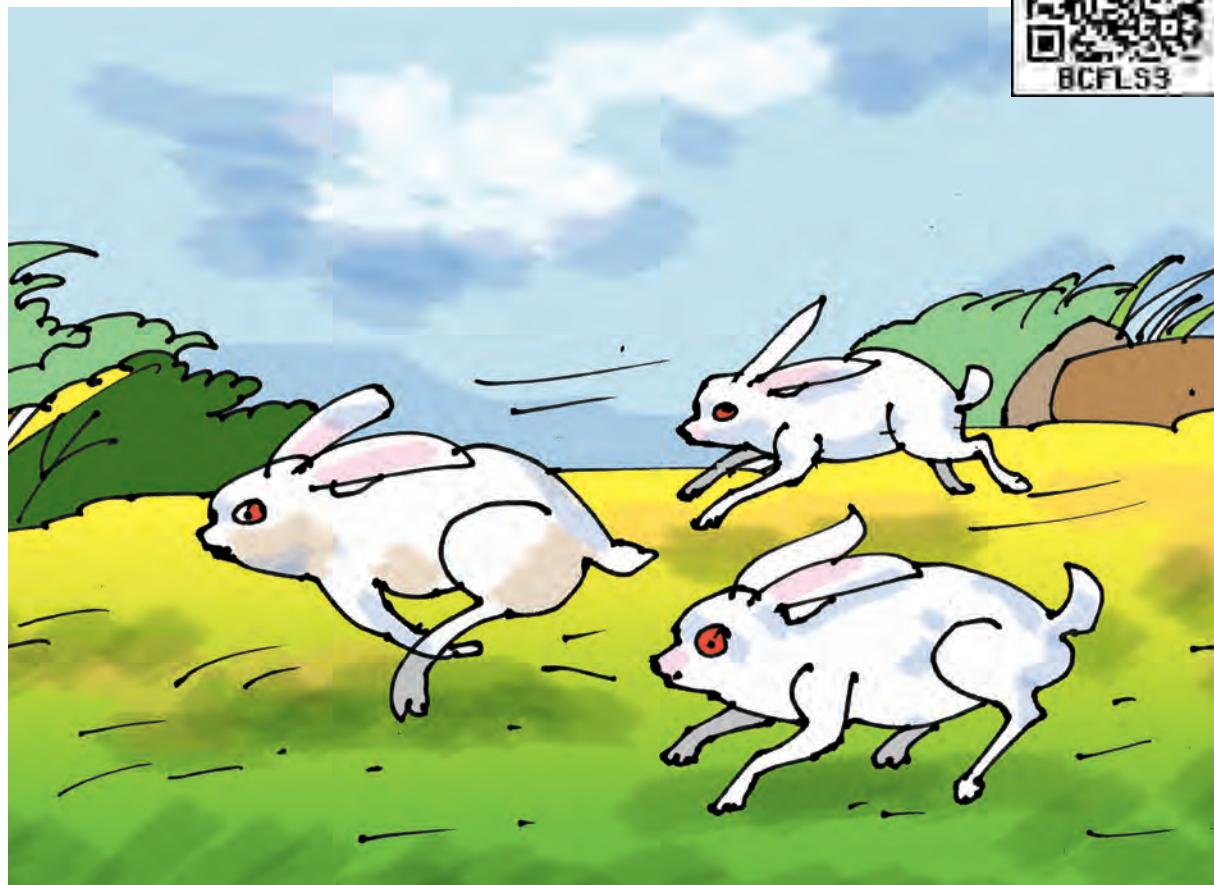
**ಉಪಕ್ರಮ :** ಈ ಪಾಠದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರಿ.

.....

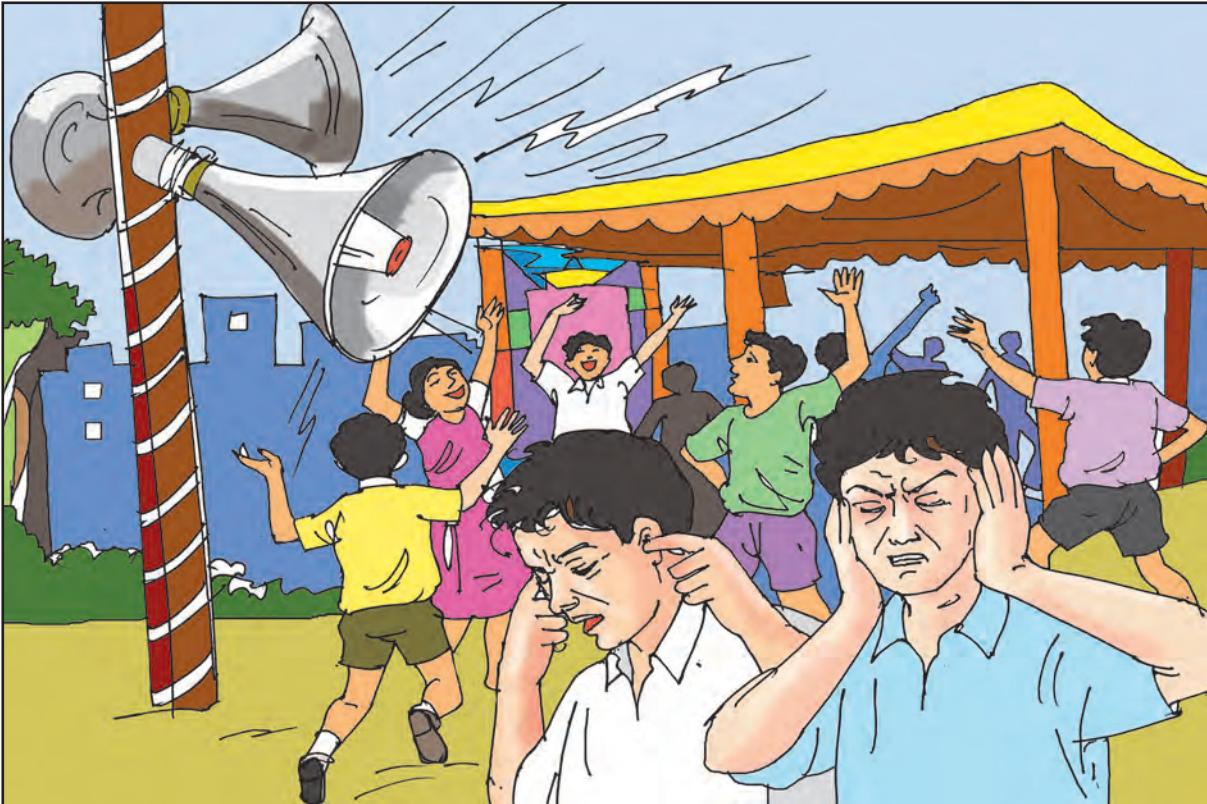
.....

.....

.....



## 7. ಪರಿಸರ ಮಾಲ್ಯಾ



(ಪರಿಸರ ನಿರೋಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಗುರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಹಿರೇಮನೀಯೂ ಇದ್ದಾರೆ.)

- ಗುರುಗಳು :** ಮಕ್ಕಳೇ, ಈ ರಸ್ತೆಯ ಎಡಬದಿಯಿಂದ ಸಾಗಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಹನಗಳ ಓಡಾಟ ಹೆಚ್ಚು.
- ರಾಧಾ :** ಈ ವಾಹನ ಕವ್ವು ಹೊಗೆಯನ್ನು ಒಂದೇಸವನೆ ಬಿಡುತ್ತಲಿದೆ. ನನ್ನ ಕಣ್ಣಗಳು ಉರಿಯತೋಡಗಿವೆ.
- ಜೊಸ್ಥ್ :** ನನಗಂತೂ ಈ ಹೊಗೆಯಿಂದ ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿದಂತಾಗಿದೆ.
- ಮೋಹನ :** ಅದರಿಂದ ಹವೆ ದೂಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೆ, ಗುರುಗಳೇ ?
- ಗುರುಗಳು :** ಹೌದು. ಹವೆಯು ದೂಷಿತವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ವಾಹನಗಳು ಬಿಡುವ ಕವ್ವು ಹೊಗೆಯಂತೂ ಸರಿಯೇ. ಅವು ಎಬ್ಬಿಸುವ ಧೂಳು, ಕೊಳಚೆಯ ಕೆಟ್ಟ ವಾಸನೆ, ಗಿರಣಿ, ಕಾರ್ಬನ್ ನೆಗಳು ಹೊರಹಾಕುವ ಹೊಗೆಯೂ ಸೇರಿ, ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ವಿಷಪೂರಿತ ಅನಿಲಗಳು ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವ ಹವೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ರಾಧಾ :** ಗುರುಗಳೇ, ಹವೆಯು ದೂಷಿತವಾದರೆ ನಮಗೇನು ತೊಂದರೆ ?
- ಗುರುಗಳು :** ಇಂಥ ಹವೆಯನ್ನು ನಾವು ಉಸಿರಾಡುವಂತಾದರೆ, ಅದರಿಂದ ತಲೆನೋವು, ಕಣ್ಣಾರಿತ, ಉಬ್ಬಸರೋಗ, ಕೆಮ್ಮು, ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ, ಚಮ್ಮದ ರೋಗ ಉಂಟಾಗುವವು. ಕ್ಯಾನ್ಸರಿನಂತಹ ಭೀಕರ ರೋಗಕ್ಕೂ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
- ರಮಾ :** ನಮ್ಮ ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಶುದ್ಧಹವೆ ಬೇಕೇಬೇಕು ಅಲ್ಲವೆ ?
- ಸಮೀರ :** ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಹವೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲವೆ ಗುರುಗಳೇ ?



- ಹಿರೇಮಣ :** ಹೌದು ಗುರುಗಳೆ, ಗಿಡಮರಗಳು ಪರಿಸರವನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಮರ್ಪೋಲವಾಗಿ ಇಡುತ್ತವೆ. ಅದು ಮೆಚ್ಚುವಂತಹದು.
- ಗುರುಗಳು :** ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು.
- ಕವಿತಾ :** ನಾವು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- ರಮಾ :** ಗುರುಗಳೆ, ಸಮೀರ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ಗುರುಗಳು :** ಏಕೆ ಸಮೀರ ಏನಾಗಿದೆ ?
- ಸಮೀರ :** ಗುರುಗಳೆ, ಈ ವಾಹನಗಳ ಹಾನ್ಯದಿಂದ ನನ್ನ ಕಿವಿಗಳೇ ಕಿವುಡಾಗುತ್ತಿವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಗುರುಗಳು :** ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ.
- ಚೋಸೆಫ್ :** ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿವರ್ಧಕಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರಲ್ಲ ಗುರುಗಳೇ, ಇದರಿಂದ ಶಬ್ದಮಾಲಿನ್ಯ ಹೆಚ್ಚುಗೂತ್ತದೆ ಅಲ್ಲವೆ?
- ಗುರುಗಳು :** ಹೌದು.
- ರವ :** ಅದರಲ್ಲಿ ‘ಡಾಲ್ಬಿ’ ಹಚ್ಚಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಸಪ್ಪಳದ ಪರಿಣಾಮ ಕಿವಿಯ ಮೇಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ , ಹೃದಯದ ಮೇಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ.
- ಮೋಹನ :** ಎದೆ ಬಡಿತ ಹೆಚ್ಚುಗೂತ್ತದೆ.
- ಗುರುಗಳು :** ಹೌದು. ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ಮೇಲೆ ವಿವರೀತ ಪರಿಣಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.
- ಚೋಸೆಫ್ :** ಆಗಲೀ, ಗುರುಗಳೇ.
- ಗುರುಗಳು :** ಮಕ್ಕಳೇ, ಇಂದಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಕು. ಉಲಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗಾಗಲೇ ವೇಳೆಯಾಗಿದೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಮನಸೆ ಹಿಂದಿರುಗೋಣ.

- ಎನ್. ಜಿ. ಹೆಗಡೆ.

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಉಬ್ಬಸರೋಗ - ದಮ್ಮಸರೋಗ ; ಕೊರೆದ ಬಾವಿ - ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ; ಡಾಲ್ಬಿ - ಒಂದು ಧ್ವನಿವರ್ಧಕ ಸಾಧನ ; ಹಿರೇಮಣ - ಮುಖಿಂಡ

### ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಆ) ಉಸಿರಾಟಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ಹೆಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ.....

ಆ) ‘ಪ್ರದೂಷಣೆ’ ಎಂದರೆನು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....  
ಉತ್ತರ .....  
.....

ಆ) .....  
ಉತ್ತರ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ವಾಹನಗಳು ಬಿಡುವ ಕವ್ಯಹೊಗೆಯು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ?  
ಉತ್ತರ .....  
.....

ಆ) ಹವೆ ದೂಷಿತವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?  
ಉತ್ತರ .....  
.....

ಇ) ಮಲೀನವಾದ ನೀರು ಸೇವನೆಯಿಂದ ಯಾವ ರೋಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ?  
ಉತ್ತರ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸಂತ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉಸಿರುಗಟ್ಟು = .....  
.....

ಮಲೀನವಾಗು = .....  
.....

ಅರಂಭಿಕೆಂಜ್ಞ = .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಎರಡೆರಡು ಅರ್ಥಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

**ಉದಾ :** ಕವ್ಯ = ಕವ್ಯಬಣ್ಣ, ಚಹ ಕುಡಿಯುವ ಪಾತ್ರ.

ಬೆಳೆ = ..... , .....

ಹೊಳೆ = ..... , .....

ಏಳು = ..... , .....

ತೆರೆ = ..... , .....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಚಿತ್ರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರದೂಷಣೆಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.



### ನಿಸಗ್ರ ಬೆಳೆಸಿ ಪರಿಸರ ಉಳಿಸಿ

- ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಅ) “ದೀಪದ ಕೆಳಗೆ ..... . ” ಈ ಗಾದೆಮಾತನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪರ್ಯಾಯ ಬಳಸಿದರೆ ಪೂಜಾಗೊಳಿಸಬಹುದು ?

- 1) ಮಲಗಿಕೋ
- 2) ಬೆಳಕೆ
- 3) ಕತ್ತಲೆ
- 4) ಎಣ್ಣೆ

## 8. ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್

ಒಹಳೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಜುದಾಯಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳೇವೇ ಎಂಬ ಒಂದು ಉರು ಇತ್ತು. ಒಂದು ರಾತ್ರಿ, ಆ ಉರ ಹೊರಗಿನ ಗುಡ್ಡದ ಓರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿರುಗ್ಗನೆ ಬೆಳಕು ಬಿದ್ದಿತು. ಅವರು ಒಹಳ ಹೆದರಿದರು. ಆ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೇವದೂತನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು. ‘ಹೆದರಬೇಡಿರಿ. ನಾನು ಒಳೆಯ ಸಮಾಜಾರ ತಂದಿರುವನು. ಇಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ಮುಟ್ಟಿದಾನೆ. ಅವನು ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ದೇವದೂತನು ಕಣ್ಣರೆಯಾದನು.

ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಮ್ಮು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮೂವರು ಜಾಣರು ಒಂದು ಥಳಥಳ ಹೋಳಿಯುವ ನಕ್ಕತ್ತವನ್ನು ಕಂಡರು. ಅಂಥ ನಕ್ಕತ್ತವನ್ನು ಅವರು ಎಂದೂ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಆ ಮೂವರು ಅದು ಚಲಿಸುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಬೆಳ್ಳೇಮೀಗೆ ಬಂದರು. ಕುರಿ ಕಾಯುವವರೂ ಅದೇ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅವರಲ್ಲಿರೂ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಸ್‌ಫ್ ಮತ್ತು ಮೇರಿ ದಂಪತ್ತಿಗಳ ಮಗುವನ್ನು

ಕಂಡರು. ಮಗುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೆಳಕು ಹರಡಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ‘ಪಸು’ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟರು. ಈ ಮಗುವೇ ಮುಂದೆ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ನೀಡಿದ ಪಸುಕೆಸ್ತನು.

ಪಸುಕೆಸ್ತನ ಹುಟ್ಟಿಹಬ್ಬವೇ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್. ಇದು ಒಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬ. ಹರುಷದ ಹಬ್ಬ. ಕೈಸ್ತ ಬಂಧುಗಳು ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರುಷ ಡಿಸೆಂಬರ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕಿಂದ ಜನವರಿ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀವಿನವರೆಗೆ ಒಂದು ವಾರ ಆಚರಿಸುವರು.

ಹಬ್ಬವು ಬರುವ ಮುಂಚೆಯೇ ಕೈಸ್ತರುತಮ್ಮ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಷಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವರು. ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಲೂನಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸುವರು. ನಕ್ಕತ್ತದ ಆಕಾರದ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಆಕಾಶಭೂಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ತೂಗು ಹಾಕುವರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಗಳನ್ನು ಇಡುವರು. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಸುವಿನ ಜನ್ಮದ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವರು. ಅದರ ಮುಂದೆ ಮೇಣಾದಬ್ರಹ್ಮಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಇಡುವರು. ಕೆಲವರು ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಗಿಡವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ದೀಪಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವರು.



ಡಿಸೆಂಬರ್ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರಿಗೆಮಹತ್ತದಿನ. ಹೋಸ ಉಡುಗೆ ತೊಟ್ಟ ಅವರು ಚಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ಮೋಣಕಾಲೂರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ನಡುರಾತ್ಮಿಯ ವೇಳೆಗೆ ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನು

ಜನಿಸಿದ್ದನು. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುವರು. ಚಚ್ಚಿನ ಗಂಟೆಗಳು ಮಧುರವಾದ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವು.



ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಮಕ್ಕಳು ಉದ್ದನೆಯ ಟೋಟಿ, ಕೆಂಪು ನಿಲುವಂಗಿ ತೊಟ್ಟ ಬಿಳಿಯ ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆಯ ತಾತ ಸಾಂತಾಕ್ರೋನಾಲ್ ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಕಾತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಹಬ್ಬದಂದು ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಉಡುಗೊರೆ ತುಂಬಿದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ಇಪ್ಪತ್ತೆದರಂದು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರ ಸಡಗರ ಹೇಳಿಕೆದರು. ಮುಂಜಾನೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬೇಗನೆ ಏಳುವರು. ರಂಗುರಂಗಿನ, ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಉಡುಗೆ ತೊಟ್ಟಕೊಂಡು ಚಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗುವರು. ಮೋಣಕಾಲೂರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ಅವರ ಗುರುಗಳು ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಸಂದೇಶವನ್ನು ನೀಡುವರು. ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಶೈಲಿ ಬಂಧು ಮಿಶ್ರರ ಕೈಗೆಯಲು ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಕೋರುವರು. ಬೇರೆ ಉಂಟಾಗುವ ಬಂಧು ಮಿಶ್ರರಿಗೆ ಶುಭಾಶಯಗಳನ್ನು ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಕೊಸುವರು.

ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಹಬ್ಬದ ಕೊನೆಯ ದಿನ. ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರ ಬಂಧುಗಳು ಚಚ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ

ಸೇರುವರು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವರು. ಗುರುಗಳು ಏಸುವಿನ ಉಪದೇಶಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವರು. ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಗೆ ಚಚ್ಚಿನ ಗಂಟೆಗಳು ಧ್ವನಿ ಮಾಡುವವು. ಜನರು ಹಳೆಯ ವರುಷವನ್ನು ಬೀಳಿಕ್ಕೊಡುವರು. ಹೋಸ ವರುಷವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವರು. “ಹೋಸ ವರುಷವು ಸುಖ ತರಲಿ” ಎಂದು ಆಪ್ತರಿಗೆ, ಮಿಶ್ರರಿಗೆ ಶುಭ ಕೋರುವರು. ಕೈ ಕೈ ಕುಲುಕುವರು.

ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರ ಬಂಧುಗಳು ತರತರದ ಪಕ್ಕಾನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್ ಕೇರ್ಕ ಮಾಡಿ ಅಂದು ಅದನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿ ಸಂತೋಷ ಪಡುವರು. ಆಪ್ತರಿಗೆ, ಮಿಶ್ರರಿಗೆ ಜೀತಣದೊಟವನ್ನು ಏರ್ವಡಿಸುವರು. ಎಲ್ಲರೂ ಹರುಷದಿಂದ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವರು. ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ ಹಣ ದಾನ ಮಾಡುವರು.

ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರನು ಹೇಳಿದ ಶಾಂತಿ, ದಯ, ಪ್ರೀತಿ, ಸಹನೆಗಳ ಸಂದೇಶ ಬೀರುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಹಬ್ಬವೇ ಕ್ರಿಸ್ತಮಸ್. ಸೆಂಟರಿಷ್ಟರು

ಒಂದೆಡೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಮೃತ್ಯಿ ಹೆಚ್ಚುವುದಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕೆ ವಿಚಾರವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವುದು. ಭಾವನೆ ಕುದುರುವುದು.

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಕೊಟ್ಟಿಗೆ - ದನಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನ (ದನಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳ) ; ಸಮಾಚಾರ - ಸುಧಿ ; ಆಚರಣೆ - ರೂಡಿ.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರುಗ್ಗನೆ ..... ; ಕಣ್ಣರೆ ..... ; ಹರುಷ ..... ;  
ಶುಭಾಶಯ ..... ;

### ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಕುರಿ ಕಾಯುವವರು ಏಕ ಹೆದರಿದರು ?

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ .....  
.....

ಆ) ಶ್ರೀಸೌಮಸ್ ಎಂದರೇನು ?

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ .....  
.....

ಇ) “ಶ್ರೀಸೌಮಸ್” ಹೆಚ್ಚಕೆ ಕ್ಯಾಸ್ಟರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಶೃಂಗಾರಾಡುವರು ?

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....  
ಉತ್ತರ .....  
.....

ಆ) .....  
ಉತ್ತರ .....  
.....

ಆ) .....  
ಉತ್ತರ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳ ತುಂಬಿರಿ.

ಅ) ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ..... ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನು.

ಆ) ಜಾಣರು ..... ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಗುವನ್ನು ಕಂಡರು.

ಇ) ಹೊಸ ವರುಷವು ..... ತರಲಿ.

ಕ್ಷ) ..... ರಂದು ಕ್ಯಾಸ್ಟರ ಸಡಗರ ಹೇಳಿರದು.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಧರ್ಮಗಳ ಪವತ್ರ, ಗ್ರಂಥಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಚೊಕಟ್ಟಿಸ್ತೀ ತುಂಬಿರಿ.**

ಅ) ಕೃಸ್ತ ಧರ್ಮ

ಆ) ಸಿಹಿ ಧರ್ಮ

ಇ) ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಶಿಕ್ಷಕರು / ಪಾಲಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

### ಹಬ್ಬ ಬಂತು ಸಂತಸ ತಂತು

• **ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

- ಅ) ಭರವನು ಆದಾಯಕ್ಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದನು. ಅವನ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಗಾದೆಮಾತನ್ನು ಹೊಲುತ್ತದೆ?
- 1) ಬಡವನ ಸಿಟ್ಟು ದವಡೆಗೆ ಮೂಲ    2) ಹುಳಿತು ಉಂಡರೆ ಹುಡಿಕೆ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು  
3) ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು    4) ಸಾಲವೇ ಶೊಲ



## 9. ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಮನ್‌ ಬರೆದ ಪತ್ರ

**ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳೇ !**

ಹೇಗಿದ್ದೀರಿ ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಾನೆ. ನಾನು ‘ಪ್ರೋಫೆಸ್‌ಮನ್’. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅಂಚೆ ಕಭೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪತ್ರ, ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮನಸೆಗೆ ನಾನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು ಅಪರೂಪವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಗಂಟೆಯ ದನಿ ಕೇಳಿದರೆ ಸಾಕು, ನೀವು ಬೀದಿಗಳಿದು “ಅಣ್ಣಾ, ನಮಗೆ ಪತ್ರ ಬಂದಿದೆಯಾ?” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತ ನನ್ನನ್ನು ಮುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಓಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬರುವುದೇ ತಡ ಚಿಕ್ಕವರಿಂದ ವಯೋವೃದ್ಧರವರೆಗೂ “ನಮ್ಮದೇನಾದರೂ ಇದೆಯಾ? ಅಣ್ಣಾ,

ಮನಿಯಾಡರ ತಂದಿರುವೆಯಾ? ” ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕಾತುರದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಈ ದೃಶ್ಯ ಕಾಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದು ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಪತ್ರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಸುತ್ತಾಡಿದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವವರಿಲ್ಲ - ‘ಉಪಾಲು ಬಂತೇ?’ ಅನ್ನವರಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನನ್ನ ಕೈಭಾರವೇನೋ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾರ ತುಂಬ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮನದಲ್ಲೇನೋ ತಳಮಳ. ಅಸಮಾಧಾನ ನಿತ್ಯ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಭಾರವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರುಗೊಳಿಸಲೆಂದೇ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವೆ. ನೀವು ಮನಗೊಟ್ಟು ಓದುತ್ತಿರಿ ತಾನೆ ! ನೋವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ನೋವಿನಲ್ಲಿ ನಲಿವು ಕಾಣಬಹುದಲ್ಲವೇ ?



## ಪ್ರೀಯರೇ,

ಅಂದು ನನ್ನ ಚೀಲ ಟಪಾಲು, ಅಂತರದೇಶಿ ಪತ್ರ, ಪಾಕೇಟು, ಮನಿಯಾರ್ಡರ, ಪಾಸ್‌ಲಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂದ ಈ ಸಂದೇಶ, ಸರಕುಗಳನ್ನು ಜನರ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಒಯ್ಯಿ ಮುಟ್ಟಿಸುವವರೆಗೆ ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿರುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಮಣಿ, ಗಾಳಿ, ಬಿಸಿಲೆನ್ನದೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನಿಷ್ಪೇರಿಯಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸವೆಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಬಂದ ‘ತಂತಿ ಸಂದೇಶ’ಗಳನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಬಂದ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ನನಗೆ ಖುಷಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಕೆಲವರ ಪತ್ರ, ಓದಿ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸುತ್ತ ಜನರ ಸಿಹಿ-ಕಹಿ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕೆಲವರು ನನ್ನಿಂದಲೇ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಮನಿಯಾರ್ಡರಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಿಸಿ ಜನರಿಂದ ಬಾಯಿ ಸಿಹಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನೆನಪೂ ಇನ್ನು ಮಾಸಿಲ್ಲ. ನನ್ನನ್ನು ಜನರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯನಂತೆ ಪ್ರೀತಿ, ಗೌರವಗಳಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತಾರು. ಜನರ ಮಧ್ಯ ನಾನು ಎಲ್ಲರ ಅಣ್ಣಿ, ಅಂಚೆಯ ಅಣ್ಣಾಗಿ ಬೆಳೆದೆ, ಬಾಳಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ಆ ನೆನಪುಗಳು ಮರುಕಳಿಸಿದರೆ ಕಣ್ಣಿಂಚುಗಳು ತೇವಗೊಳ್ಳುವವು. ಕಾಲ ಬದಲಾಗುತ್ತ ನಡೆದರೂ ಜನರಲ್ಲಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂದೇಶವಹನದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಂದು ಅನೇಕ ಯಂತ್ರಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವು ಆಧುನಿಕ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನಗಳು. ಖಾಸಗಿ ‘ತೋರಿಯರ್’ ಸೇವೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತಲೇ ನನ್ನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿತು. ಜನರು ಹೊಸದಾಗಿ ಬರುವ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸಿದರೂ. ಶೀಘ್ರ, ಬದುಕಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಚೆಲಿಪ್ಪೋನ, ಹೊಬ್ಬೆಲ್ ಯುಗ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.

ಮೊದಲು ಚೆಲಿಪ್ಪೋನ ಸೇವೆ ನಮ್ಮ ಅಂಚೆಕಳೇರಿಯಂದಲೇ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉರಿಗೆ ಬಂದೇ ‘ಪ್ರೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್’ ಇರುವುದರಿಂದ ಚೆಲಿಪ್ಪೋನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಜನರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಚೆಲಿಪ್ಪೋನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಬ್ಬಿ-ಹರಿದಿನಗಳು ಬಂದರೆ ಅಂಚೆಕಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಟ್ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತಿತ್ತು. ಅಂದು ಆಫೀಸಿಗೆ ಸಂಭ್ರಮ, ನಮಗೆ ಸಂತಸ ತರುತ್ತಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಖಾಸಗಿ ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ. ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿತು. ಇದರಿಂದ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಬೇಡಿತು. ಮತ್ತೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಿಕೋ ಎನ್ನುವ ವಾತಾವರಣ. ಆದರೂ ಇಂದು ಅಂಚೆಟಿಕೇಟು, ರೆವೆನ್ಯೂ ಸ್ಟ್ರಾಟ್, ಅಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯ ಯೋಜನೆ, ಶೀಘ್ರ ಸಂದೇಶವಹನ (ಸ್ವಿಡಪ್ರೋಸ್) ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಜನರು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ.

## ಬಂಧುಗಳೇ,

ಕಾಲಕಳಿದಂತೆ ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ. ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದಂತೆ ಬಂತು ‘ಮೊಬೈಲ್ ಯುಗ’. ಇದರಿಂದ ಅಂಚೆ ಕಡೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕ-ಸಂದೇಶವಹನದ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ನಿಂತಿತು. ನನ್ನ ಚೀಲ ತುಂಬ ಹಗುರವಾಯಿತು. ಅಂದು ಈ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ರಮಣದ ಕುಸಿರೆಳ್ಳು, ಮಹಾನವಮಿಯ ಬನ್ನಿ ಬಂಗಾರ, ಸಹೋದರ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ರಾಶಿಗಳು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಜನರ ಬಾಗಿಲವರೆಗೂ ಒಯ್ಯಿ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಪಾಲ್ಕಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಂದು ಮೊಬೈಲದಲ್ಲಿಯ ಮೆಸೆಂಜ್, ವಾಟ್ಸಾಪ್, ಫೆಸಬುಕಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಂದೇಶವಹನದ ಕಾರ್ಯ ತುಂಬ ಶೀಘ್ರಗಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿದೆ. ಅದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯೇ ಸರಿ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನಾವು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಾಳಬೇಕು. ಪರಿವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಬೇಕು. ನೀವು ನಮ್ಮದೇಶದ ಭಾವೀ ನಾಗರಿಕರು. ಪ್ರಗತಿಯಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವವರು. ಸಂವೇದನಶೀಲ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಪ್ರಜಾಗಳು. ಇದರಿಂದ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅರಿತು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆತು ನಡೆಯುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ಮೊಬೈಲನಂತೆ ‘ಕಂಪ್ಯೂಟರ್’ ಸಹ ಸಂದೇಶವಹನದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಚೆಳಕಿಗೆ ಬಂತು. ಇದರಲ್ಲಿ ‘ಇ-ಮೆಲ್’ (E-mail)

ಮುಖಾಂತರ ಕ್ಷಣಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಹುದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಸಂದೇಶವಹನ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಸಾಗಿತ್ತು.

**ಭಾಲಕರೇ,**

ಈ ಯಂತ್ರಗಳು ಕೇವಲ ಯಂತ್ರಗಳೇ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಗಳೇ ಆಡಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ; ಮಾನವೀಯ ಸ್ಪಂದನಗಳಲ್ಲ. ಮನದಾಳದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈಯಿಂದ ಬರೆಯುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಭಾವನಿಕ ಸ್ಪಂದನ ಈ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಟೈಪ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋನ್ ಪಾಕೇಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕುಸಿರೆಳಿನ ರುಚಿ, ಬ್ನಿಯ ಬಾಂಧವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದೇ? ಯಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದೇಶಗಳೇನೋ ಶೀಫ್‌ವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಾನವೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗಟ್ಟಿಗೊಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ವಿರಳ. ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ “ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು, ಕಿರಿಯರಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳು, ಗಳೆಯರಿಗಾಗಿ, ಸಹೋದರ-ಸಹೋದರಿಯರಿಗಾಗಿ ಒಲುಮೆಯ, ಪ್ರೀತಿಯ, ಆಶ್ರೀಯರೆಂಬ ನುಡಿಗಳು, ಹಿರಿಯರ ಹಾರ್ಡೆಕೆಗಳು, ಮನೆಯಲ್ಲಿಯ ಶಿಶುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಿಹಿಮುತ್ತುಗಳು, ಗಂಡ-ಹಂಡಿರ ಒಲವಿನ ಮಾತುಗಳು”, ಮುಂತಾದ ಬಾಂಧವ್ಯದ ನುಡಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂದಿನ ಆ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಸೆಲೆ ಇತ್ತು. ನಯವಿನಯದ ನೆಲೆ ಇತ್ತು. ಬರವಣಿಗೆಯ ಕಲೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಮೊಬೈಲು ರಿಂಗ್‌ಆಡೊಡನೆ ಹಿರಿಯರಿರಲೀ, ಕಿರಿಯರಿರಲೀ ‘ಹಲೋ’ ಎಂಬ ಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪ್ರೀತಿ, ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಬಾಂಧವ್ಯದ ನುಡಿಗಳು ಈಗಲೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಬಿಂಬಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಯಕೆ.

ಪೋನ್ ದಿಂದ ಹಂಚಲಾಗುವ ಲಗ್ಗ ಪತ್ರಿಕೆ, ಆಮಂತ್ರಣ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಂದು ಜನರು (ನೆನಪಿನ ಸಂಕೇತವಾಗಿ) ಅಪರಾಪದ ವಸ್ತುಗಳೆಂದು ತಮ್ಮ ಬಳಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಡು ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮನಿಯಾರ್ಥ ಮುಖಾಂತರ ದೊರೆಯುವ ವಿಶೇಷ ಮಾಸಿಕ ಸಂಬಳವನ್ನು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮುಡುಕಿ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇ. ಆ ಜನ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಸಂತಸದ ಹೊನಲು ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು, “ಅಣ್ಣಾ! ನಮಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಣ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿರುವಿ” ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಸರಕಾರದ ಹಣವಾದರೂ ನಾನೇ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಅನಿಸಿಕೆ ಅವರಿಗೆ. ಕೊಡುವವರಿಗಿಂತ ಮುಟ್ಟಿಸುವವರೇ ಮಹಾತ್ಮರು ಎಂಬುದು ಅವರ ಭಾವನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅನುಬಂಧ ಅಂಕುರಿಸುತ್ತಲೇ ಬಂತು. ಆದರೆ ಇಂದು ಮಾಸಾಸನ ನೇರವಾಗಿ ಅವರ ಬ್ಯಾಂಕ ಖಾತೆಗೆ ಜಮಾ ಆಗುವುದು. ಹಣವೇನೋ ಶೀಫ್‌ವಾಗಿ ತಲುಪುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಅವರ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಲ್ಲ.

ಭಾರತದ ಭಾವೀ ಪ್ರಜೆಗಳೇ.

**ಪ್ರಗತಿಯತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನೀವು ಹೊಸದನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುತ್ತ ಹೋಗಿರಿ. ಆದರೆ ಮಾನವೀಯ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧ ಅನುಬಂಧಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ, ಮರೆಯದಿರಿ.**

**ನಿಮಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ !!**

೪೦೩

ನಿಮ್ಮ ಅಂಚೆಯ ಅಣ್ಣಾ:

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ದುರ್ಬಳ ; ವಿರಳ ; ತಳಮಳ-ಚಿಂತೆ, ಗಾಬರಿ ; ಪರಿವರ್ತನೆ-ಬದಲಾವಣೆ ; ಶೀಫ್-ಬೇಗನೆ

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಗತಿ - ..... ; ಸಂಚರಿಸು - ..... ; ಅಂಕುರಿಸು - .....

## ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಏನು ?

ಉತ್ತರ ಅಣ್ಣನ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು ಏನು ?

ಆ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರಗಳಾವವು ?

ಉತ್ತರ ಅಣ್ಣ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದ ಪತ್ರಗಳಾವವು ?

ಇ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನನ್ನ ಜನ ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ?

ಉತ್ತರ ಅಣ್ಣನನ್ನ ಜನ ಹೇಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ?

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಅ) .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ ಆ) .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ಅ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ?

.....

ಆ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ ಯಾವಾಗ ಬಾರಿಸಿತು ?

ಉತ್ತರ ಆ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಪಾಯದ ಗಂಟೆ ಯಾವಾಗ ಬಾರಿಸಿತು ?

.....

ಇ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನ ಸಂದೇಶವೇನು ?

ಉತ್ತರ ಇ) ಅಂಚೆ ಅಣ್ಣನ ಸಂದೇಶವೇನು ?

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) ಮೊಬೈಲ್ ಬಳಕೆ .....

ಆ) ಪೋಸ್ಟ್ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಟೆಲಿಪೋನ ಸೇವೆ .....

ಇ) ಪತ್ರದ ಮುಖಾಂತರ ಸಂದೇಶವಹನ .....

ಕ್ಷ) ಸಂಗಣಕ ಸೌಲಭ್ಯ .....

ಉ) ಎಸ್.ಟಿ.ಡಿ. ಸೇವೆ .....



**ಪ್ರಶ್ನೆ 5) ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನವರಿಗೆ ಬರೆಯುವ ಬಾಂಧವ್ಯದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರಿ.**

- ಗೆಳೆಯ .....  
ತಂದೆಯವರಿಗೆ .....  
ಗುರುಗಳಿಗೆ .....  
ಮಾವನವರಿಗೆ .....  
ತಾಯಿಗೆ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 6) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಗೆರೆಹೊಡೆದ ಶಬ್ದಗಳ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕಂಸಿನೊಳಗಿನ ಪರ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಬರೆಯಿರಿ.**

(ಅಂಕುರಿಸು, ಮರುಕಳಿಸು, ಅಪರೋಪ, ಕೊಂಡಾಡು)

- ಅ) ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹಣ ತಲುಪಿಸುತ್ತಿ ಎಂದು ಎಲ್ಲಾರೂ ನನ್ನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದರು.  
ಆ) ಆ ನೆನಪುಗಳು ಮರಳಿ ಬಂದರೆ ಕಣ್ಣಿಂಚು ತೇವಗೊಳ್ಳುವು.  
ಇ) ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಅನುಬಂಧ ಹಂಟುತ್ತೆಲೇ ಬಂತು.  
ಈ) ನಾನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

**ಉಪಕ್ರಮ 1 : ವಿವಿಧ ಅಂಚೆ ಟಿಕೆಟಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.**

---

---

---

---

### ಪತ್ರ ಸೆಲರ ಮಿತ್ರ

• **ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

- 1) ವಣಿಮಾಲೆಯ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆದಾಗ ಮೂರನೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶಬ್ದ ಯಾವುದು?

(ಮಕ್ಕಳು , ಫಲ , ಬುಗುರಿ , ಭರಣಿ , ಪತಂಗ)

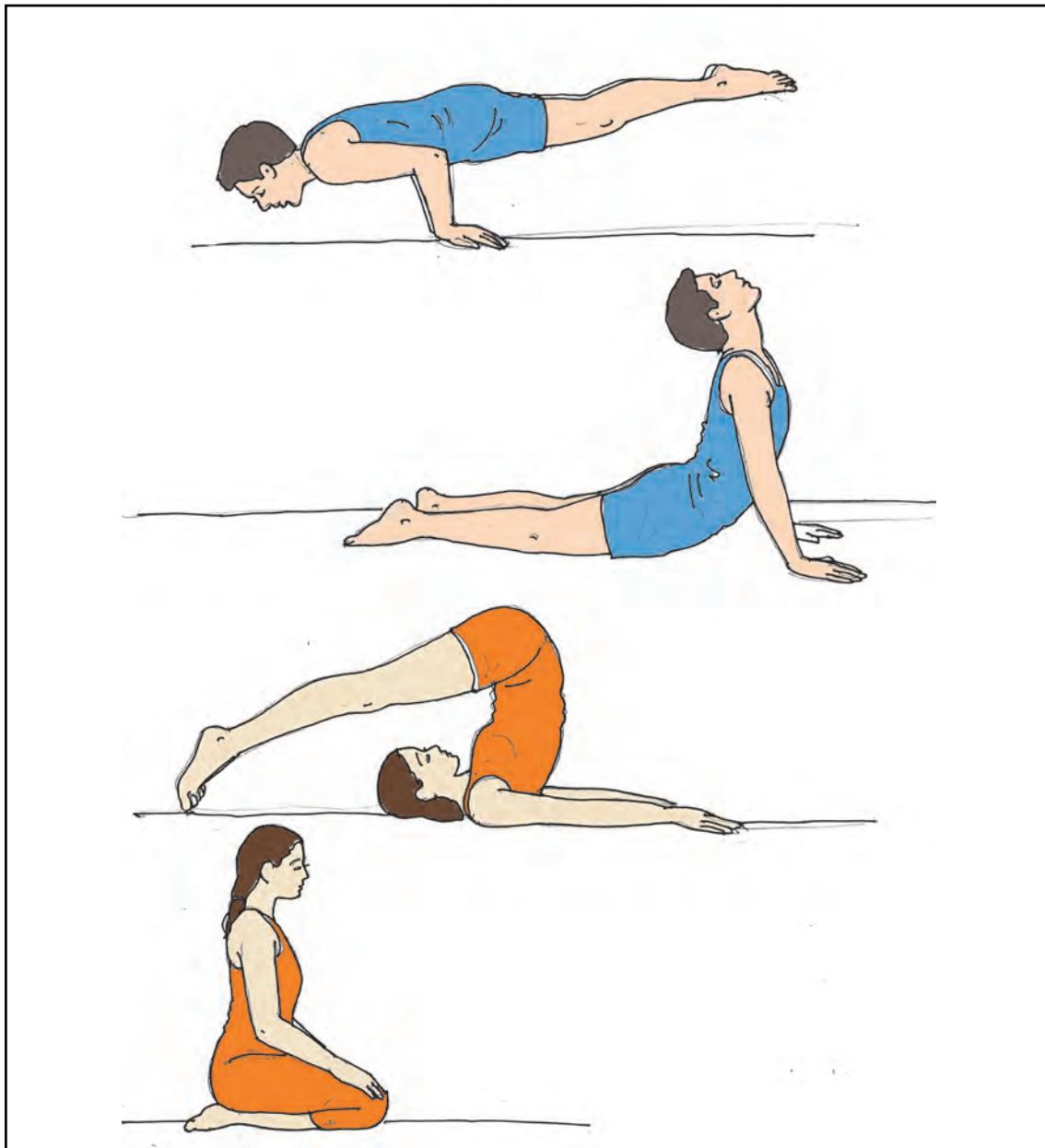
- 2) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ‘ಅಪ’ ಎಂಬ ಉಪಸರ್ಗವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ.

ಮಾನ ..... ರೂಪ .....  
ಸ್ವರ ..... ರಾತ್ರಿ .....



8089X1

## 10. ಯೋಗಾಸನ - ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ



ಇಂದಿನ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜೀವನ, ಅತಂತ್ರಜೀವನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮಾಡುವುದು ಶ್ರೀಲಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರತೆ ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗ - ಆಸನ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳು ಮುಖ್ಯ ಪಾಠ ವಹಿಸುತ್ತವೆ, ಆಡುವ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ವೃದ್ಧರವರೆಗೆ ಒತ್ತಡದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ಮನಸ್ಸು, ಶರೀರ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೇಹ ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹಗುರವಾಗಿಡಲು, ಆತ್ಮಬಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಮುಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಶ್ರೀಲಿಗೆ ಸುಸೂತ್ರತೆ ತರುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯೋಗ - ಆಸನ ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಯೋಗ' ಎಂದರೆ ಕೂಡಿಸು, ಇಕ್ಕತ್ತೆ, ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸುವಂಬ ಆರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ವಾಸ್ತವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ದೇಹ, ಮನಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಭಾವನೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮರ್ಪೋಲನ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗಾಸನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಗಳು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಯೋಗಾಸನಗಳು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಗುರತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಇವುಗಳನ್ನು ದಿನಾಲೂ ರೂಢಿಸಲು ಸ್ಥಾಪ್ತವಾದ ಸ್ಥಳ, ಒಂದು ಜಮಿಖಾನೆ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ದೃಢತೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ದೇಹದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಗಕೂ, ಮಾಂಸಬಿಂಡಕೂ, ನರಕೂ, ಗ್ರಂಥಿಗೂ ವ್ಯಾಯಾಮ ಸಿಗುವಂತೆ ಯೋಗಾಸನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಂಜಲೀಯ ಯೋಗಸೂತ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಸನವನ್ನು ‘ಸ್ಥಿರಂ ಸುಖಂ ಆಸನಂ’ ಅಂದರೆ ಹಾಯಾಗಿ ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿರುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿ. ಯೋಗಾಸನಗಳಿಂದ ದೇಹದ ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭಂಗಿಗಳು ಚೈತನ್ಯ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ದೇಹ, ಉಸಿರು, ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗಳ ಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಂದು ಯೋಗವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹತ್ವಪಡೆದಿದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಜೂನ್ 21ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ “ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಗದಿನ” ಎಂದು ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ್ಯ ಆಚರಣೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಷ್ಟಿಯಷ್ಟೇ ಗಾತ್ರವಿರುವ ಹೃದಯವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ರಕ್ತವನ್ನು ಒತ್ತಿ ತಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿರುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು ಎಡಬಿಡದೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಇಂಗಾಲಾಮ್ಮ, ವಾಯುವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತವೆ. ಯೋಗಾಸನಗಳಿಂದ ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ವ್ಯಾಯಾಮ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ತಾಡಾಸನ, ವೃತ್ತಾಸನ, ಪದ್ಮಾಸನಗಳು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಸನ, ಕೊಮಾಸನ, ಮುಂಡೂಕಾಸನಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಭುಜಂಗಾಸನವು ಹರಿದಾಡುವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ. ಏರಭದ್ರಾಸನ, ಹನುಮಾನಾಸನಗಳು ಪೌರಾಣಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ, ಭಾರದ್ವಜಾಸನ, ಕಪಿಲಾಸನ, ವಸಿಷ್ಠಾಸನ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಾಸನಗಳು ಖುಷಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಈ ಆಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಹವು ಅನೇಕ ಜಂತುಗಳ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿ, ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಹದ ತುಂಬಾ

ಹರಡಿರುವ ನರಮಂಡಲವು ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದಿನಾಲು ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಶರೀರ ಸದ್ಯಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿ ಚುರುಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ ಕಾಂತಿಯುತ್ತವಾಗಿ ಸದಾ ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

**ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣ (ಉಸಿರಿನ)ದ ಆಯಾಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಹಿಗ್ರಿಸುವುದು. ಸರಳ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಇದರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂಗಿನ ಮುಖಾಂತರ ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಬಿಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಪದ್ಮಾಸನ ಅಥವಾ ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು, ಬೆನ್ನು ಮತ್ತು ಕತ್ತನ್ನು ನೇರವಾಗಿಟ್ಟು ಬಲ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿರಣಿಂದ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಎಡ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಉಸಿರನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದು ಮತ್ತು ಬಿಡುವುದು. ಇದೇ ಕ್ರಮವನ್ನೇ ವಿರುದ್ಧ ದಸೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು. ಬಲ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಎಡ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ಉಸಿರನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಎಡ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಬಲ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳಿಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಉಸಿರನ್ನು ಬಿಡುವುದು. ಇದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ವಿರುದ್ಧ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದು. ಮುಂದಿನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ನುರಿತ ಯೋಗಸಾಧಕರಿಂದ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.**

**ಯೋಗಾಸನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಮಾಡುವವರು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳು :**

- 1) ಮುಂಜಾನೆ ಮತ್ತು ಮುಂಬರಿದ ಸಂಜೆ ಅಶ್ವತ್ತಹ ಆಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು ; ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸತ್ತಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಆಗುವುದು.
- 2) ಬೆಳಗಿನ ವಿಧಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮುಗಿಸಿ, ಎರಡು-ಮೂರು ಗಾಣ್ಣು ನೀರು ಸೇವಿಸಿ ಅಥವಾ

ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಆಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

- 3) ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಕೋಣೆಯ ಶಿಂಕಿ, ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿಡಬೇಕು. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ಉದ್ದಾನದಲ್ಲಾಗಲಿ, ನದಿ ತೀರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇದರ ರೂಪ ಮಾಡಬಹುದು. ಸಮನೆಲದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಜಮಿಖಾಸೆಯನ್ನು ಹಾಸಿ ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡಬೇಕು.
- 4) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ ಮೂಗಿನಿಂದಲೇ ಉಸಿರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು. ಯೋಗ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ದೀಘ್ರವಾಗಿ ಉಸಿರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ದೀಘ್ರವಾಗಿ ಉಸಿರು ಬಿಡಬೇಕು.
- 5) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಂತದ ಯಾವುದೇ ಅಂಗ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದಿರಬಾರದು. ಸಹಜವಾಗಿ, ಪ್ರಸನ್ನಮುಖದಿಂದ ಉಸಿರಾಟದ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.
- 6) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಗಾಸನದ ಭಂಗಿಯ ಅಂತಿಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿದ್ದ ಸಹಜವಾಗಿ ಉಸಿರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು.
- 7) ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಯೋಗಾಸನ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಾಯಮದ

ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಾರದು.

- 8) ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸನದ ನಂತರ 20 ರಿಂದ 30 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ಕಾಲ ಆರಾಮವನ್ನು ಭಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು.

ಯೋಗಾಸನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಾಯಮವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥ ತಾಸಿನ ನಂತರ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಮೊಳೆತ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಬೇಕು ಮತ್ತು ಒಂದು ಬಟ್ಟಲುಹಾಲು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಬೆಳೆಕಾಳು, ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸೇವಿಸಬೇಕು. ಉಟದ ಮಧ್ಯ ಅವಶ್ಯ ಬಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ಉಟದ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ನೀರನ್ನು ಸೇವಿಸಿದರೆ ಪಚನಕ್ಕಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವದು. ಅರ್ಥ ತಾಸಿನ ನಂತರ ಯಥೇಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಬೆಳೆಗಿನ ಉಪಹಾರ ಅಥವಾ ಉಟ ಮಹಾರಾಜನಂತಿರಬೇಕು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಟ ಬಡವನಂತೆ ಇರಬೇಕು. ರಾತ್ರಿಯ ಉಟ ಬಿಕ್ಕುಕನಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಮಲಗುವ ಮುಂಚೆ ಕೆನಿಷ್ಟೆ ಎರಡು ತಾಸು ಮೊದಲು ಲಫು ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯೋಗಾಸನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಶೋಲಿತ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಂಡು ಕೇಳಿರಿಯದ ಇಂದಿನ ರೋಗಗಳು ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಆತ್ಮಬಿಲ - ಮನಸ್ಸಿನ ಬಲ : ಶೋಧನೆ - ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ; ಎಡೆಬಿಡದೆ - ಸರತವಾಗಿ ;

ಬಿಂಬಿಸು - ಪ್ರತಿರೂಪವನ್ನು ತೋರಿಸು ; ಲವಲವಿಕೆ - ಉತ್ಸಾಹ ; ಯಥೇಚ್ಚು - ಅರ್ಥಕವಾಗಿ

• ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಸನ್ನ - ..... ; ಮೊಳೆತ - ..... ; ವ್ಯವಧಾನ - .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಇಂದಿನ ಜೀವನ ಶೈಲಿ ಎಂಧದು ?

ಉತ್ತರ - .....

ಅ) ಹೃದಯದ ಗಾತ್ರ ಎಷ್ಟಿದೆ ?  
ಉತ್ತರ .....

ಇ) ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಎಂದರೇನು ?  
ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) .....  
ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....  
ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಾವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1) ಹಗುರತೆಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಯೋಗಾಸನಗಳು ದೇಹಕ್ಕೆ ಮತ್ತು
- 2) ಬೆಳಗಿನ ರಾಜನಂತಿರಬೇಕು ಉಂಟು.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಸದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಯೋಗ್ಯ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಆಯ್ದು ಬರೆಯಿರಿ.

(ಮೂಗಿನಿಂದ, ಆತ್ಮಭಲ, ಪ್ರತಿನಿಷ್ಠೆ, ಯೋಗಾಸನ, ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ, ಭುಜಂಗಾಸನ )

- ಆ) ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ..... ಗಟ್ಟಿಮುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಆ) ದೇಹದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಯಾಮವು ..... ದಿಂದ ಆಗುವುದು.
- ಇ) ಪ್ರಾಣದ ಆಯಾಮವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ..... ಎನ್ನುವರು.
- ಈ) ಯೋಗಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ ಉಸಿರನ್ನು ..... ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ‘ಬಲಶಾಲಿಯಾಗಿರಬೇಕು’ ಈ ಶಬ್ದ ಸಮೂಹದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಹೊಸ ಪದಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

- 1) ..... 2) ..... 3) ..... 4) .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 6)** ಕೆಳಗಿನ ಸುಳಿವುಗನುಸರಿಸಿ ಚೌಕೋನಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

- 1) ಮುಷ್ಟಿಯ ಗಾತ್ರವಿರುವ ಅಂಗ
  - 2) ಉಸಿರಾಟ ಮಾಡುವ ಅವಯವ
  - 3) ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಅವಯವ
  - 4) ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೆತ್ತರು ಹರಿದಾಡುವ ಅವಯವ
- |  |  |  |
|--|--|--|
|  |  |  |
|  |  |  |
|  |  |  |
|  |  |  |

**ಪ್ರಶ್ನೆ 7)** ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳ ಸಂಧಿ ಬಿಡಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಿರಿ.

ಯೋಗಾಸನ - .....

ಸಹಾಯವಾಗು - .....

ಪ್ರತಿಯೊಂದು - .....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಸೇವಿಸುವ ಸಮರ್ಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

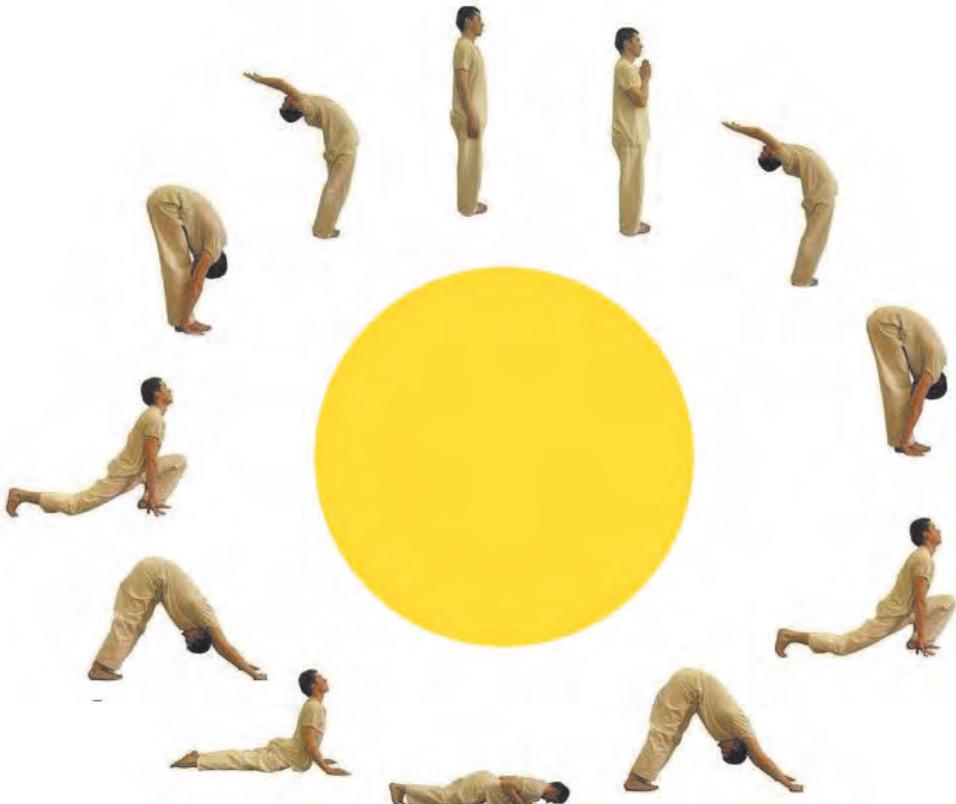
### ಸಮರ್ಪಣೆ ಆಹಾರ

	ಧಾನ್ಯಗಳು	ತರಕಾರಿ	ಚೀಳಿಕಾಳಿಗಳು	ಹಣ್ಣಗಳು
i)				
ii)				
iii)				
iv)				

### ಸದೃಢವಾದ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸದೃಢ ಮನಸ್ಸು

- **ಯೋಜನೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

- 1) ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಯಹಣ್ಣನ ಸಿಪ್ಪೆಬಿಡ್ಡಿದೆ. ನೀವೇನು ಮಾಡುವಿರಿ ?  
 1) ಸುಮೃದ್ಧಿ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ                          2) ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ  
 2) ಅದನ್ನು ತುಳಿದು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ                  3) ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ
  
- 2) ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಮಾತ್ರ ಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಶಬ್ದ ಯಾವುದು ?  
 ದೂರದ ಚೆಟ್ಟು.....  
 1) ಕಣ್ಣಿಗೆ ತಣ್ಣಿಗೆ    2) ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿಗೆ    3) ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೆಟ್ಟಿಗೆ    4) ಕಣ್ಣಿಗೆ ನುಣ್ಣಿಗೆ



## 11. ಕೌಂತೇಯ

**ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ :** ವಿಶ್ವ ವಾಮನ ಶಿರವಾಡಕರ ಇವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ, ನಾಟಕಕಾರ ಹಾಗೂ ಕಾದಂಬರಿಕಾರರೆಂದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. 'ಕುಸುಮಾಗ್ರಜ' ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಇವರು ಏಳಾಬಾ, ಕಿನಾರಾ, ಮರಾಠಾ ಮಾತ್ರ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೌಂತೇಯ, ದುಸರಾ ಪೇಶಾವು ನಟಸಮ್ರಾಟ ಇವು ಇವರ ಕೆಲವು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಟಕಗಳು. ಜಾಹ್ವಾ, ವೈಷ್ಣವಿಜವು ಇವರ ಲೋಕಪ್ರಿಯ ಕಾದಂಬರಿಗಳು. ಇದಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅನೇಕ ಲಲಿತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರಕಿದೆ.

ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಕರ್ಣ ಮತ್ತು ಕುಂತಿಯ ಸಂವಾದವನ್ನು ಆಧರಿಸಿದ ಒಂದು ಭಾವಪೂರ್ವ ಸ್ನಿಖೇತವು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಅವರ ಮರಾಠಿ 'ಕೌಂತೇಯ' ನಾಟಕದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದಿಂದ ಆಯ್ದು ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ.

**ಅನುವಾದಕರು :** ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಮಲ್ಹ.

**ಸಂದರ್ಭ :** ಮಹಾಭಾರತದ ಯುದ್ಧ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಕುಂತಿಯು ಕರ್ಣನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅವನು ತನ್ನ ಮಗನೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಅವನಿಂದ ಉಳಿದ ಬದು ಪಾಂಡವರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಯುದ್ಧ ನಡೆದು ಭೀಷ್ಣ, ದೂರಾದಿಗಳು ಹತರಾದ ಮೇಲೆ, ಕರ್ಣನು ಸೇನಾಧಿಪತ್ಯ ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದರ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ, ಕರ್ಣನು ತಾಯಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲು ಬರುತ್ತಾನೆ.

(ಅದೇ ರಾತ್ರಿ, ಉತ್ತರಾಧಿಕ ಪ್ರಾರಂಭ. ಕುಂತಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ತಲೆಯೋರಿಗಿ ಸುಸ್ಥಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ. ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಲಿದೆ. ಆಧಿಕ ಜಾಗ್ರತ್ತಾವಸ್ಥೆ, ಆಧಿಕ ನಿದ್ರಾ, ವಸ್ಥಾಯಲ್ಲಿದ್ದಾಳೆ ಕುಂತಿ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಗುರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುತ್ತ ಕರ್ಣ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕ್ಷಣಿಕಾಲ ದೂರ ನಿಂತು ಕುಂತಿಯತ್ತ ನೋಡಿ, ನಂತರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.)

**ಕರ್ಣ :** ತಾಯಿ !

**ಕುಂತಿ :** (ಎಚ್ಚರವಾದವಳಂತೆ) ಯಾರದು ?

**ಕರ್ಣ :** ನಾನು, ಕರ್ಣ.

**ಕುಂತಿ :** ಕರ್ಣ ? ಶಕ್ಯೇವಿಲ್ಲ ! ನನ್ನ ಅಂತಃಕರಣದ ಫೋಷಣೆಯೇ ನನ್ನ ಕೆವಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಯಾಗತೋಡಿದೆ.

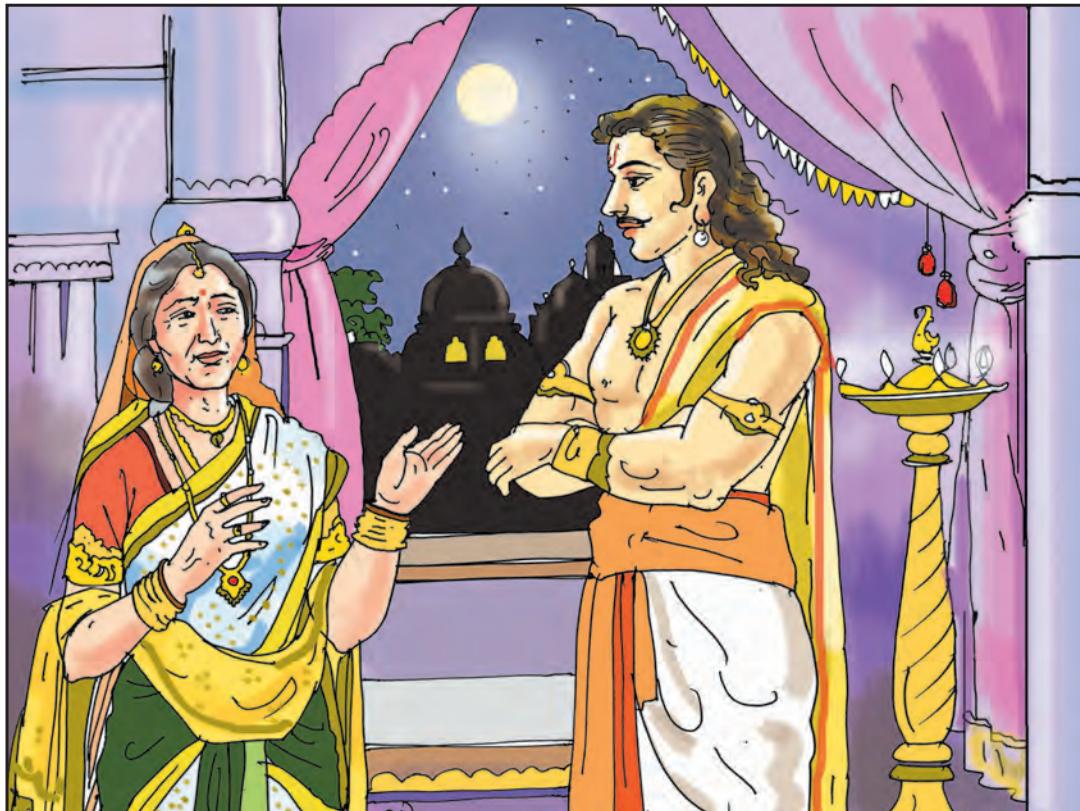
**ಕರ್ಣ :** ತಾಯಿ, ನಾನು ಕರ್ಣ. ನನ್ನ ಗುರುತು ಹತ್ತಲಿಲ್ಲವೇ ?

**ಕುಂತಿ :** (ಎದ್ದು ಮುಂದೆ ಒಂದು) ಕರ್ಣನ ಗುರುತು ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಇರುವುದು ಎಂದಿಗಾದರೂ ಸಾಧ್ಯವೇ? ನನ್ನ ಶರೀರವು ಮಣ್ಣಾದನಂತರವೂ, ಕರ್ಣನು ಹತ್ತಿರಬಂದರೆ, ಆ ಮಣ್ಣಿನಕರ್ಣಗಳು ಕೂಡ ಘರಥರ ನಡುಗಿಯಾವು ! ಹೌದು, ಕರ್ಣನೇ ! ಕರ್ಣನ ಮೂರ್ತಿಯೇ ತೋರುತ್ತಿದೆ ನನ್ನ ಕರ್ಣಗಳೆಂರು. ಆದರೆ ಇದು ಹಿಗಾಗುವುದು ಶಕ್ಯೇವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ.

**ಕರ್ಣ :** ಇದು ಸ್ವಷ್ಟವಲ್ಲ ತಾಯಿ ! ಒಂದು ದುಷ್ಪ ನಿರ್ದಯ ಸ್ವಷ್ಟದಿಂದ ನಾವಿಬುರೂ ಈಗ ಜಾಗ್ರತ್ತರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಎಂದಿಗೂ ಶಾಂತ ನಿದ್ರೆ, ಬರಲಾರದಪ್ಪರ ತನಕ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದೇವೆ ನಾವು.

**ಕುಂತಿ** : ಇದೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯವೇ ? ನೀನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಬಂದಿರುವೆಯಾ ? ನನ್ನ ಕರ್ಣ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನ್ನನ್ನು ‘ತಾಯೀ’ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವನೇ ? - ಇದು ನನ್ನ ಮಹುಷ್ಯ ಮನಸ್ಸಿನ ಆಟವೆಂದೇ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ ! ಇಂತಹ ಅಪರಾತ್ಮಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನೀನು ನನ್ನ ಒಳಿ - ಪಾಂಡವರ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬಂದೆಯಾ ?

**ಕರ್ಣ** : ತಾಯೀ, ಎರಡು ವಿರೋಧಿ ಶಿಬಿರಗಳ ಮಧ್ಯೇ, ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ದುರ್ಜ್ಯವ. ಆದರೆ ಕರ್ಣ ದುರ್ಜ್ಯವಕ್ಕೆ ತರಣು ಹೋಗುವಷ್ಟು ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಸಹಸ್ರಭಾರಿ ಆತನಿಗೆ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತಿತ್ತು ! ಆದುದರಿಂದ, ಆಗುವ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮಗಳತ್ತ ಪರಿವೆ ಮಾಡದೆ, ನಾನು ನಿನ್ನ ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆ !



**ಕುಂತಿ** : ಆದರೆ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ? ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ? - ಸ್ವಂತ ಗೌರವವನ್ನು, ಜೀವದ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು, ನೀನು ವೈರಿಗಳ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಉದ್ದೇಶವೇನು ?

**ಕರ್ಣ** : ತಾಯಿಯ ಅಂತಃಕರಣ, ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆದು ತಂದಿತು. ಈಗ ಮಗುವಿನ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ನಿನ್ನಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವ ತಾಯೀ !

**ಕುಂತಿ** : ಇದು ನಿಜವೇ ? - ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಮಗೂ - ಆದರೆ ಇಲ್ಲ, ಈ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗಿಲ್ಲ! ನಾನು ಚಾಂಡಾಳಿನಿಯಂತೆ, ಜನ್ಮದ ಗಳಿಗೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ವೈರ ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನೀನು, ನಿನ್ನ ಆಯುಷ್ಯದ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಈ ಸುವರ್ಣ ಸಂಧಿಯಲ್ಲಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಅಮಂಗಲ ಮುಖವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ, ನಿನ್ನ ದಾರಿಗಡ್ಡ ಬಂದು ನಿಂತೆ. ಯಾವ ತಾಯಿಯಾದರೂ, ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹಗೆ ಸಾಧಿಸಿರಲಿಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನೀನು ಆಗ ನನಗೆ ಚಾಂಡಾಳಿನೀ, ಶಿಶಾಚಿನೀ ಎಂದೆಯಲ್ಲವೇ, ಅದೇ ಸತ್ಯ. ನಿನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಎಂದೋ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

- ಕರ್ಣ :** ಮಗುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತಾಯಿಗೆ ಯಾರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕೊಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ! ತಾಯಿ, ಈ ಹಿಂದೆ ನೀನು ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದಾಗ ಕೋರ್ಡರ ಆವೇಶದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಿದ ಶಬ್ದಗಳು, ನಿನ್ನ ಮೃದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿಕೋಗಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಅಂತಹಕರಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೇದನೆಯಾಗಿರಬಹುದೋ, ಅಷ್ಟೇ ವೇದನೆ ನನ್ನ ಅಂತಹಕರಣಕ್ಕೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಭೂಗಿಲೆಂದು ಎದ್ದು ಆ ಶಬ್ದಗಳ ಜಾಲೆಯಲ್ಲಿ, ನಾನೇ ಈಗ ಕೊಣಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು, ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಸುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ! ತಾಯಿ, ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು .... ಉದ್ದೇಶದ ಭರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಆಡಬಿಟ್ಟೆ, ನಿನ್ನ ನೋಂದ ಹೃದಯದ ಮೇಲೆ, ನೀಡತನದಿಂದ ಅಪಶಬ್ದಗಳ ಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ !
- ಕುಂತಿ :** ಮಗೂ, ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿಸಲ್ಪದನ್ನುಹೇಳಬೇಡವವೂ ! ನನ್ನ ಹೃದಯ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ನನಗೆ ! ನಿನ್ನ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಸಹನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧಿದ್ದೇನೆ ನಾನು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮ... ಇಲ್ಲ, ಅದು ನನಗೆ ಸಹನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ! ಕರ್ಣ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಶಾಪಗಳ ಮಳೆಗರೆ ! ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಅಧಿಕಾರ ನನಗಿಲ್ಲ ! ಅಂತಹ ಪುಣ್ಯವನ್ನನಾನು ಮಾಡಿಲ್ಲ!
- ಕರ್ಣ :** (ಅವಳ ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಮಸ್ತಕವನ್ನಿಡುತ್ತಾನೆ) ತಾಯಿ, ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುಣ್ಯ, ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿದೆಯಾ ಅಮ್ಮಾ ?
- ಕುಂತಿ :** (ಅವನನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸಮೀಪ ಬರಸೆಳೆದು) ನನ್ನ ಮಗೂ... ನನ್ನ ತ್ರೀತಿಯ ಕರ್ಣ ! ಏಳು, ನನೆಲ್ಲಿಡನೆ ಎಂತಹ ಕ್ಷಮೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿ ? ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ನಿನ್ನ ಗೌರವವಾಗುತ್ತಿದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಈ ಮಹಾತ್ಮೆ, ಈ ತರದ ಉದಾರತೆ ! - ಕರ್ಣ, ನನ್ನ ದೇಹ ತಲ್ಲಿನೆಸುತ್ತಿದೆ, ಮನಸ್ಸು ಭೀತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾಗುತ್ತಿದೆ ! ನನ್ನ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಖಿದ, ಅನಂದದ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸುರಿಮಳೆ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದರಾಜಕಾರಣದ ಪರಿಣಾಮ ಏನೇ ಆಗಲಿ. ನನ್ನ ಕಳೆದುಹೋದ ಇಶ್ವರ್ಯ ಇಂದು ನನಗೆ ಪುನಃ ಲಭಿಸಿದೆ ! - ಆದರೆ, ಆದರೆ ನೀನು ಪುನಃ ಮರಳಿ ಹೋಗಲಿರುವೆಯಾ?
- ಕರ್ಣ :** ಹೌದು. ನಾನು ಮರಳಿ ಹೋಗಲೆಂದೇ ಬಂದಿರುವೆ, ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸೇರಲು ಬಂದಿಲ್ಲ! ನಾನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯ ದರ್ಶನಾಕಾಂಝಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಂದೆ. ರಣಾಂಗಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆಯಲು ಬಂದಿರುವೆ.
- ಕುಂತಿ :** ನನ್ನ ದುಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಆಯುಷ್ಯವಿಡೀ ಅಂಥಕಾರದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಬಂದಿರುವ ಈ ಕುಂತಿ - ಎಂತಹ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಳು ಅವಳು ! ಮತ್ತು ಏನೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ನಾನು ! ಒಬ್ಬನ ವಿಜಯವೆಂದರೆ, ಏದು ಜನರ ಪರಾಜಯ ಮತ್ತು ಏವರ ವಿಜಯವೆಂದರೆ, ನನ್ನದೇ ಒಂದು ಕಂದನ ಪರಾಜಯ ! ಕರ್ಣ, ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ, ಜೀದಾಯ್ದಿಂದ, ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ ಬಾಳು ! ಇದೇ ನನ್ನ ಆಶೀರ್ವಾದ !
- ಕರ್ಣ :** ತಾಯಿಯ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನೀನು ಮಾಡಿರುವ ಆಮ್ಮಾ, ಈಗ ನನಗೆ ಮಗನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀನು ಯಾವ ವಚನವನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೋ, ಆ ವಚನವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಪಾದದ ಸಾಳ್ಳಿಯಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು - ನನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ! ಸತ್ಯಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಶೀಲನೆಂದು ಯಾರ ಧವಳಕೀರ್ತಿ, ಕುರುವಂಶಕ್ಕೆ ಮುಕುಟ

ಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವುದೋ, ಆ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲೆ ಸಂಕಟ ಬಂದರೂ ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ!

- ಹುಂತಿ** : ಕಣಾರ -
- ಕಣಾರ** : ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ತಮ್ಮಂದಿರಾಗಿರುವ - ಮಲತಾಯಿಯ ಮಕ್ಕಳಿದ್ದು ಕೂಡ, ನಿನ್ನ ಮಾತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯಸತತ ಲಭ್ಯವಾಯಿತೋ, ಆ ನಿನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ನಕುಲ-ಸಹದೇವರ ಮೇಲೂ ನಾನು ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಹಾರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.
- ಹುಂತಿ** : ಕಣಾರ, ನಿನ್ನ ಖುಣಿಂದ ಮುಕ್ತಳಾಗಲು ನಾನು ಏನು ತಾನೇ ಮಾಡಲಿ ಮನ್ಯ !
- ಕಣಾರ** : ಯಾರ ಬ್ಯೇರವ ಪರಾಕ್ರಮದ ಮುಂದೆ ಶತ್ರುಗಳು ಕೂಡ ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವರೋ, ಆ ನಿನ್ನ ಅಚ್ಚಮೆಚ್ಚಿನಬೀಮನನ್ನು - ನನ್ನ ಆ ದಾಂಡಿಗ ತಮ್ಮನನ್ನು, ಶಸ್ತ್ರಗಳ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ವಥ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ !
- ಹುಂತಿ** : ಕಣಾರ, ನಿನ್ನಂತಹ ವರಪುತ್ರನಿಗೆ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟೇ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಿಂದಲೇ, ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳು ಪರಿಹಾರವಾದವು ! - ಅರ್ಜುನನ ಮೇಲೆ, ನನ್ನ ಪ್ರೇಮದ ಪುತ್ರಳಿ ಧನಂಜಯನ ಮೇಲೂ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಹಾರವನ್ನುಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಹೇಳು, ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಷ್ಟೇ ? - ಕಣಾರ, ನೀನೇಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ?
- ಕಣಾರ** : ಅರ್ಜುನನ ಕುರಿತು, ಇಂತಹ ವಚನವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಅಸಮರ್ಥನಿದ್ದೇನೆ. ಹುಂತಿಯ ಏದು ಮಕ್ಕಳು ಜೀವಂತ ಉಳಿದಾರು - ಅರ್ಜುನನ ಸಮೀತ ಅಥವಾ ಕಣಾರನ ಸಮೀತ !
- ಹುಂತಿ** : ಎಂತಹ ಭಯಂಕರ ದ್ವಾಂದ್ವವಿದು ! ನನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಸಾಧ್ಯಾನ ಕೊಡಲು ಹೇಗೆ ಸಿದ್ಧಾಗಲಿ ನಾನು !
- ಕಣಾರ** : ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಡುವ ಎಲ್ಲ ವೀರರೂ, ಜೀವನದ ಕೊನೆಯ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾಯೋ, ನಾನು ಅರ್ಜುನನ ವಥ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅರ್ಜುನನಿಂದಲೇ ನನ್ನ ವಥ್ಯಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಈಗ ಹೆಚ್ಚೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ !
- ಹುಂತಿ** : ಕಣಾರ, ನೀನು ನನಗೆ ಬೇಕಾದವನು, ನೀನೇ ನನಗೆ ಬೇಕಾದವನು. ಇತರಿಗಾಗಿ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇಲ್ಲದವಳಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ನಿನಗೆ ಅನಿಸಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧ ತಪ್ಪ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅದು ಸುಳ್ಳ. ನನಗೆ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಬೇಕು, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ನನ್ನವರು ! ಕಣಾರ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇನು ?
- ಕಣಾರ** : ಅದು ಅಸಾಧ್ಯವಮ್ಯಾನಾನು. ದುರೋಧನನಿಗೆ ಎಂದೂ ದೋಷ ಮಾಡಲಾರೆ ಬಹುಶಃ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಈ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆತನಿಗೆ ದೋಷ ಬಗೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು ! ಆದರೆ ನನ್ನ ಶಸ್ತ್ರಮಾತ್ರ, ನನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಉಸಿರು ಇರುವ ತನಕ ದುರೋಧನನಿಗಾಗಿಯೇ ಕಾದಾಡುವೇನು. ದುರೋಧನನು ಮಾಡಿದ ಯುದ್ಧದ ಸಿದ್ಧತೆ, ಭೀಷ್ಟ, ದೋಣಿರ ಬಲದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಆತನ ವಿಶ್ವಾಸ ಈ ಕಣಾರನ ಮೇಲೆ. ನಾಳೆ ನಾನು ಕೌರವರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೆ - ಅವನ ಮಿಶ್ರಪ್ರೇಮ ಎಷ್ಟು ಗಾಥ, ಎಷ್ಟು ಉನ್ನತವಾಗಿದೆಯಂದರೆ, ಒಂದು ಶಬ್ದದಿಂದ ಕೂಡ ಆತ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ದಾರಿಗೆ ಅಡ್ಡ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ! ಇಂತಹ ಉದಾರ ಘರ್ಯಾದಯಿ, ಸರಳ ಸ್ವಭಾವದ ಮತ್ತು ಸಾಫಿಮಾನಿ ಮಿಶ್ರನ ವಿಶ್ವಾಸಫಾತ ಮಾಡಿ, ಅವನನ್ನು ಮೃತ್ಯುವಿನ ಕಂದರದಲ್ಲಿ ದೂಡುವ ಅಥವಾ ಪಾಂಡವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿ

ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಜೀವದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಸಹನೆ ಮಾಡಲಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಈಗ ಉಳಿದುದು ಇದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ದುರೋಧನನ ಮಿತ್ರ, ದುರೋಧನನಿಗಾಗಿಯೇ ಕಾದಾಡುವೆನು ಮತ್ತು ಕುಂತಿಯ ಜ್ಯಷ್ಠ ಪುತ್ರ, ಕರ್ಣ ತನ್ನ ಸಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಜೀವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಧಕ್ಕೆಯೂ ತಗಲದಂತೆ ಜಾಗೃತೆ ವಹಿಸುವನು. ಆದರೆ ತಾಯಿ, ಒಬ್ಬ ಅಷ್ಟಾನನ ಕುರಿತು ಮಾತ್ರ, ನೀನು ನನಗೆ ಯಾವ ಬಂಧನವನ್ನೂ ಹಾಕಬೇಡ ! ಬಂಧು ದೋಹ ಮತ್ತು ಮಿತ್ರ, ದೋಹದಿಂದಮುಕ್ತನಾಗಲು ಇದೊಂದೇ ನನಗೆ ಉಳಿದಿರುವ ಮಾರ್ಗ.

**ಹುಂತಿ :** ನನ್ನ ಹೃದಯ ಸಿಡಿದು ಚೂರು ಚೂರಾಗುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ ಕರ್ಣ ! ಆದರೆ ‘ಸರಿ’ಯನ್ನದ ಬೇರೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ! ನನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮರೆತು, ನೀನು ಸ್ವತಃ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನನ್ನದೇಗೆ ನಡೆದು ಬಂದೆ. ನನ್ನ ಸೇರಗನ್ನು ನಿನ್ನ ದಾನದಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ಇದೇ ಬಹಳವಾಯಿತು ! ಇದೇ ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮೊದಲೇ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಜನ್ಮದ ಗಳಿಗೆಯಿಂದಲೂ ನಿನ್ನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನೇ ಹಾಸುತ್ತ ಬಂದವಳು. ಈಗ ನಿನಗೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಂಟಕಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ದುಃಖದ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ನನಗಿಲ್ಲ ! ನನ್ನ ಕಂದಾ, ಹೋಗು, ವೇಳೆ ಅರ್ಥ ರಾತ್ರಿ, ಮೀರಿಹೋಯಿತು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗು - ನಿನಗೆ ದೀಘಾರಯುಷ್ಯ ಲಭಿಸಲಿ ! - ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿ ಅಜರಾಮರವಾಗಲಿ !

**ಕರ್ಣ :** ತಾಯಿ, ಹೋಗುವ ಮೊದಲು, ನಿನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಪಾದಕಮಲಗಳ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಮಸ್ತಕವನ್ನಿಡುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸು. ನಮ್ಮ ಬೇಟಿಯು ಪುನಃ ಆಗಬಹುದು. ಇಲ್ಲಾ ಆಗದೆಯೂ ಹೋಗಬಹುದು ! (ನಮಸ್ಕಾರಿಸುವನು).

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ರಾಧೇಯ - ಕುಂತಿಯ ಮಗ ; ಪರಿಪೆಮಾಡು - ಲಕ್ಷಿಸು; ಅಭಾಗೀ - ದುರದೃಷ್ಟಿ; ದರ್ಶನಾಕಾಂಕ್ಷೆ - ನೋಡುವ ಇಚ್ಛೆಯಳ್ಳವ ; ಬ್ರೇರವ ಪರಾಕ್ರಮ - ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮ ; ಕಕ್ಷೆ - ವಲಯ ; ಧಕ್ಕೆ - ಅಪಾಯ.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಜಾಗೃತ ..... ; ಸದೆಬಡಿ ..... ; ಪ್ರಹಾರ ..... ;

ದಾಂಡಿಗ ..... ; ದ್ವಾರ್ದ್ವ ..... ; ಗತ್ಯಂತರ .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

#### ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) ಕರ್ಣನ ನಿಜ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು ?

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

ಆ) ಕರ್ಣನು ಪಾಂಡವರ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದಿದ್ದನು ?

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

ಇ) ಯಾರ ಕೀರ್ತಿ ಕುರುವಂಶಕ್ಕೆ ಮುಕುಟ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ಉತ್ತರ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

(ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

(ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

(ಅ) ತನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಕೊಂತೇಯ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳ ಯಾವವು ?

ಉತ್ತರ .....

.....

(ಆ) ಅಜ್ಞನನನ್ನು ರಚಿಸಲು ಕರ್ಮನೇಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ ?

ಉತ್ತರ .....

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಯೋಚಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.**

(ಅ) ಕರ್ಮನು ಕುಂತಿಯ ಮಗ. ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು .....,  
....., ....., ....., ....., ....., .....

(ಆ) ಪಾಂಡವ ಮತ್ತು ಕೌರವರ ಗುರುಗಳು ದ್ರೋಣಾಷಪಾಯರು. ಹಾಗಾದರೆ ಕರ್ಮನ ಗುರುಗಳು  
.....

(ಇ) ಅಜ್ಞನ ಬಿಲ್ಲುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದರೆ, ದುರ್ಯೋಧನನು ..... ಪರಿಣಿತ.

(ಈ) ಭೀಮಾಜ್ಞನರು ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾದ್ರಿಯ ಮಕ್ಕಳು .....,  
.....

(ಉ) ಯುಥಿಷ್ಠಿರನು ಧರ್ಮಾತ್ಮನು. ಹಾಗಾದರೆ ಕರ್ಮನ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5) “ಅ” ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರುಗಳಿಗೆ ಶರಿ ಹೊಂದುವ ವದವನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಚೆಕಚ್ಚಿನಲ್ಲಿಯ ಶಬ್ದ ಆಯ್ದು  
“ಬ್” ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

(ಭೀಮ, ನಕುಲ -ಸಹದೇವ, ಅಜ್ಞನ, ಧರ್ಮರಾಜ, ಕರ್ಮ)

‘ಅ’ ಗುಂಪು

ಅಶ್ವಿನಿ ಕುಮಾರರು

ವಾಯುಪುತ್ರ

ಮಧ್ಯಮ ಪಾಂಡವ

ಯುಥಿಷ್ಠಿರ

‘ಬ್’ ಗುಂಪು

.....

.....

.....

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 6) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಥವಾಪೂರ್ವ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ.**

ಅಶೀವಾದ - ..... ;

ಅಂತಕರಣ - ..... ;

ದರ್ಶನ - ..... ;

**ಉತ್ತರ:** ಚದುರಂಗ ಬಲ ಸ್ವೇಷದ ಅಥವಾವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

**ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ, ಉಪಿಸಿಗಿಂತ ರುಚಿಯಿಲ್ಲ.**

• **ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

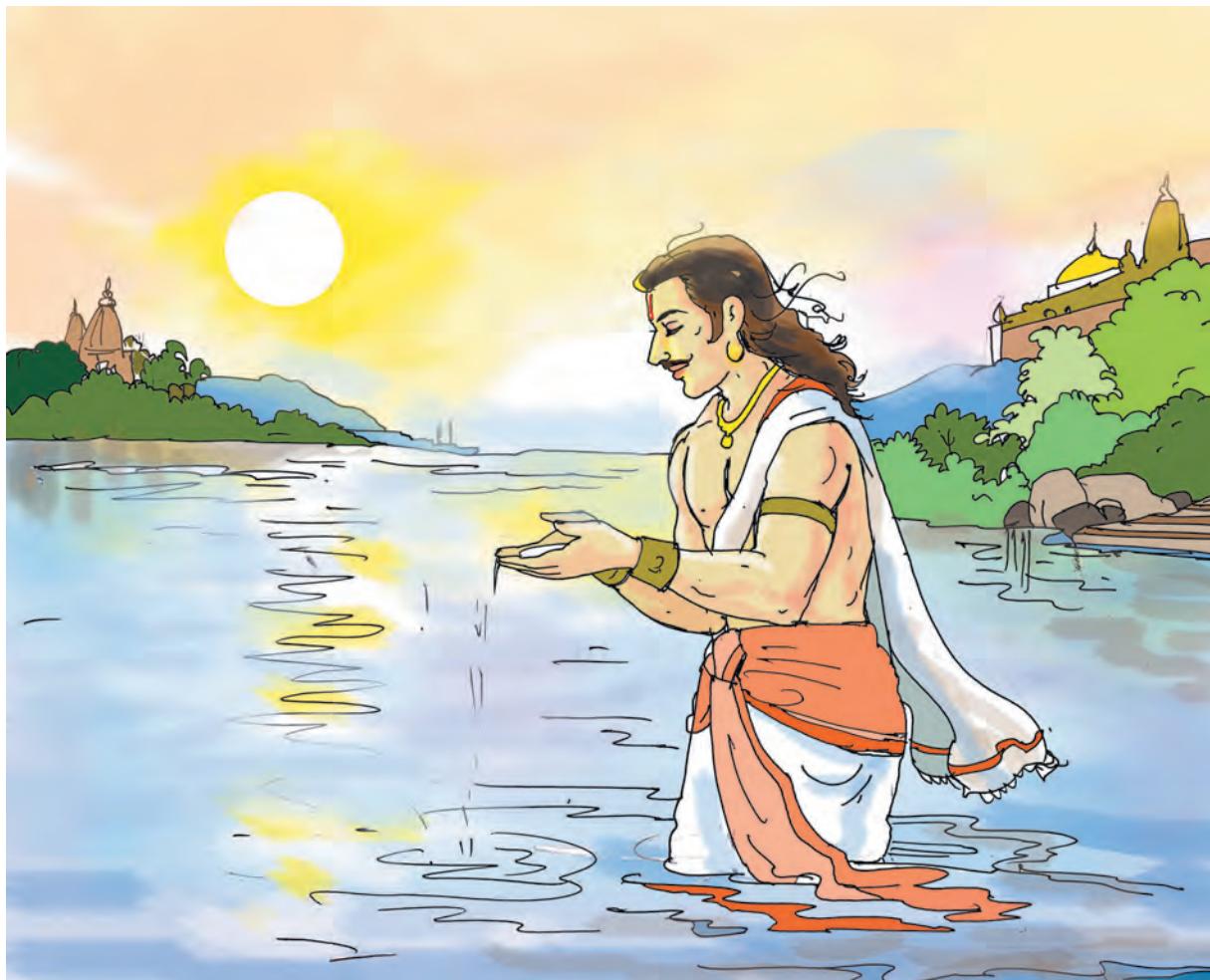
ಅ) ‘ಬೆಳ್ಕು’ ಈ ಶब್ದದ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಶಬ್ದ ಯಾವುದು ?

- 1) ಸುಖ 2) ಕಹಿ 3) ಕತ್ತಲೆ 4) ಜ್ಞಾನ

ಆ) ಪೂಜ್ಯ ..... ಅನೇಕ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

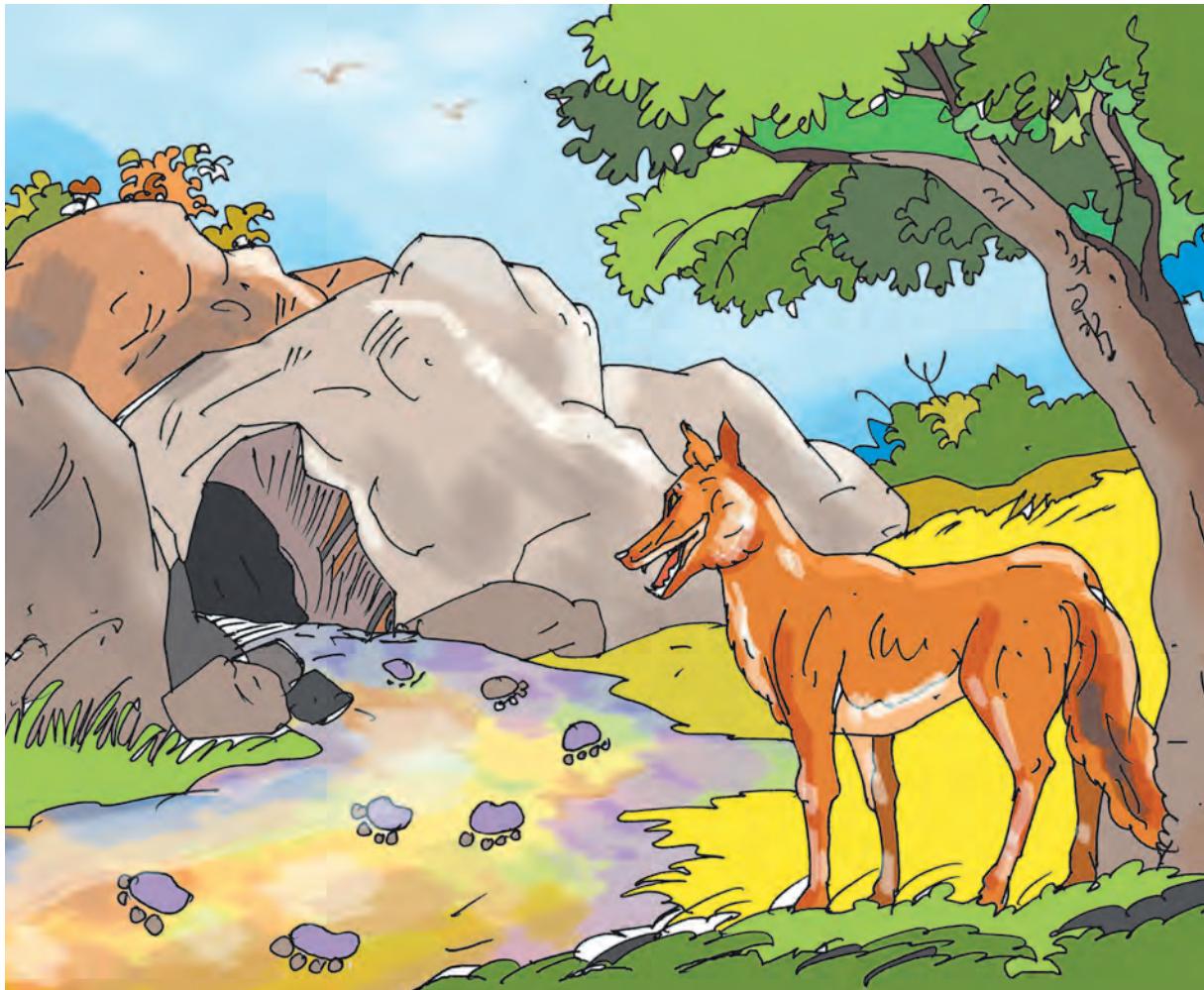
ಪತ್ರ ಬರೆಯುವಾಗ ಈ ಸಂಚೋಧನೆಯನ್ನು ಯಾರಿಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ?

- 1) ಅಕ್ಷನಿಗೆ 2) ತಮ್ಮನಿಗೆ 3) ನಾದಿನಿಗೆ 4) ಗುರುಗಳಿಗೆ



## 12. ನರಿಯುಂ ಬಿಲನುಂ

**ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯ :** ವಸುಭಾಗಭಟ್ಟನೆಂಬ ವಿದ್ವಾಂಸನು ಅವನಿತರೂ, ಸ್ವೇಚ್ಛಾಭಾರಿಗಳೂ ಆದ ರಾಜಕುಮಾರರನ್ನು ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ತರಲು ಪಂಚತಂತ್ರ, ಎಂದರೆ - ಭೇದ (ಒಡೆಯುವುದು), ಪರಿಕ್ರೇ (ಪರಿಕ್ರೇಸುವಿಕೆ), ವಿಶ್ವಾಸ, ವಂಚನೆ, ಮಿತ್ರತ್ವಗಳಿನುವುದು - ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಬಗೆಗೆ, ಪಶುಪತ್ತಿ ಮನುಷ್ಯರನ್ನೂ ಗೊಂಡ ರಮ್ಯವಾದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಬರೆದನು. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಕನ್ನಡ ಕವಿಯಾದ ದುರ್ಗಸಿಂಹನು ಹಳೆಗನ್ನಡ ಚಂಪುಕಾವ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದನು.



ಕಪಟಪ್ಪವಂಚಪರಿಣತ  
ನುಪಾಯನಿಪುಣಾಭಿಧಾನಜಂಬುಕನುದ್ಯ  
ದ್ವಿಪುಳತರಮಪ್ಪಗಿರವರ  
ದುಪಕಂತದ ಬಿಲದೊಳಿಪ್ರದತಿಮುದದಿಂದಂ

★ವ ॥ ಮತ್ತಮಾವನದೊಳು  
ಪುಂಡರೀಕಮೆಂಬ ಪುಲಿ ಇರುವುದು. ಆ ಪುಲಿಯುಂ  
ಬೇಂಟಿಗೆ ಪೋಗಿ ಮಾಂಸಮಂ ತಂದು ತನ್ನ  
ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಮಡಗಿ ತಾನು ಮರು ದಿವಸಂ ಮುನ್ನ

ತಂದ ಮಾಂಸಮಂ ಸಂಚಿತಾರ್ಥಂ ಎಂದು ಮಡಗಿ  
ಮತ್ತಂ ಬೇಟಿಗೆ ಪೋಪುದುಂ; ಆ ಪುಲಿಯ ಗುಹೆಯಂ  
ಲಿಪಾಯನಿಪುಣನೆಂಬ ಜಂಬುಕಂ ಕಂಡು ಒಳಗಂ  
ಪೋಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಂಸಮಂ ತಿಂದು ಪೋಪುದುಂ  
ಪುಲಿ ಬಂದು ತನ್ನ ಪೋಸ ಮಾಂಸಮಂ ಮಡಗಿ ಮುನ್ನ  
ತಂದ ಮಾಂಸಮಂ ಕಾಣದೆ ಬೆರಗಾಗಿ ಮರುದಿವಸ  
ಬೇಂಟಿಗೆ ಪೋಪುದುಂ; ಮತ್ತು ನರಿ ಬಂದು  
ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಂಸಮೆಲ್ಲಮಂ ತಿಂದು ಪೋಪುದುಂ ಈ  
ಪ್ರಕಾರದೊಳು ನಿಚ್ಚನಿಚ್ಚ ಬಂದು ತುಡುವಂ ತಿಂದು

ಬೇಸರಿಸುತ್ತಿರೆ ಪ್ರಲೀ ಬಂದು ಎನ್ನ ಮನೆಯಂ ನಿಚ್ಚಿಂ ಪೊಕ್ಕು ತುಡುವಂ ತಿಂಬ ಕೆಳ್ಳನ ಸಿಕ್ಕಿಸುವೆನೆಂದು ತನ್ನ ಗುಹೆಯ ಪೂರೆಗೆ ಅಡಗಿಪ್ಪುದುಂ ಆ ನರಿ ಬಂದು ಮನೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾಂಸಮಂ ತಿನ್ನತ್ತಿರೆ ಪ್ರಲೀ ಕಂಡು ಇದನಿಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಲಲ್ತೇ ಅಳವಲ್ಲದೆ ಆ ನರಿ ಪೋಪಾಗ ಅದರ ಕೂಡ ಪೋಗಿ ಅದರ ಮನೆಯ ಕಂಡು ಮರುದಿವಸಂ ನರಿ ತನ್ನ ಮನೆ ಬಪ್ಪುದುಂ ತಾನು ಆ ನರಿಯ ಬಿಲವ ಪೋಗುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಡಷಿ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗೆ ಬಂದು ಪೋಕ್ಕಿರ್ಫುದುಂ

ಕೆಣಿದಾನುಂ ಬೇಗದೊಳಾ ನರಿ ಬಂದು ಬಾಗಿಲೊಳಾ ನಿಂದು ಪ್ರಲೀಯ ಪೆಚ್ಚಿಯುಮಂ ಸೊಪ್ಪಾದ ಬಿಲನುಮಂ ಕಂಡು - ಇದೆತ್ತಾನುಮೊಂದಪಾಯಮಾಗದೆ ಪೋಗದೆಂದು ಶಂಕಿಸಿ, ಕೆಣಿದೆಯಂ ಪೆಟಮೆಟ್ಟಿ ಬಂದು ನಿಂದು, ಈ ಚೋಧ್ಯಮನಗ ಪಾಯದೊಳೇ ನೋಡುವೆನೆಂದು; ಬಿಲನಂ ಪೆಸಗೊಂಡು ಪಲವುಂ ಸೂರ್ಯ ಕರೆಯಲ್ಲ ಆ ಬಿಲನಂ ನುಡಿಯದಿರ್ಫುದುಂ---. ಬಿಲನೆ ನೀನಿನಿತುಕಾಲಂ ನಾಂ ಬಪಾಗಳಿದಿರ್ಫಂದು, ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿರ್ಫು ; ಶಾಗಳಿಗೆಟ್ಟು

ಕರೆದೊಡಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಸರಂದೋರುದಪೆಯಿಲ್ಲ; ಪರನೊರ್ಫಂಗೆ ಹೊತ್ತೆಯಕ್ಕುಂ, ಮೇಣ್ಣೆ ಬಲ್ಲಿದನಿದರ್ಜನಕ್ಕುಮಲ್ಲದೊಡೀಗಳೇಕುಸಿರದಿದರ್ಪೇ? ಆದೊಡಮೇಂ? ನಿನ್ನ ಗುಣಕ್ಕಿನೊಮ್ಮೆ ಕರೆವಂ, ಇನ್ನುಮುಸಿರದಿದೊಡೆ ಪರತೊಂದು ಬಿಲನಸರಸಿಕೊಳ್ಳೆಂ, ಸರಂದೋರಿದೆಯಪ್ಪೊಡೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆಬರ್ಫನೆಂದು, ಮತ್ತಂ ಬಿಲನಂ ಕರೆವುದುಂ; ಪ್ರಲೀ ಇದೆಲ್ಲಮಂ ಕೇಳ್ಳಿ --- ಬಿಲನೆನಗೆ ಭಯಸ್ಥನಾಗಿ ಸರಂದೋರಲಣ್ಣಿದುರ್ದಾಗಲ್ಲೇ ಯ್ಯಾಮಿನಾನಾದೊಡಂ ಸರಂದೋಱ್ಱೊ ನರಿಯಂ ಬರಿಸಿ ತಿಂಬನೆಂಬ. ವಗೆಯಂ ಬೇಡರಂತೆ ಬಗೆದು ಹೊಂಕಾರಂಗೆಯ್ಯಾದುಂ ; ಆ ಧ್ವನಿಯಂ ನರಿ ಕೇಳ್ಳಿ ತನ್ನ ಬುದ್ದಿಗೆ ತಾನೇ ಮೆಚ್ಚಿ ಎಂದಿಂತು ಪಲಕಾಲಮೀವನದೊಳಿರ್ಫಂ ಈ ವನದುಳಾಡಿಯುಂ ಬಲ್ಲೆಂ, ಬಿಲಂ ನುಡಿವುದಂ ಗಿಡಗ್ಳಾ ನಡೆವುದಂ ನಾನೆಂದುಂ ಕಂಡುಂ ಕೇಳ್ಳಿಮಣಿಯೆನೆಂದು ಆ ನರಿ ಬಗೆಯೊಳಾ ಪಿರಿಯನಪ್ಪದಱ್ಱೊ ತನ್ನ ಬುದ್ದಿಗೆ ತಾನೇ ಮೆಚ್ಚಿ ಆಯೆಡೆಯಂ ಬಿಟ್ಟೋಡಿ ಬದ್ರುಂಕಿತು.

- ದುರ್ಘಸಿಂಹ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಜಂಬುಕ - ನರಿ ; ಮುದ - ಪ್ರೀತಿ ; ಪೆಚ್ಚಿ - ಹೆಚ್ಚಿ ; ಚೋಧ್ಯ - ಆಶ್ಚರ್ಯ ; ಉಸಿರದಿದರ್ಶಿ - ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಪರಮೆಪ್ಪಿ - ಹಿಂದೆಸರಿದ ; ಪರಂ- ಬೇರೆ ; ಇದಿರ್ಫಂದು - ಎದುರು ಗೊಂಡು ; ಅಲ್ಲಿವರೆ - ಕೆಟ್ಟುಮನಸ್ಸು ; ಬದ್ರುಂಕು - ಬದುಕು.

- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಭಿದಾನ .....	ಬಿಲ .....	ಶಂಕಿ .....
ಅಣಿಸು .....	ಅಣ್ಣದೆ .....	ಪೆಸಗೊಂಡು .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

#### ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಜಂಬುಕನೆಂಬ ನರಿಯು ಯಾರ ಗುಹೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ ಐಯಾನಾನಾದೊಡಂ ನರಿಯು ಯಾರ ಗುಹೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿತ್ತು ?

ಆ) ಬಿಲವನ್ನು ಕಂಡು ನರಿಗೆ ಏಕ ಸಂಶಯವಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ ಐಯಾನಾನಾದೊಡಂ ನರಿಯು ಯಾರ ಗುಹೆಗೆ ಹೋಗಿ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸುತ್ತಿತ್ತು ?

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ನರಿಯು ಬಿಲದೊಡನೆ ಯಾವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿತು ?

ಉತ್ತರ .....

.....

.....

ಆ) ಹುಲಿಯು ನರಿಗೆ ಏನೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿತು ?

ಉತ್ತರ .....

.....

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಬಿಟ್ಟಣಿಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಪದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

ಅ) ಒಳಗಂ ಪೊಕ್ಕು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ..... ತಿಂದು ಪೋಡುದು.

ಆ) ಈ ..... ಪಾಯದೊಳೇ ನೋಡುವೆನೆಂದು.

ಇ) ನಿನ್ನ ಗುಣಕೆನ್ನೊಮ್ಮೆ .....

ಈ) ಆ ಧ್ವನಿಯಂ ನರಿ ಕೇಳುತ್ತನ್ನು ..... ತಾನೇ ಮುಚ್ಚಿ.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ನರಿಯುಂ ಬಿಲನುಂ - ಈ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಹೊಸಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉಪಾಯಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ



• ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಬಿಟ್ಟಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಿಭಿನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿ ಕೆಳಗಿನವರಿಂದೆವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

ರಾಜ  ದಬಾರಕೆ ಬಂದನು. ರಾಜ   ಎಲ್ಲ ಸಭೀಕರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ರಾಜ   ಅಂದಿನ ಸಭೆಯ ಶೋಭಿಸತ್ತೊಡಗಿತು. ರಾಜ   ಅಂದಿನ ಸಭೆ ಕಂಡು ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ರಾಜ   ರಾಜ್ಯದ ಸಮೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತಾದ ಹಿತನುಡಿಗಳು ಕೇಳಿ ಬಂದವು. ರಾಜ  ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡ್ಡರು. ಇದರಿಂದ ರಾಜ   ಪ್ರಜೆಗಳ ಶ್ರೀತಿ, ವಿಶಾಙ್ಗಗಳು ಮತ್ತೆಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾದವು. ಅವರು ರಾಜ  ತಮ್ಮ ದೃವೆವೆಂದು ಹೊಂಡಾಡಿದರು.

## 1. ನೇಗಿಲಯೋಗಿ

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ಕುಪ್ಪಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪನವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ ಕುವೆಂಪು. ರಾಷ್ಟ್ರಕೆಗಳೆನಿಸಿದ ಇವರು ಕಥೆ, ಕವಿತೆ, ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ಮರ್ಕಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಹಾಗೂ ಕನಾಂಡಕ ಸರಕಾರದ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು. ಪದ್ಯವಿಭಾಷಣ, ಕನಾಂಡಕ ರತ್ನ ಬಿರುದಾಂಕಿತರು. ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ (ಮಹಾಕಾವ್ಯ), ಕಾನೂರು ಸುಭಾಷ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡತಿ (ಕಾದಂಬರಿ), ನೆನಪಿನ ದೋಷಿಯಲ್ಲಿ (ಆಶ್ಚರ್ಯ) ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು.

ನೇಗಿಲ ಹಿಡಿದಾ ಹೊಲದೊಳು ಹಾಡುತ

ಉಳುವಾ ಯೋಗಿಯ ನೋಡಲ್ಲಿ

ಫಲವನು ಬಯಸದ ಸೇವೆಯೆ ಪ್ರಾಜೆಯು

ಕಮ್ರವೆ ಇಹಪರ ಸಾಧನವು

ಕಷ್ಟದೊಳನ್ನವ ದುಡಿವನೆ ತ್ಯಾಗಿ

ಸೃಷ್ಟಿಯ ನಿಯಮದೊಳವನೇ ಭೋಗಿ      || 1 ||



ಬಾಳಿತು ನಮ್ಮೇ ನಾಗರಿಕತೆ ಸಿರಿ  
 ಮನ್ಯಾಂಶ ನೇಗಿಲಿನಾಶ ಯದಿ  
 ನೇಗಿಲ ಹಿಡಿದ ಕೈಯಾಧಾರದಿ  
 ದೊರೆಗಳು ದರ್ಶಕೆಳಾಳಿದರು  
 ನೇಗಿಲ ಬಲದೊಳು ವೀರರು ಮುರೆದರು  
 ಶೀಲ್ಪಿಗಳಿಸದರು, ಕವಿಗಳು ಬರೆದರು      || 2 ||

ಯಾರು ಅರಿಯದ ನೇಗಿಲಯೋಗಿಯೆ  
 ಲೋಕಕೆ ಅನ್ನವನ್ನೀಯುವನು  
 ಹಸರನು ಬಯಸದೆ ಅತಿ ಸುಖಕೆಳಸದೆ  
 ದುಡಿವನು ಗೌರವಕಾಶಿಸದೆ  
 ನೇಗಿಲ ಕುಳದೊಳಗಡಗಿದೆ ಕರ್ಮ  
 ನೇಗಿಲ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಂತಿದೆ ಧರ್ಮ      || 3 ||

- ಕುವೆಂಪು

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

- |                      |                                 |                     |
|----------------------|---------------------------------|---------------------|
| ನೇಗಿಲು - ಉಳುವ ಸಾಧನ ; | ಹೊಲ - ಗದ್ದೆ, ಜಮೀನು ;            | ಫಲ - ಲಾಭ, ಪ್ರಯೋಜನ ; |
| ಇಹಪರ - ಭೂಮಿ, ಸ್ಥಗಿ ; | ಕುಳ - ಕುಡ, ನೇಗಿಲದ ಕಬ್ಬಿಣಿದ ತುದಿ |                     |
- ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- ಯೋಗಿ - ..... ; ಭೋಗಿ - ..... ; ತ್ಯಾಗಿ - .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

ಅ) ಇಹ-ಪರದ ಸಾಧನ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ .....

ಆ) ನಮ್ಮ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಿರಿ ಹೇಗೆ ಬಾಳಿತು ?

ಉತ್ತರ .....

ಇ) ನೇಗಿಲ ಬಲದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಮುರೆದರು ?

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಸುತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಬಿಟ್ಟಸ್ಥಳ ತುಂಬಿ ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ.

ಅ) ಕಷ್ಟದೊಳನ್ನವ ..... ತ್ಯಗಿ.

ಆ) ನೇಗಿಲ ಹಿಡಿದ ..... ದೊರೆಗಳು ದರ್ವದೊಳಾಳಿದರು.

ಇ) ನೇಗಿಲ ..... ಕೆಮ್ಮೆ.

ಈ) ದುಡಿವನು .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ‘ಅ’ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ‘ಬ’ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

‘ಅ’ ಗುಂಪು

‘ಬ’ ಗುಂಪು

- |             |                  |       |
|-------------|------------------|-------|
| 1) ದೊರೆಗಳು  | 1) ಎಸೆದರು        | ..... |
| 2) ಏರರು     | 2) ಬರೆದರು        | ..... |
| 3) ಶಿಲ್ಪಗಳು | 3) ದರ್ವದೊಳಾಳಿದರು | ..... |
| 4) ಕವಿಗಳು   | 4) ಮೆರೆದರು       | ..... |

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ರ್ಯಾತನ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪದಗಳನ್ನು ಚೋಕಟ್ಟಿಸ್ತೀ ಬರೆಯಿರಿ.

--	--	--	--	--

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಅಂತ್ಯಕ್ಷರವನ್ನು ಬಳಸಿ ಹೊಸ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರಿ.

ಉದಾ : ಅಕ್ಷರ - ರವಿ - ವಿಜ್ಞಾನ - ನದಿ - ದಿನಾಂಕ - ಕೆಮಲ

ಅ) ಅರಸ -

ಆ) ಕನಸು -

ಇ) ವಿನಯ -



**ಉಪಕ್ರಮ :** ಏಕದಳ ಹಾಗೂ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಲ್ಬಂ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

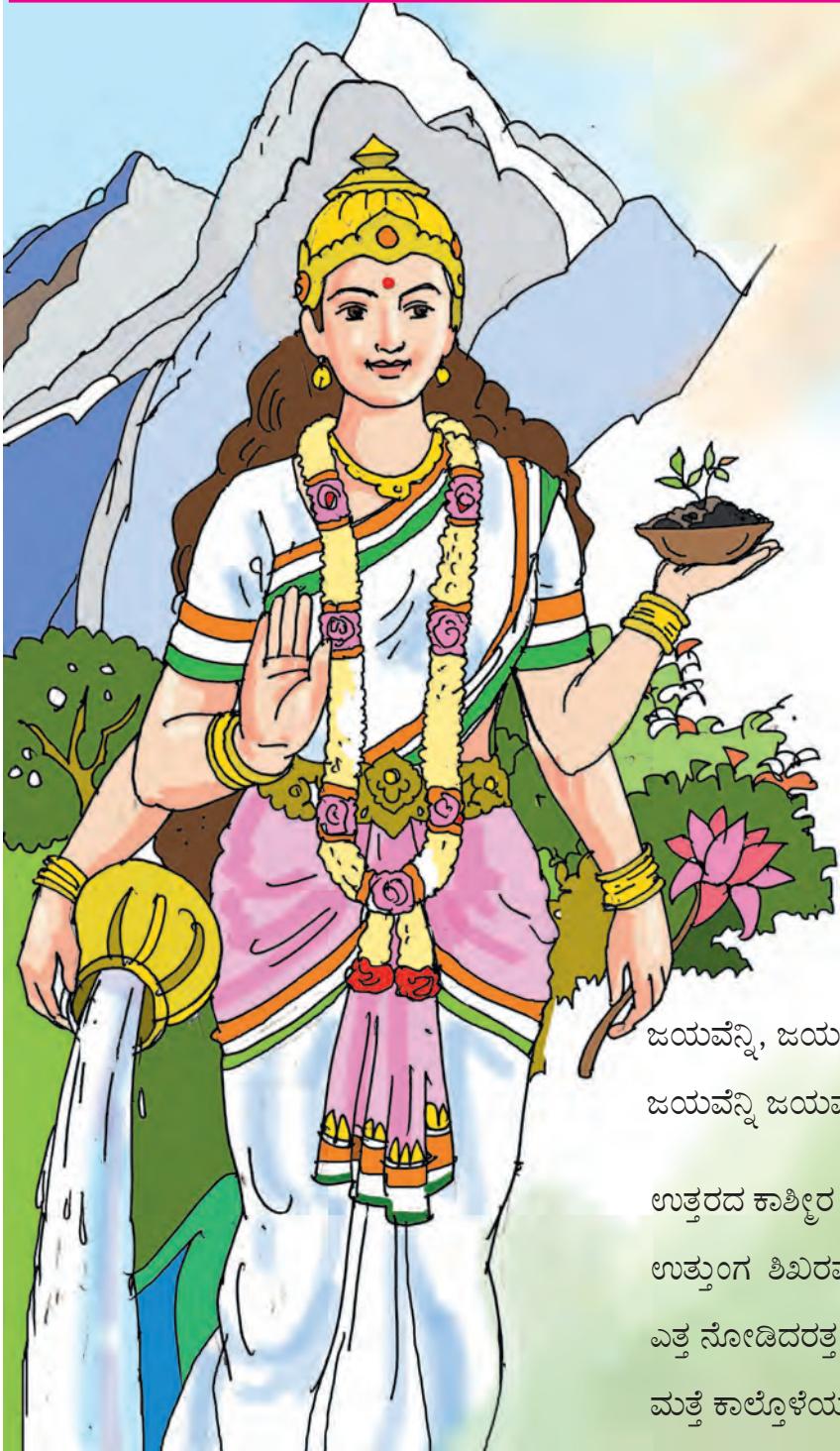
★ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- |           |        |           |          |                      |
|-----------|--------|-----------|----------|----------------------|
| 1) ನರಿ    | 2) ತೋಳ | 3) ಜಿಂಕೆ  | 4) ಚಿರತೆ | <input type="text"/> |
| 1) ಜನೇವರಿ | 2) ಮೇ  | 3) ನವೆಂಬರ | 4) ಜುಲೈ  | <input type="text"/> |

## 2. ಜಯವೆನ್ನ ಭಾರತಾಂಬೆಗೆ

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹಿರಿಯಕ್ಕೆ ಎಂದೇ ಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವ ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲೋಕಕ್ಕಲ್ಲಾ ಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿನಾದ, ಅಂತರ್ಗಂಗೆ, ಪರಯಣ, ಅಕ್ಷಯ ಸಂಪದ ಮುಂತಾದವು ಇವರ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು. ಹಿಂಗಾರ, ಸಂಕಾಂತಿ, ನಾಗಸಂಪಿಗೆ ತುಳು ಗ್ರಂಥಗಳು. ಅನೇಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿಪುರಸ್ಕಾರ, ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿರುವ ಇವರು ಕನಾಂಟಕ ಸರಕಾರದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅತಿಮಿಳ್ಳಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನೂ, ಧಾರವಾಡ ಕನಾಂಟಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಥಕ ಸಂಘದ ಮಾತ್ರೋತ್ತ್ರೇ ರತ್ನಮೃಹಂಡ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅವರಮೈನದ ಕಿಟಕಿಯೊಳಗೆ ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.



ಜಯವೆನ್ನ, ಜಯವೆನ್ನ ಭಾರತಾಂಬೆಗೆ

ಜಯವೆನ್ನ ಜಯವೆನ್ನ ವಿಶ್ವ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ॥

ಉತ್ತರದ ಕಾಶೀರ ದಕ್ಷಿಣದ ಸಾಗರವು

ಉತ್ತಂಗ ಶಿವರವೇ ಪುಣ್ಯನದಿಗಾಶ್ಯಯವು

ಎತ್ತ ನೋಡಿದರ್ತ ಸಸ್ಯ ಸ್ಯಾಮಲೆಯು

ಮತ್ತ ಕಾಲ್ಯಾಂಜಲಿಯುವಳು ಕನ್ನಾಕುಮಾರಿಯು ॥ 1 ॥

ಹಲವು ಮತ ಪಂಥಗಳು, ಜಾತಿ-ವಿಜಾತಿಗಳು  
ಕಲಹಕೆಳಸದ ಒಂದೆ ತಾಯ್ ಮಕ್ಕಳು |  
ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಒಂದಿನಿತು ಹುಬ್ಬನೇರಿಸಿದರೂ  
ಒಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ತಕ್ಕು ಸುವರ್ವರು || 2 ||

ಕಣೆವೆಯಿಂದಿಳಿದರೂ ಗಟ್ಟಿ ಮೆಟ್ಟಿದರೂ  
ಫನ ಕಡಲ ಅಲೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತೆ ಒಂದರೂ |  
ಧನದಾಶೆ ಅಧಿಕಾರ ಗದ್ದಗೆಯ ಬಯಸಿದರೂ  
ಮನದುಂಬಿ ಆಸರೆಯ ನೀಡಿದವು ನಾವು || 3 ||

ಪರಕೀಯ ಇಲಿಯು ತಾ ಹುಲಿಯಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತೆ  
ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ಉರುಳ ಬಿಗಿಯುವಂತಾಯ್ತು |  
ಚರಕಾ ತಿರುತ್ತಿರುಗಿ ಪಂಚು ತಾ ಉರಿಯಾಗಿ  
ಮರ ಮರಳಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಹಳ ಮೊಳಗಿತ್ತು || 4 ||

ತಾಯಿ ಭಾರತೀಯ ಮಡಿಲ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು  
ಆಯ ತಪ್ಪದ ಬದುಕ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತಿವರು |  
ಕಾಯವಳಿದರು ಕೀರ್ತಿ ಉಳಿಸುವ ಹಂಬಲದಿ  
ನ್ಯಾಯ, ಸೌಹಾದರ್ಗಳ ನೋಂಬಿ ನೋಂತವರು || 5 ||

ದೇಶವಿದು ಸನಾತನ, ನಿಷ್ಠೆಯೇ ಆರಾಧನಾ  
ಹುಶಿಲವು ಸರ್ವರಿಗೆ ಇರಲಿ ಬಹುತಿ ಭಾವನಾ |  
ನಿಷ್ಠೆ ಹರಿದು ಉಷ್ಣ ಬೆಳಗಿ ತೊಳಗುವಂತೆ  
ಜಸದ ಕಂಪು ಪಸರಿ ತಾ ಮೆರೆಯುವಂತೆ || 6 ||

- ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತಿ - ಜಗತ್ತುಸ್ಥಿತಿ ;      ಉತ್ತಂಗ - ಎತ್ತರದ , ಶೈಷ್ಣಿ ;      ಶ್ಯಾಮಲೆ - ಕಪ್ಪು ವಣದವಳು ;  
ಪಾರತಂತ್ರ್ಯ - ಪರಾಧೀನ

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಣೆವೆ ..... ;      ಕೀರ್ತಿ ..... ;      ಸೌಹಾದರ್ �.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಏನಿವೆ ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

ಆ) ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ಉರುಳು ಬಿಗಿಯಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಸರಳಾಸುವಾದ ಬರೆಯಿರಿ.

ತಾಯಿ ಭಾರತೀಯ ಮಡಿಲ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು  
ಆಯ ತಪ್ಪದ ಬದುಕ ಹರಕೆ ಹೊತ್ತುವರು |  
ಕಾಯವಳಿದರು ಕೀರ್ತಿ ಉಳಿಸುವ ಹಂಬಲದಿ  
ನ್ಯಾಯ, ಸೌಹಾದರ್ಗಳ ನೋಂಟಿ ನೋಂತವರು ||

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಬಿಟ್ಟ ಸಳಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.

ಅ) ಕಲಹಕೆಳಸದ ಒಂದೆ ತಾಯ್ .....

ಆ) ಪಾರತಂತ್ರ್ಯದ ..... ಬಿಗಿಯುವಂತಾಯ್ತು.

ಇ) ..... ಭಾರತೀಯ ಮಡಿಲ ಮಕ್ಕಳು ನಾವು.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸರಿಹೊಂದುವಂತೆ ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಇತರ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

**ಉದಾ :** ಶಾಲೆ - ಪುಸ್ತಕ, ಮಕ್ಕಳು, ಫಂಟೆ, ಬೋಡ್‌ರ್, ಚೆಂಡು, ಲಗೋರಿ, ಬೆಚು

ಹೊಲ ..... . . . . .

ಅರಣ್ಯ ..... . . . . .

ಅಂಗಡಿ ..... . . . . .

**ಪ್ರಶ್ನೆ 6) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ನಿಮ್ಮ ದೇಶ - ಫಾಟಕ ರಾಜ್ಯಗಳು - ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳು - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವ್ಯಕ್ತಿ ಈ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಬಂಧ ರಚಿಸಿರಿ.

**ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೇ ನರಕ**

**★ ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :**

ಅ) ನಾರಾಯಣನು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಆ' ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಬಂದಿದೆ ?

1) 5      2) 6      3) 7      4) 8

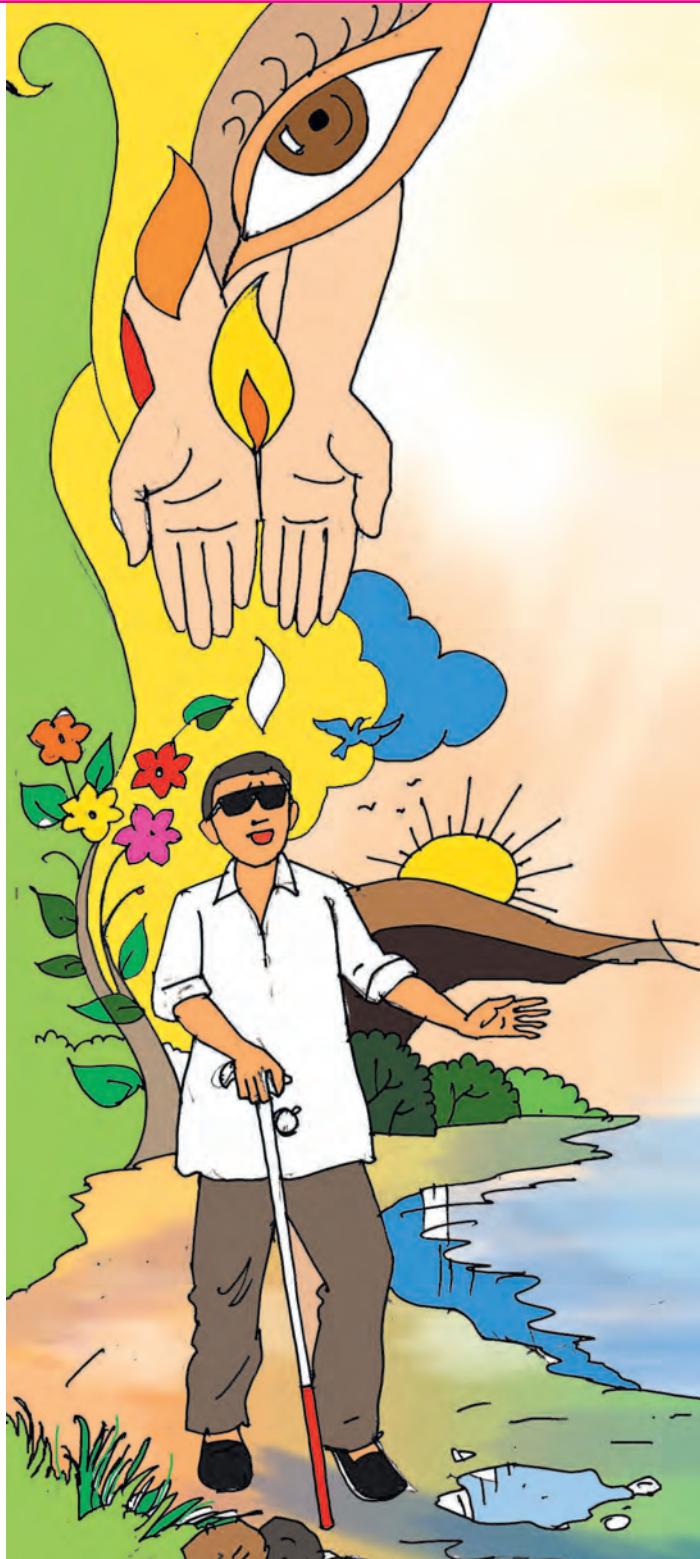
ಆ) ರಾಮನು ಚಿನ್ನದ ಜಿಂಕೆಯನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋದನು.  
ಈ ವಾಕ್ಯದ ಕಾಲ ಗುರುತಿಸಿರಿ.

1) ವರ್ತಮಾನಕಾಲ    2) ಭೂತಕಾಲ    3) ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ    4) ಅಕಾಲ



### 3. ನೇತ್ರದಾನ

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ಬ್ಯಾಲಹೊಂಗಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಕವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದರ ಜೋತೆಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಾ ಶಿ. ತಾಳಕೋಟಿಮತ ಅವರು ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಚಂದಿರನ ಮನೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಕವಿತಾ ಸಂಕಲನ. ನೇರ ನಿರೂಪಣ, ಸರಳ ಭಾಷೆ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಅವರ ಕವಿತೆಗಳು ಮಕ್ಕಳು ಆಡಿ, ಹಾಡಿ ನಲಿಯುವಂತೆ ಇವೆ.



ಅನ್ನದಾನ ಹೊನ್ನದಾನ  
ಮತ್ತೆ ವಸ್ತುದಾನವು  
ಎಲ್ಲ ದಾನಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು  
ನಮ್ಮ ನೇತ್ರ ದಾನವು

ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ದೇಹದಲ್ಲಿ  
ನೇತ್ರವಿದ್ದರೇನದು ?  
ಸಾವ ಮುನ್ನ ನೇತ್ರವನ್ನು  
ದಾನ ಮಾಡಿ ಲೇಸದು

ನೇತ್ರ ವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ  
ಅದನು ಕಸಿ ಮಾಡುವರು  
ಅಂಧರಿಗೆ ಕಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟ  
ಪುಣ್ಯ ನಮಗೆ ಬರುವದು

ದೇಹವಳಿದು ನೇತ್ರ ಉಳಿದು  
ಜಗವನೆಲ್ಲ ನೋಳ್ಳವು  
ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮನುಜಗೆ  
ಬೆಳಕು ನೀಡಿದ ಭಾಗ್ಯವು

ನೇತ್ರದಾನ ಮಾಡಿದವರ  
ಬದುಕು ಪುಣ್ಯ ಪಾವನ  
ಸತ್ತ ಮೇಲೂ ದೃಷ್ಟಿಕೊಟ್ಟ  
ಹೊಸತು ಅದುವೆ ಜೀವನ.

- ಶ್ರೀಮತಿ ಗೌರಾ ಶಿ. ತಾಳಕೋಟಿಮತ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ನೇತ್ರ - ಕೆಲ್ಲು ; ಹೊನ್ನ - ಬಂಗಾರ ; ವಸ್ತ್ರ - ಬಟ್ಟೆ ; ಲೇಸು - ಒಳ್ಳೆಯದು ;

ಅಂಡ - ಶುರುಡ ; ಅಂಥಕಾರ - ಕತ್ತಲೆ ; ಮನುಜ - ಮನುಷ್ಯ

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಳಿ - ..... ; ಕಸಿ - .....

### ಅಭಿಷ್ಪತ್ತನೆ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ದಾನದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಯಾವವು ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ : .....

ಆ) ಅಂಧರಿಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬರಲು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ : .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ : .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ ಅನುಭಾವ : .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿರಿ.

ನೇತ್ರದಾನ .....

.....

.....

..... ಅದುವೆ ಜೀವನ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ದೇಹದಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

.....

.....

.....

.....

## ಪ್ರಶ್ನ 5) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರೋಗಿಯನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಿದರು.  
ರಕ್ತ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.  
ರಕ್ತದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು.  
ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು.  
ಬ್ಲೂಡ್‌ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ರಕ್ತ ತಂದರು.  
ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತವಾಯಿತು.  
ದಾವಾಖಾನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದರು.  
ಪ್ರಥಮೋಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**ಉತ್ತರ:** ಬ್ಲೂಡ್‌ಬ್ಯಾಂಕ ಕುರಿತು ಶಿಕ್ಷಕರ / ಪಾಲಕರಿಂದ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿತಿರಿ.

### ಸಿರಿಬಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರೆದು ದಾನವ ಮಾಡು

ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

★ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಗರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ.

- 1) ವಚನ      2) ತ್ರಿಪದ      3) ರಗಳೆ      4) ಷಟ್ಪದಿ

★ ಶಂಕರನು ಕನ್ನಡ ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು ಓದಿದನು. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿಯತ್ತವರದ ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- 1) ಶಂಕರ      2) ಪ್ರಸ್ತುತವನ್ನು      3) ಓದಿದನು      4) ಕನ್ನಡ



## 4. ಕುಹಾ ಕುಹು

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ಎಚ್ಚೆಸ್ಟ್ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂರ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರರು. ಎಚ್ಚೆಸ್ಟ್ ಸಮಗ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಯಾಗಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಕುಹಾರವ್ಯಾಸ ಕಥಾಂತರ, ಚಿನ್ನಾರಿಮುತ್ತ, ಶಂಖದೊಳಗಿನ ಮೌನ, ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಮಳೆರಾಯ, ಆಯ್ದು ಹನ್ನೊಂದು ನಾಟಕಗಳ ಸಂಪುಟ ಮುಂತಾದವು ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಕೃತಿಗಳು.



ಮರುದಿನ ದೂರದ ಉರಿನ ಕೋಗಿಲೆ  
ಬೇಡಿತು ಕಾಕಾಂಬಿಕೆಯನ್ನು !  
ಮರಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ಮಡಲಿಗೆ ನೀಡಿರ  
ಕುಹೂ ಎನ್ನವ ಕೂಸನ್ನು !

ಕಂಬನಿಯೊರೆಸುತ್ತ ಕೊಟ್ಟಳು ಕೂಸನು  
ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯೆಲಿ ಎಂದು !  
ಮಾತೆಯರಿಭ್ರರ ಪ್ರೀತಿಯ ಕಂದ  
ಕೊಗಿತು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕುಹೂ ಕುಹು !

- ಎಚ್. ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶಮೂತ್ರಿ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ನಿಬ್ಬರಗಾಗು - ಅಶ್ವಯ್ಯಪಡು ; ಕಸಿವಿಸಿ - ನೋವೆ

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಂಬನಿ - ..... ; ಒರೆಸು - ..... ; ಮಾತೆ - .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಕಾಗಕ್ಕನ ಗಂಡನಿಗೆ ಏಕೆ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ .....

ಆ) ಕೋಗಿಲೆ ಯಾರನ್ನು ಬೇಡಿತು ?

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಇ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಯೋಗ್ಯ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ತುಂಬಿರಿ.**

- A) ನಿಬ್ಬರಗಾದಳು .....  
B) ಎಲ್ಲಾ ಮರಿಗಳು ..... ಎಂದವು.  
C) ಮರಿಯೇ ಇಲ್ಲದ ..... ನೀಡಿರಿ.  
D) ಮಾತೆಯರಿಬ್ಬರ ಪ್ರೀತಿಯ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಪಕ್ಷ, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಕೊನುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.**

ಕಾಗೆ	.....	ಗುಬ್ಬಿ	.....
ಕೋಗಿಲೆ	.....	ನಾಯಿ	.....
ಬೆಕ್ಕು	.....		

**ಉಪಕ್ರಮ :** ವಸಂತಕಾಲದ ವರ್ಣನೆ ಇರುವ ಒಂದು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**ಕೋಗಿಲೆಯ ಗಾನ ಇಂಪ್, ನೀಡುವುದು ಮನಕೆ ತೆಂಪು**

**ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

★ **ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಬರಲೇಬೇಕು. ಈ ವಾಕ್ಯದ ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುತಿಸಿರಿ.**

- 1) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ 2) ಉದ್ದಾರವಾಚಕ 3) ಆಳ್ಳಾರ್ಥಕ 4) ಸರಳಾರ್ಥಕ

★ **ಚುರುಕುತನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಪ್ರಾಣಿ.**

- 1) ತೋಳ 2) ಹುಲಿ 3) ಆನೆ 4) ನರಿ



## 5. ಎಳೆಯ ಕಂದನ ಕೂಗು

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆಯವರು ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏರಡು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುವ ಒಬ್ಬ ಧೀಮಂತ ಮಹಿಳೆ. ಅವರು ನಾಡುನುಡಿಗಳಿಗೆ, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮ ಅನುಪಮವಾದುದು. ಸೊಲಾಪುರದಲ್ಲಿಜನಿಸಿದ ಅವರ ತಂದೆಯ ಹೆಸರು ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ, ತಾಯಿಯ ಹೆಸರು ಸಂಗಮ್ಮ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ನಡುವೆ ಸುಮಧುರ ಬಾಂಧವ್ಯವಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಸದಿಚ್ಛಯಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಸಿದ್ದರಾಮ ಪುರಾಣ, ಜಯಗಳೇತೆ. ತಾಯಿಯ ಪದಗಳು, ತಾರಕ್ತ ತಂಬೂರಿ, ಮಹಾವೀರರಾಜ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಎಂಟು ವರುಷದ ಬಾಲ | ಒಂಟೀಗ ನಡೆದನು |

ಗಂಟಲ ನರ ಹರೆಯುವಂತೆ - ಕರೆಯೂತ

ಕುಂಟೂತ ಬೀಳೂತ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ||

|| 1 ||

ಮಲ್ಲಿಯ್ಯನ ಕಾಣಲು | ಎಲ್ಲವು ತೋರೆದಿಹನು |

ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳನ್ನದೆ ಹೊರಟನು - ಸುಕುಮಾರ

ಮಲ್ಲಿಯ್ಯ ಮಲ್ಲಿಯ್ಯ ನನೆಯೂತ ||

|| 2 ||

ಮೆತ್ತನ ಕಾಲೀನ | ನೆತ್ತರ ಸುರಿದರೂ |

ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾರಿಲ್ಲ - ಮುಖವೆಲ್ಲ

ಬತ್ತಿ ಬಾಡಿದೆ ಸಿದ್ದೇಶನ ||

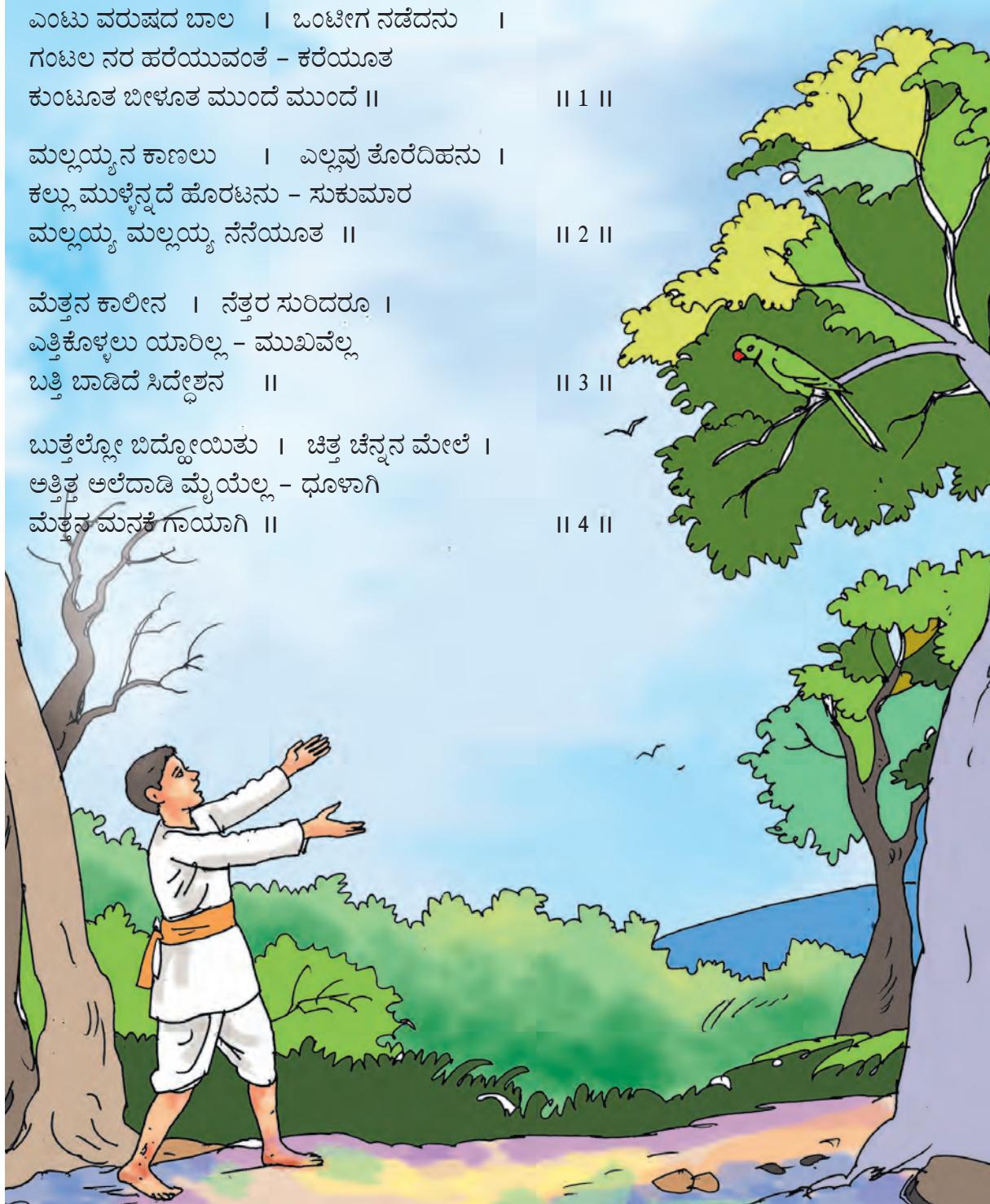
|| 3 ||

ಬುತ್ತೆಲ್ಲೋ ಬಿದ್ದೋಯಿತು | ಚಿತ್ತ ಚೆನ್ನನ ಮೇಲೆ |

ಅತ್ತಿತ್ತ ಅಲೆದಾಡಿ ಮೃಯೆಲ್ಲ - ಧಾಳಾಗಿ

ಮೆತ್ತನ ಮನಕೆ ಗಾಯಾಗಿ ||

|| 4 ||



ವನವನ ತಿರುಗೂತ | ವನ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ |  
 ಚೆನ್ನಮಲ್ಲನ ಕಂಡಿದಿರಾ - ಕಂಡಿದರೆ  
 ಎನಗೊಮೈ ಅವನ ತೋರಿರೋ || 5 ||

ಗಳಿಯ ಹಿಂಡವ ಕಂಡು | ಎಳೆಯ ಮಗು ಶಿವಸಿದ್ಧ |  
 ಕಳವಳಿಸಿ ಕೇಳಿದನು ಗಳಿಗಳಿರ - ಮಲ್ಲಯ್ಯ  
 ಸುಳಿದ್ದೋದ ದಾರಿಯ ತೋರಿರೆ || 6 ||

ಮಿಡುಕೂತ ಕೇಳಿದನು | ಗಿಡಕೆಲ್ಲ ಶಿವಸಿದ್ಧ |  
 ತಡೆಯಾಕ ಹೇಳಿರ ಮಲ್ಲಯ್ಯ - ಹೋಗುವಾಗ  
 ಅಡಿಮೂಡಿದವೇನು ಬನದಾಗ || 7 ||

ತನ್ನದೆಲ್ಲವ ಮರೆತು | ಚೆನ್ನಿಗನ ಹುಡುಕೂತ |  
 ಚೆನ್ನಹತ್ತಿ ಹೊರಟನು ಪರಸಿಯ - ಜನಗೂಡೆ  
 ಚೆನ್ನಮಲ್ಲೇಶನಿಗ ತೋರಿರೋ || 8 ||

ಬಿಕ್ಕಿ ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುವ | ಚಿಕ್ಕಿ ಸಿದ್ಧನ ಕಂಡು |  
 ಕಕ್ಕುಲಾತೀಲಿ ಕರೆದು ಕೇಳಿದರು - ತಾಯಿ ತಂದೆ  
 ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇನು ಹುಡುಕಿದರು || 9 ||

- ಜಯದೇವಿತಾಯಿ ಲಿಗಾಜೆ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ತೋರೆ - ಬಿಡು ; ನೆತ್ತರ - ರಕ್ತ ; ಬತ್ತು - ಬಾಡು ; ಚಿತ್ತ - ಮನಸ್ಸು ;

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ವನ - ..... ; ಅಡಿ - ..... ; ಕಕ್ಕುಲಾತಿ - .....

### ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ :

ಪರಸಿ - ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ ಜನ ಸಮೂಹ.

### ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) ಶಿವಸಿದ್ಧನು ಮಲ್ಲಯ್ಯನನ್ನು ಹೇಗೆ ಕರೆಯುತ್ತ ನಡೆದ್ದೆ ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲಾಗಿ.....

ಆ) ಎಂತಹ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಗಾಯವಾಯಿತು ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲಾಗಿ.....

ಇ) ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳು ಹೇಗೆ ಕರೆದು ಕೇಳಿದರು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಇ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ಕೆಳಗಿನ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿರಿ.

ತನ್ನದೆಲ್ಲವ ಮರೆತು .....

.....

..... ತೋರಿರೋ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಅ) ಕೆಲ್ಲ ಮುಂಚು - .....

ಆ) ಬ್ರಹ್ಮಿ ಬಾಡು - .....

ಇ) ಕಳವಳ - .....

ಈ) ಕಕ್ಕುಲಾತಿ - .....

ಪ್ರಶ್ನೆ 5) ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಉದಾಹರಣೆಯಂತೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

ಉದಾ : ನಯನ - ಕಣ್ಣ, ನೇತ್ರ,

1) ಕರಿ -                    2) ಬಾಲ -

3) ವನ -                    4) ರವಿ -

ಪ್ರಶ್ನೆ 6) ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಸರಳಾನುವಾದ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮಾತಿನಿಂ ನಗೆ ನುಡಿಯು | ಮಾತಿನಿಂ ಹಗೆ ಕೊಲೆಯು |

ಮಾತಿನಿಂ ಸರ್ವ ಸಂಪದವು | ಲೋಕಕ್ಕೆ

ಮಾತೇ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಸರ್ವಜ್ಞ. ||

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಅಕ್ಷಮಹಾದೇವಿಯ ಎರಡು ವಚನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ.

### ಮಹಾಭಾರತ ಚಿಂದ, ಹಬ್ಬದ ಲಾಟ ಚಿಂದ

ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

★ **ಹುತಾತ್ಮಯೋಧನ ಪಾಠಿವ ಶರೀರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮತ್ತು ಬಂದಿತು. ಆಗ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆ.**

- 1) ಸಿಟ್ಟು 2) ದುಃಖ 3) ಭಯ 4) ಆಶೀರ್ವಾದ

★ **ಗುರು ಇಲ್ಲದೇ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿತವನು.**

- 1) ಕರ್ಮ 2) ಅಜರ್ವನ 3) ಏಕಲವ್ಯ 4) ಭೀಮ



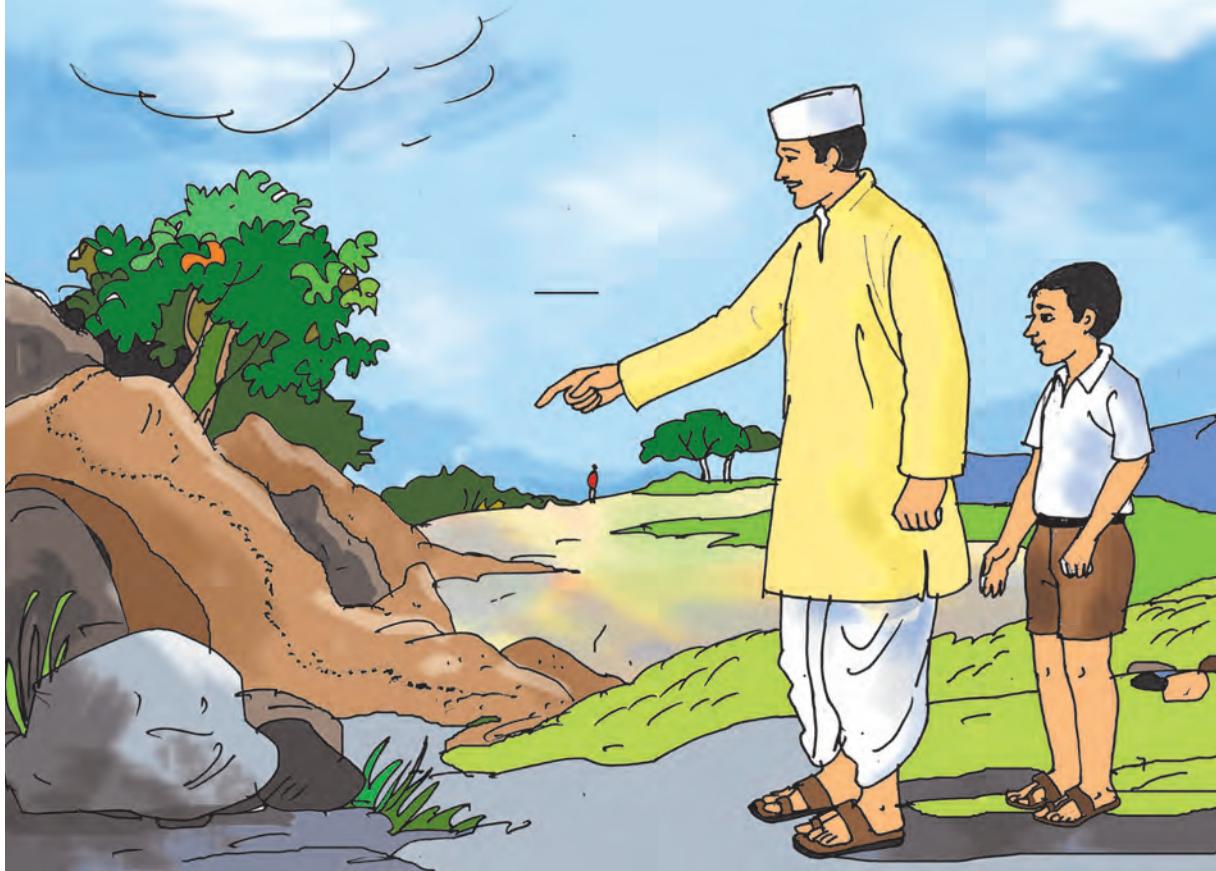
## 6. ಕೆಲಸ ಮಾಡು

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ‘ಮಾದೇವ ಮಿತ್ರ’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದಚಿರಪರಿಚಿತರಾಗಿರುವ ಬಾ.ಇ. ಕುಮಾರೆಯವರು ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾರವಾಡದವರು. ಉತ್ತಮ ಮಹತ್ವ ಕವಿಗಳು. ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಅವರ ‘ಹೆಚ್ಚೇನು’ ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನೀನೆಂದಿಗೂ ಖಾಲಿ ಅಲೆಯದಿರು  
ಎನಾದರೂ ಕಾಯಕ ಮಾಡುತ್ತಿರು      || ಪ ||

ಬರಿಗೈಯಿಂದಲಿ ಮಗು ತೋನೆಯದಿರು  
ಪ್ರೋಲಿಯಾಗಿ ವೇಳೆಯ ನೂಕದಿರು  
ಅಂತಹ ಬಾಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಮಗು  
ಬಾರದು ಎಂದಿಗು ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನಗು      || 1 ||

ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಆಲಸಿಯಾಗದಿರು  
ಕುಂಟತ ದಾರಿಗೆ ಹೋಗದಿರು  
ಕಾಯಕ ಕೈಲಾಸ ಎಂಬುದನರಿತು  
ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ತನು-ಮನ ಬೆರೆತು ! || 2 ||



ಯತ್ವವ ಮಾಡುವ ಸಾಹಸಿ ಜೀವಕೆ  
ಸೋಲದು ಸೋಂಕದು ಅನುಮಾನೇಕೆ ?  
ಇರುವೆಯು ಚಿಕ್ಕದು ಇಹುದಲ್ಲೇನು  
ಹಿರಿಹಿರಿ ಕಾಳನು ಹೊರುತಲಿ ತಾನು || 3 ||

ಗೋಡೆಯನೇರುವ ಕಾಯಕವಿಡಿದು  
ಹಲಸಲ ಕೆಳಗಡೆ ಜಾರಲುಬಹುದು  
ಬಿದ್ದರು ಏಳುತ ಮುನ್ನಡೆಯುವದು  
ಸೋಲಿನ ಭಾವನೆ ತೋರೆದೋಡುವುದು || 4 ||

ತನ್ನಯ ಗುರಿಯನು ಸಲೆ ಮುಟ್ಟಪ್ಪದು  
ಸಾಹಸ ಬಾಳಿನ ಬೆಲೆ ತೋರುವುದು  
ನೀನೆಂದಿಗು ಖಾಲಿ ತಿರುಗದಿರು  
ಎನಾದರು ಕೆಲಸವ ಮಾಡುತ್ತಿರು || 5 ||

- ಬಾ. ಇ. ಕುಮಾರ್

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಖಾಲಿ - ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ, ಸುಮ್ಮನೆ ; ಅಲೆಯದಿರು - ತಿರುಗದಿರು ; ಕಾಯಕ - ಕೆಲಸ ;

ಕುಂತಿತ - ಕೆಟ್ಟಿ ; ಸಲೆ - ಸರಿಯಾಗಿ ; ತೋನೆ - ತಿರುಗು

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸೋಂಕು - ..... ; ತೋರು - ..... ; ಬಾಳು - .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

#### ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ಮಗುವಿಗೆ ಹೇಗೆ ತೋನೆಯದಿರೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲಾಗಿ.....

ಆ) ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ತನು-ಮನ ಬೆರೆಯಬೇಕು?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲಾಗಿ.....

ಇ) ಇರುವೆಯು ಎಂತಹ ಕಾಳನ್ನು ಹೊರುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ ದಾಖಲಾಗಿ.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಣ ಮಾಡಿರಿ.

ಬರಿಗೈಯಿಂದಲೆ .....

.....

.....

..... ಸುಖ ಶಾಂತಿ ನಗು

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ

ಅ) ಕಾಯಕ - .....

ಆ) ಬರಿಗೈ - .....

ಇ) ಯತ್ನ - .....

ಈ) ಸೋಲು - .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಮಾತುಗಳ ಅಥವಾ ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರಿ.

1) ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲುಚಾಚು -

.....

.....

2) ತನ್ನ ಬೆನ್ನು ತನಗೆ ಕಾಣೇಸದು -

.....

.....

3) ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡು -

.....

.....

**ಉಪಕ್ರಮ :** ‘ನಗು’ ಈ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಶಬ್ದಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

## ಶ್ರಮವೇ ಜೀವನ ಶ್ರಮಿಕ ಜೀವನ ಪಾಠನ

ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

★ ಗೋಪಾಲನು ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಬೇಡಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವ ಗುಣಹೋಂದಿದ್ದನು.

ಅವನಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿ.

- 1) ಅರ್ಜುನ 2) ಭೀಮ 3) ಧರ್ಮರಾಜ 4) ಕಣಂ

★ ಕಾಯಕವೇ ಕೃಲಾಪ ಎಂದು ಸಾರಿದವರು.

- 1) ಕಬಿರದಾಸ 2) ಒಸವಣ್ಣ 3) ಸರ್ವಜ್ಞ 4) ಕುವೆಂಪು



## 7. ನೇಂದ್ರ ನಗುತಾನೆ

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ದೊಡ್ಡ ರಂಗೇಗೌಡ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಜನಪ್ರಿಯ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು. ಗೇಯತೆ ಹಾಗೂ ಆಡುಮಾತಿನ ಬಳಕೆ ಇವರ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಗುಣಗಳು. ಜಗಲಿಹತ್ತಿ ಇಳಿದು, ಕಣ್ಣನಾಲಗೆ, ಕಡಲು, ನಾಡಾಡಿ - ಇವು ಅವರ ಕಾವ್ಯಕೃತಿಗಳು. ‘ನೇಂದ್ರ ನಗುತಾನೆ’ ಕವನವನ್ನು ಅವರ ‘ಮೌನಸ್ವಂದನ’ ಕವನಸಂಗ್ರಹದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಮುಂಜಾವಿನ ಸೋಗಸು ಸಿಂಗಾರಗಳ ವಣಿನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮತೆಯ ಸಂದೇಶವೂ ಈ ಕವನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ.

ತೇರ ಏರಿ ಅಂಬರದಾಗ ನೇಂದ್ರ ನಗುತಾನೆ

ಮರಗಿಡ ತೂಗ್ಯಾವೇ - ಹಕ್ಕೀ ಹಾಡ್ಯಾವೇ,

॥ ಪ ॥

ಬೀರ್ಯಾವೇ-ಚೆಲುವ-ಬೀರ್ಯಾವೇ

ಬಾ ನೋಡಿ ನಲಿಯೋಣ ತಮ್ಮಾ

ನಾವು ಹಾಡಿ ಕುಣೆಯೋಣ ತಮ್ಮಾ

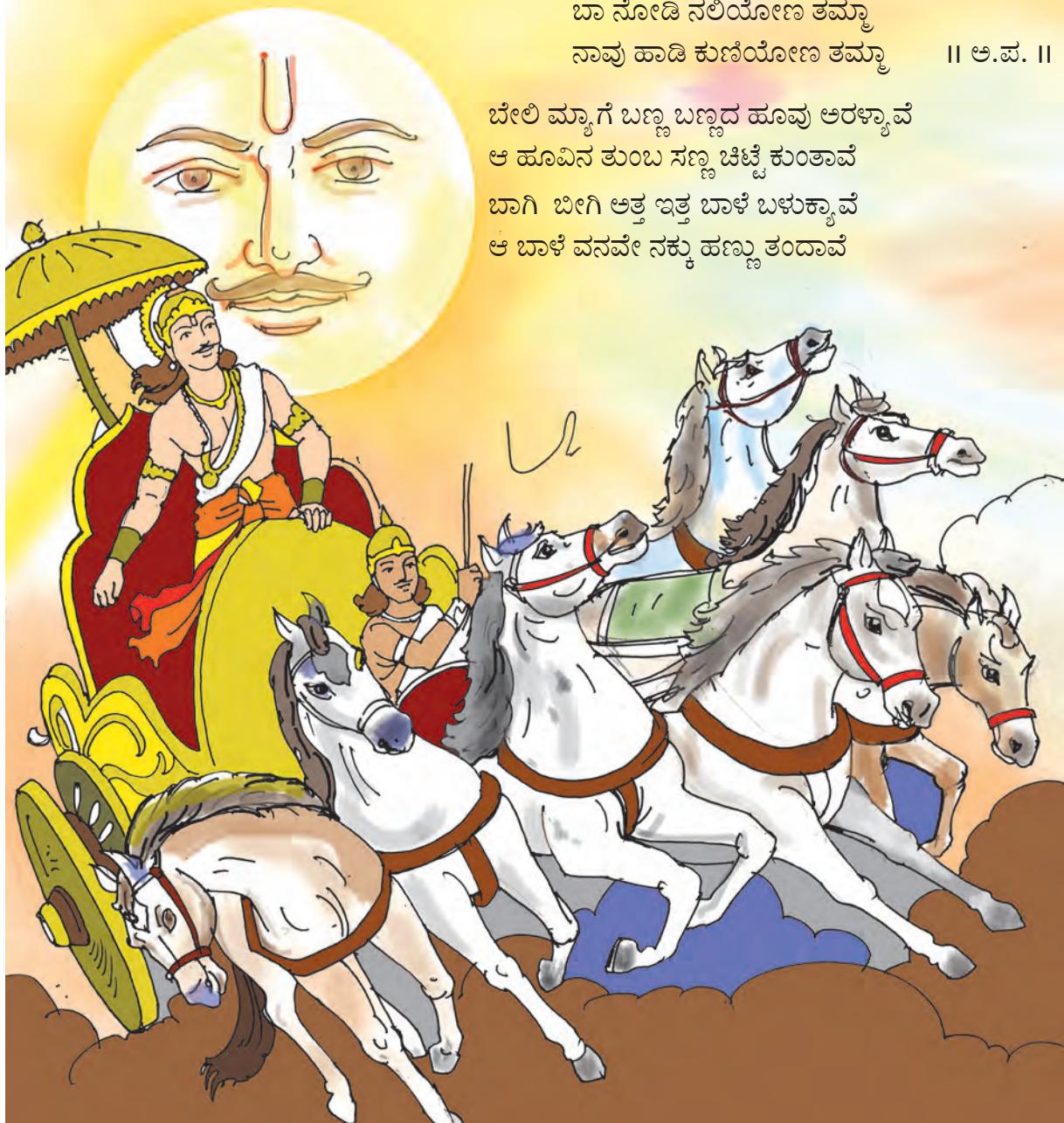
॥ ಅ.ಪ. ॥

ಬೇಲಿ ಮ್ಯಾಗೆ ಬಣ್ಣಿ ಬಣ್ಣಿದ ಹೂವು ಅರಳ್ಯಾವೇ

ಆ ಹೂವಿನ ತುಂಬ ಸಣ್ಣಿ ಚಿಟ್ಟೆ ಕುಂತಾವೇ

ಬಾಗಿ ಬೀಗಿ ಅತ್ತ ಇತ್ತ ಬಾಳೆ ಬಳುಕ್ಕಾವೇ

ಆ ಬಾಳೆ ವನವೇ ನಕ್ಕ ಹಣ್ಣ ತಂದಾವೇ



ಕುಂತರೆ ಸೆಳೆವಾ

ಸಂತಸ ತರುವಾ

ಹೊಂಗೆ ಹೊಂಗೆ ತೋಗಿ ಬಾಗಿ-ಗಾಳಿ ಬೀಸ್ಯಾವೆ

|| 1 ||

ಭೂಮಿ ಮ್ಯಾಗೆ ಹಚ್ಚ ಹಚ್ಚೆಗೆ ಹಾದಿ ತೆರೆದಾವೆ

ಆ ಹಾದಿ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಬಳಿ ಬೆಳೆದಾವೆ

ಸಾಲು ಸಾಲು ಬೆಟ್ಟ ಗುಡ್ಡ ಮೌನ ತಳೆದಾವೆ

ಆ ಮೌನದ ಗಾನ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ ಸೆಳೆದಾವೆ

ಭಾವ ಬರಿದು

ಹತ್ತಿರ ಕರೆದು

ಮಾವು ಬೇವು ತಾಳೆ ತೆಂಗು-ಲಾಲಿ ಹಾಡ್ಯಾವೆ

|| 2 ||

ಬೇದ ಭಾವ ಮುಚ್ಚುಮರೆ ಒಂದೂ ಮಾಡ್ದೇನೆ

ಆ ಸೂರ್ಯ ಒಂದೇ ಬೆಳಕ ನಮಗೆ ನೀಡ್ಯಾನೆ

ಗಾಳಿ ನೀರು ಎಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟ ಜಗವ ನಡೆಸ್ಯಾನೆ

ಆ ಸಿರಿಯ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ ಬಾಳು ಸವಿಜೇನೆ

ಪೀಠಿ ಬೆಳೆದು

ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆದು

ನಗ್ನ ನಗ್ನ ನಾವು ನೀವು-ಸವಿಯುವ ಸುಖಿವನ್ನೇ

|| 3 ||

- ದೊಡ್ಡ ರಂಗೇಗೊಡ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಅಂಬರ - ಆಕಾಶ ; ನೇಸರು - ಸೂರ್ಯ ; ಚಿಟ್ಟೆ - ಪಾತರಗಳಿಗೆ ; ಬಳುಕು - ಅಲುಗಾಡು

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾವ - ..... ; ಲಾಲಿ - .....

### ಅಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ನೇಸರನು ಎಲ್ಲಿನಗುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ .....

ಆ) ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಹೊವು ಎಲ್ಲಿ ಅರಳಿವೆ ?

ಉತ್ತರ .....

ಇ) ಯಾವವು ಮೌನ ತಳೆದಿವೆ ?

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ .....

ಆ) .....

ಉತ್ತರ .....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂಜ್ಯ ಮಾಡಿರಿ.

ಭೂಮಿ ಮಾರ್ಗ ಏಂಬೇಡರ್

.....

.....

..... ಲಾಲಿ ಹಾಡಾಗ್ಯವೇ.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ನೇನು ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಅನಂದವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ .....

.....

ಆ) ನೇನು ಬಂದಾಗ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ .....

.....

ಇ) ನೇನು ನಮಗೇನು ನೀಡುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ .....

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ಈ ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾದ ಹತ್ತು ಗ್ರಾಮ್ಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಅವುಗಳ ಗ್ರಾಂಥಿಕರೂಪ ನೀಡಿರಿ.

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚೀದಯದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಷಣತೆ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1) ಜನರ ಬೆಳಗಿನ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- 2) ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಿಲಿಪಿಲಿ ಗಾನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- 3) ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸಿದನು.
- 4) ಬೆಳಕು ಹರಿಯಿತು.
- 5) ಮೂಡಣದಲ್ಲಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಕಂಡಿತು.



### ಒಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಹಸಿರು ಅಂದ

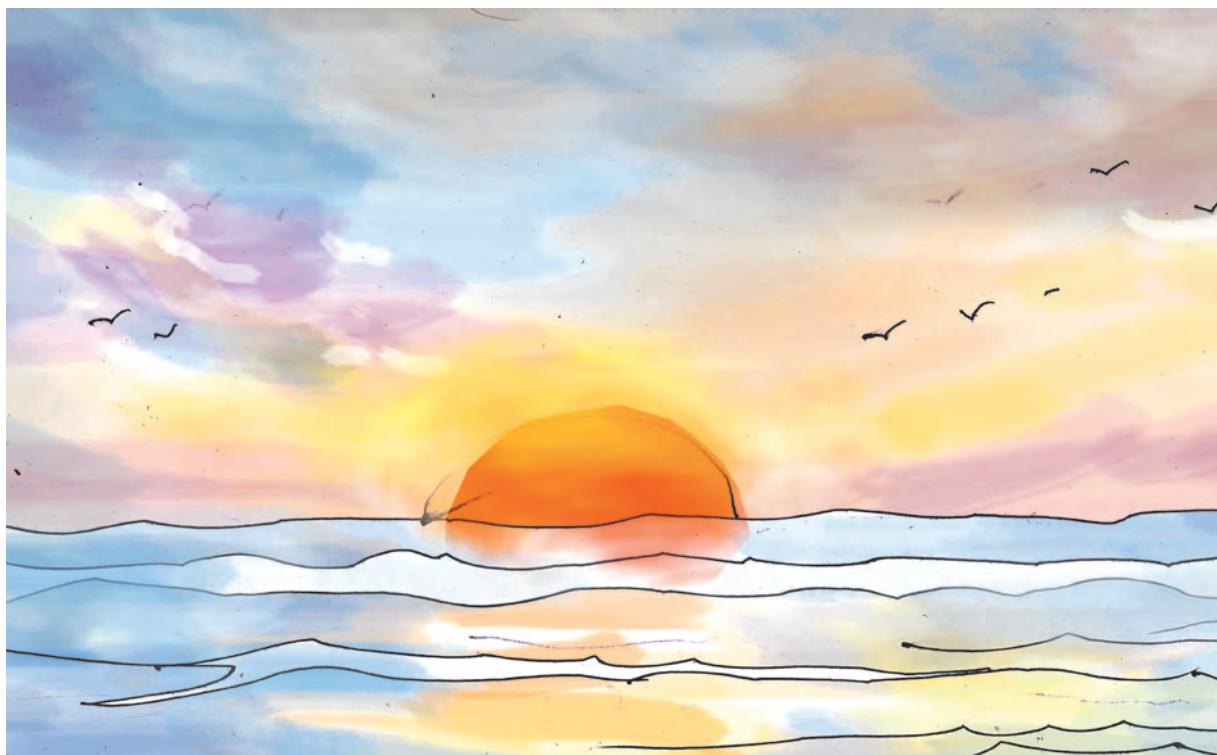
**ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

★ ಮಾನವ ಮರದಿಂದ ಹಣ್ಣು ಉದುರಿತು. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೆಹುಡೆದ ಪದದ ವಿಭಾಗ ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- 1) ಪ್ರಥಮಾ
- 2) ತೃತೀಯಾ
- 3) ಚತುರ್ಥಿ
- 4) ಪಂಚಮಿ

★ ವಿಜಯನಗರದ ಸಿಂಹಾಸನ ರತ್ನವಿಚಿತವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಧಿ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- 1) ವಿಜಯ
- 2) ನಗರ
- 3) ರತ್ನವಿಚಿತ
- 4) ಸಿಂಹಾಸನ



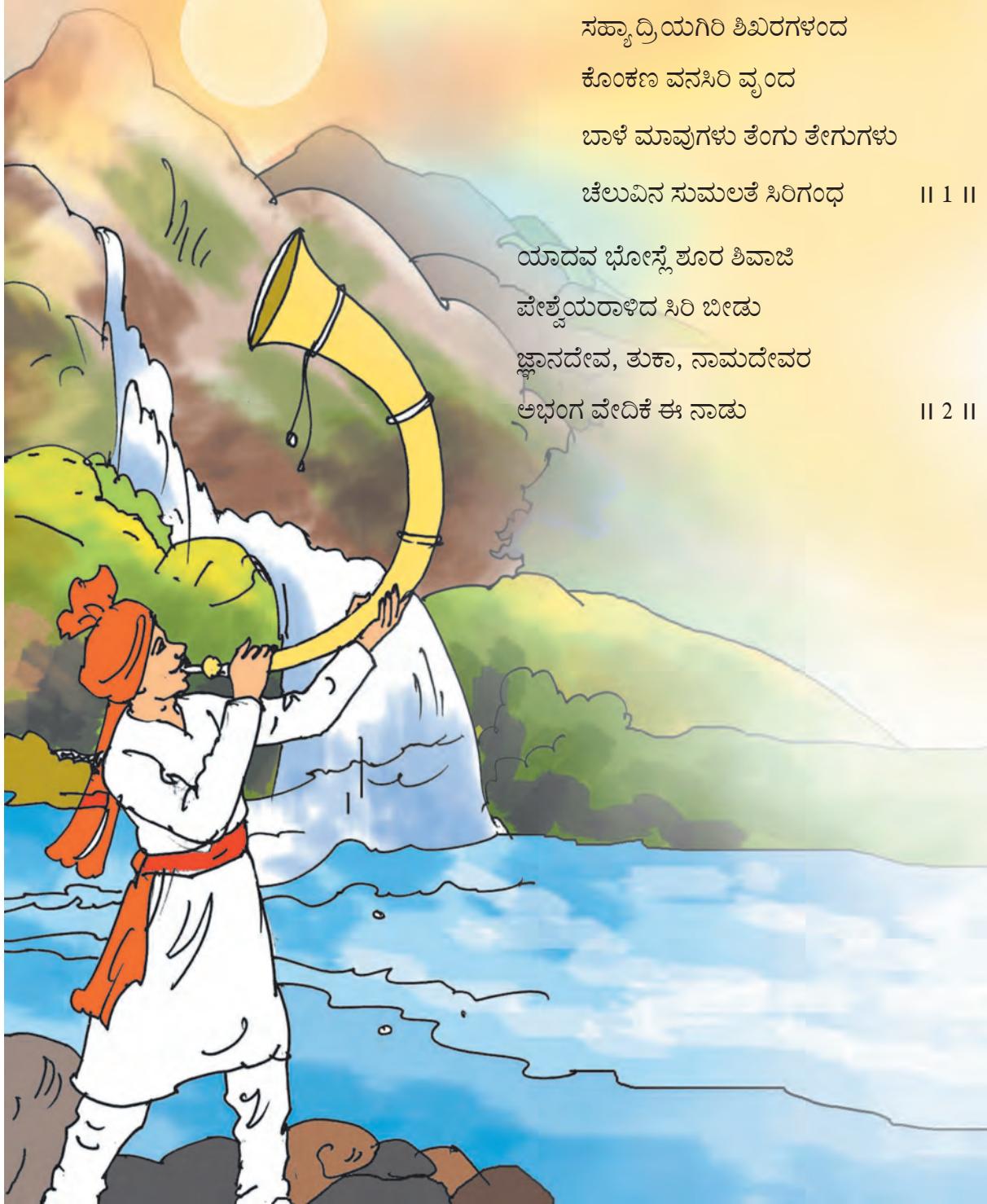
## 8. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತೆ

**ಕವಿ ಪರಿಚಯ :** ‘ಅಭಾಚಿ’ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಅ. ಬಾ. ಚಿಕ್ಕಮಣಿರು ಶಿಕ್ಷಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು. ಇವರು ಅನೇಕ ಬಿಡಿಗವನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ‘ಕರುಳಿನ ಕರೆ’ ಎಂಬುದು ಅವರಂದು ಕವನ ಸಂಕಲನ.

ವಂದಿಪೆನು ನಿನಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾತೆ  
ಹಾಡುವೆನು ನಾ ನಿನ್ನ ವ್ಯೇಭವದ ಗೀತೆ      || ಪ ||

ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಯಗಿರಿ ಶಿವಿರಗಳಂದ  
ಕೊಂಕಣ ವನಸ್ಪಿರಿ ವೃಂದ  
ಬಾಳೆ ಮಾವುಗಳು ತೆಂಗು ತೇಗುಗಳು  
ಚೆಲುವನ ಸುಮಲತೆ ಸಿರಿಗಂಧ      || 1 ||

ಯಾದವ ಭೋಸ್ಸೆ ಶೂರ ಶಿವಾಚಿ  
ಪೇಶ್ವೆಯರಾಳಿದ ಸಿರಿ ಬೀಡು  
ಜ್ಞಾನದೇವ, ತುಕಾ, ನಾಮದೇವರ  
ಅಭಂಗ ವೇದಿಕೆ ಈ ನಾಡು      || 2 ||



ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕೈಸ್ತೆ ಸಿವಿರು  
 ಜ್ಯೇನ ಬೌದ್ಧ ಯಹಾದಿ ಪಾರಸಿ  
 ಭೇದ ಭಾವವನು ಮರೆತು ಬಾಳುತ್ತಿಹ  
 ಶಾಂತಿಯ ಮಂದಿರ ಈ ಬೀಡು                  || 3 ||

ಕೃಷ್ಣ ಗೋದೆ ಕೊಯನಾ ನದಿಗಳ  
 ಉಗಮದ ಪಾವನ ಈ ಬೀಡು  
 ವೇರೂಳ ಎಲಿಫಂಟಾ ಅಜಂತಾ  
 ರಸಿಕರ ಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಗೂಡು                  || 4 ||

ಏರ ವಿನಾಯಕ ವಿನೋಭ ತಿಲಕ  
 ಪ್ರಾಲೆ ಚಾಫೇಕರ ರಾಜಗುರು  
 ಘಟನಾ ಶಿಲ್ಪಿಯು ಅಂಬೇಡಕರ  
 ಅಮರ ಹುತಾತ್ಮರ ತವರೂರು                  || 5 ||

ಕಬಿಗ ಕೇಶವಸುತ ಖಾಂಡೇಕರ  
 ಕುಸುಮಾಗ್ರಜ ಜನಿಸಿದ ನಾಡು  
 ಬಾಲಗಂಧವರ್ ನಟ ಸಮಾರಣರ  
 ಪ್ರೋವಾಡ ಲಾವಣೀಗಳ ಬೀಡು                  || 6 ||

ಜಯ ಜಯ ವಿಶ್ವಲ ರುಕ್ಣಿಣಿ ನಾಡೇ  
 ಜಯಹೇ ಮದರ್ ಮರಾತರ ಬೀಡೇ ॥

- ಅ. ಬಾ. ಚಿಕ್ಕಮಣಿರ

### ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ವ್ಯಂದ - ಸಮೂಹ ;      ಗಿರಿ - ಪರ್ವತ ;      ಕಬಿಗ - ಕವಿ ;      ಮದರ್ - ಶೂರ ಪುರುಷ ;

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಬೀಡು - ..... ;    ಪ್ರೇರ್ಭವ - ..... ;    ಸಿರಿಗಂಧ - .....

### ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ :

- 1) ಏರ ವಿನಾಯಕ - ಅಂದರೆ ಏರ ಸಾವರಕರರು. ಅವರು ಕ್ರಾಂತಿವೀರರಾಗಿದ್ದರು.
- 2) ಕೇಶವಸುತ - ಇದು ಕೃಷ್ಣಾಜಿ ಕೇಶವ ದಾಮಲೆ ಅವರ ಕಾವ್ಯಾಮ.

- 3) ಕುಸುಮಾಗ್ರಜ - ಇದು ಮರಾಠಿ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪುರಸ್ಕತರಾದ ವಿಷ್ಣು ವಾಮನ ಶಿರವಾಡಕರ ಅವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ.

ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.**

- ಅ) ಕವಿ ಯಾರಿಗೆ ವಂದಿಪೆನು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

- ಆ) ಈ ನಾಡು ಯಾರ ಯಾರ ಅಭಂಗದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

- ಇ) ರಸಿಕರ ಮನ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುವ ಗೂಡುಗಳಾವವು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2) ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯದ ಶಾಲುಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿರಿ.**

ವೀರ ವಿನಾಯಕ .....  
.....  
.....

..... ಹುತಾತ್ಮಕ ತವರೂರು

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3) ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.**

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4) ‘ಅ’ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ‘ಬ್’ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

**‘ಅ’ ಗುಂಪು**

- 1) ಜ್ಯೇಂದ್ರಮರ್
- 2) ಅಜಂತಾ
- 3) ಅಂಬೇಡಕರ
- 4) ತುಕಾರಾಮ
- 5) ಬಾಲಗಂಧರ್ವ

**‘ಬ್’ ಗುಂಪು**

- ಅ) ನಟಸಾಮಾಣ
- ಬ) ಸಂವಿಧಾನ ಶೀಲಿ
- ಕ) ಮಹಾವೀರ
- ಡ) ಗುಹೆಗಳು
- ಇ) ಅಭಂಗ

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಕೆಳಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿರಿ. ಅವರ ಕುರಿತು ಎರಡು ಸಾಲಯ್ಯಕ್ತಿ ಪರಿಚಯ ಬರೆಯಿರಿ.



.....  
.....



.....  
.....



.....  
.....



.....  
.....

## ಜನನಿ, ಜನ್ಮಭೂಮಿ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಮಾನ

**ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿರಲಿ -**

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜ್ಞಾನಪಿಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಚೇತರು.



ಹೆಸರು : ವಿಷ್ಣು ಸಖಾರಾಮ ಖಾಂಡೇಕರ  
ಕೃತಿ : ಯಾಯಾತಿ  
ವರ್ಷ : 1974



ಹೆಸರು : ವಿಷ್ಣು ವಾಮನ ಶಿರವಾಡಕರ  
ಕೃತಿ : ನಟಸಾಮಾಜಿ  
ವರ್ಷ : 1987



ಹೆಸರು : ವಿಂದಾ ಕರಂದಿಕರ  
ಕೃತಿ : ಅಷ್ಟದರ್ಶನ ಕಾವ್ಯ  
ವರ್ಷ : 2003



ಹೆಸರು : ಭಾಲಚಂದ್ರ ನೇಮಾಡೆ  
ಕೃತಿ : ಕೋನಲ (ಕೊಕೊನ)  
ವರ್ಷ : 2014

**ಯೋಚಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

★ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರದ ಪದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

- |           |         |             |            |
|-----------|---------|-------------|------------|
| 1) ಕೆಣ್ಣು | 2) ಕಾಲು | 3) ಕೆವಿ     | 4) ಬಾಯಿ    |
| 1) ತೇಳರ   | 2) ಬಡಗಿ | 3) ವ್ಯಾಪಾರಿ | 4) ಕಮ್ಮಾರ್ |



## 9. ಸರ್ವೋದಯ ಗೀತೆ

ನಾವೆಲ್ಲ ಭಾರತೀಯರಂಬ ಭಾವ ಮೂಡಲಿ  
ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇದ ಭಾವ ಪ್ರಭು ದೂರ ಮಾಡಲಿ

|| ೧ ||

ಒಂದು ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೊಗಳು  
ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮತಗಳು  
ಹೊಗಳಂತೆ ಮತಗಳು ಮಕರಂದ ಬೀರಲೆ

|| ೧ ||

ನಾವು ಮನೆಯ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಭೂಮಿ ಜಾತಿ ಕೇಳಿತೆ  
ನಾವು ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಳೆಯುವಾಗ ಗಾಳಿ ಕುಲವ ಕೇಳಿತೆ  
ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರು ಸಮನಾಗಿ ಬಾಳಲಿ

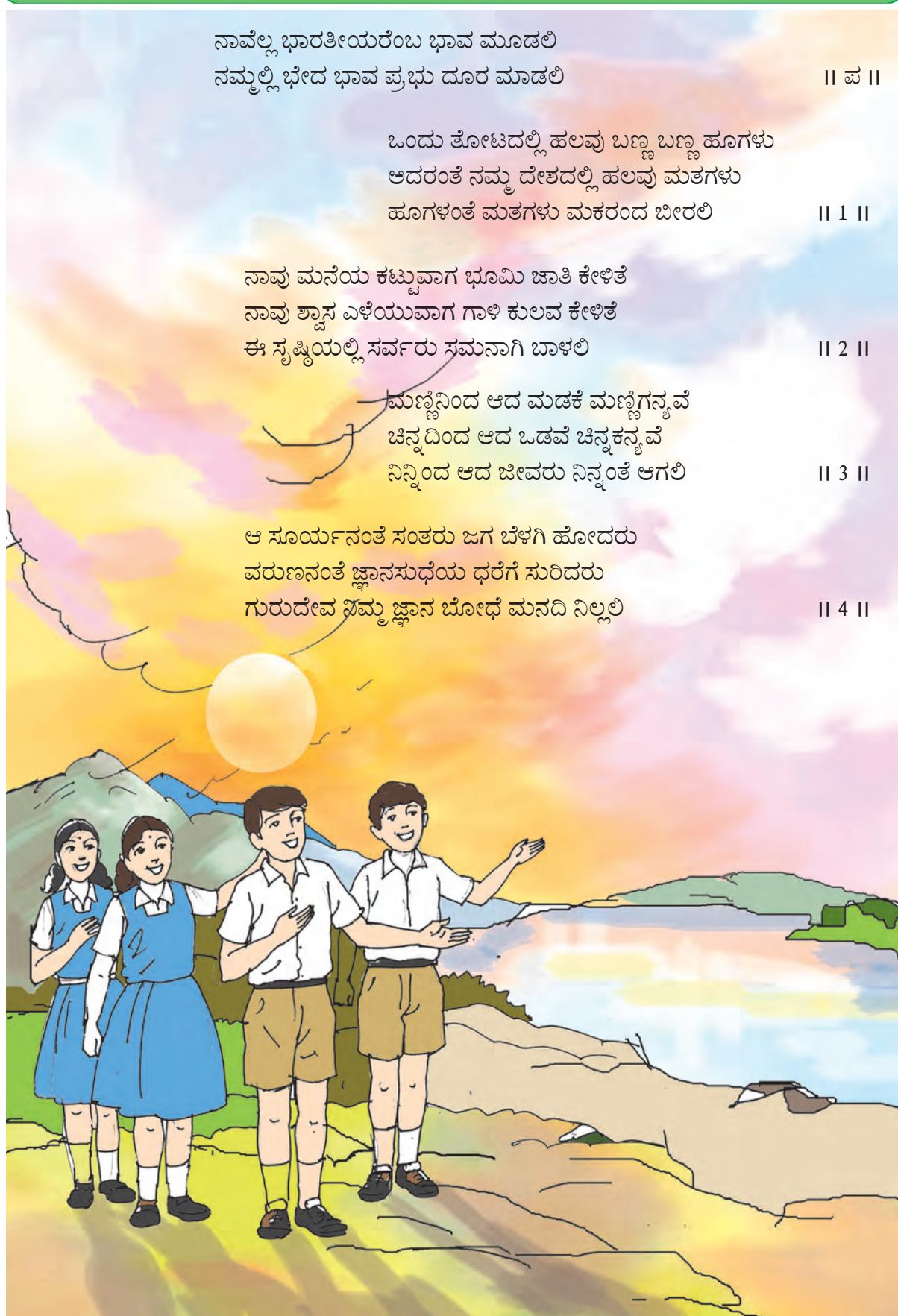
|| ೨ ||

ಮಣಿನಿಂದ ಆದ ಮದಕೆ ಮಣಿಗನ್ನವೇ  
ಚಿನ್ನದಿಂದ ಆದ ಒಡವೆ ಚಿನ್ನಕನ್ನವೇ  
ನಿನ್ನಿಂದ ಆದ ಜೀವರು ನಿನ್ನಂತೆ ಆಗಲಿ

|| ೩ ||

ಆ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಸಂತರು ಜಗ ಬೇಳಿಗಿ ಹೋದರು  
ವರುಣನಂತೆ ಜ್ಞಾನಸುಧೆಯ ಧರೆಗೆ ಸುರಿದರು  
ಗುರುದೇವ ವಸ್ತು ಜ್ಞಾನ ಬೋಧ ಮನದಿ ನಿಲ್ಲಲಿ

|| ೪ ||



## ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ

ಮಕರಂಡ - ಹೊಪುಗಳರಸ, ಮಧು ; ಶಾಸ್ - ಉಸಿರು ; ಮಡಕೆ - ಪಾತ್ರ.

★ ಶಬ್ದಕೋಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಖೇದಭಾವ - ..... ; ಅನ್ಯ - .....

## ಅಭ್ಯಾಸ

**ಪ್ರಶ್ನೆ 1)** ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವನೆ ಮೂಡಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) ಹೊಪುಗಳು ಏನನ್ನು ಬೀರುತ್ತವೆ ?

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಇ) ಸಂತರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ?

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 2)** ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ) .....

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆ) .....

ಉತ್ತರ ಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

**ಪ್ರಶ್ನೆ 3)** ಕೆಳಗಿನ ಕವಿತೆಯ ಪರಿಚೇದದ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಾವು ಮನೆಯ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಭೂಮಿ ಜಾತಿ ಕೇಳಿತೆ

ನಾವು ಶಾಸ್ ಎಳೆಯುವಾಗ ಗಾಳಿ ಕುಲವ ಕೇಳಿತೆ

ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವರು ಸಮನಾಗಿ ಬಾಳಲಿ

.....

.....

.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 4)** ಉದಾಹರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದಂತೆ ಶಬ್ದಗೋಪುರ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

**ಉದಾ :** ಜಾಣ

ಜಾಣ ರಾಮ

ಜಾಣ ರಾಮ ಹೋದನು

ಜಾಣ ರಾಮ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು

ಜಾಣ ರಾಮ ಗೆಳೆಯರೊಡನೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದನು

ಗೆಳೆಯ

.....

.....

.....

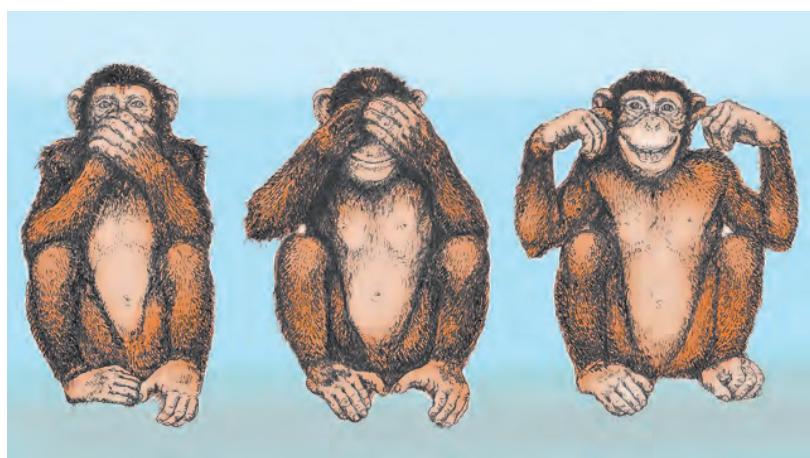
.....

**ಪ್ರಶ್ನೆ 5)** ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ - ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

.....  
.....  
.....  
.....  
.....

### ಒಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಲೋಕಾಂತರ

**ಉಪಕ್ರಮ :** ಈ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಿ. ಇವು ನಮಗೆ ಯಾವ ಸ್ನೇತಿಕ ಬೋಧನೆ ಮಾಡತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.



# ವಾಕ್ಯ ಕರಣ ವಿಭಾಗ

## ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ನಾವು ಮಾತಿನಿಂದ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕಂಡದ್ದನ್ನು, ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವೆವು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳುವೆವು. ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡುವೆವು. ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುವೆವು.

ಈ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಾವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸುವೆವು.

**ಉದಾ :-** ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಮಿನುಗುತ್ತವೆ. ಬೆಕ್ಕು ಹಾಲು ಕುಡಿಯಿತು.

ಆಹಾ ! ಈ ಚಿತ್ರ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ !

ಅಯ್ಯೋ ! ಎಷ್ಟು ನರಳುತ್ತಿದೆ ಈ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣ !

ನೀವು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೀರಾ ?

ಮಳೆ ಹೇಗೆ ಬರುವದು ?

ಸಾಮ್ಮಿ, ಬಡವರ ಮೇಲೆ ದಯೆ ತೋರಿಸಿರಿ.

ಹೀಗೆ ವಾಕ್ಯಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಗೆಯಾಗಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ ಪ್ರಕಾರಗಳು.

- |                               |                 |                           |
|-------------------------------|-----------------|---------------------------|
| (1) ಸಂಭಾಬಾರ್ಥಕ (ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ) | (2) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ | (3) ಭಾವವಾಚಕ (ಲುದ್ದಾರವಾಚಕ) |
| (4) ಅಜ್ಞಾರ್ಥಕ ಅಥವಾ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಕ | (5) ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ |                           |

**(1) ಸಂಭಾಬಾರ್ಥಕ (ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ) ವಾಕ್ಯ :** ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದಿರಿ.

ಸಿ.ಐ. ರಾಮನ್ನರು ಅನೇಕ ಶೋಧಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ನಿನಗೆ ಭವ್ಯ ಸಾಗ್ಗತ ನೀಡುವರು.

ಹಾಲು ಷಾಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ.

ಪೃಥ್ವಿಯ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲು ತಿರುಗುತ್ತದೆ.

1ನೆಯ ವಾಕ್ಯವು ನಡೆದು ಹೋದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದು. 2ನೆಯ ವಾಕ್ಯವು ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು. “ಹಾಲು ಷಾಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರವಾಗಿದೆ,” “ಪೃಥ್ವಿಯ ಸೂರ್ಯನ ಸುತ್ತಲು ತಿರುಗುವದು” ಎಂಬ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸದಾ ಸತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವವು.

ಹೀಗೆ ವರ್ತಮಾನ (ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ), ಭೂತ (ನಡೆದುಹೋದ), ಭವಿಷ್ಯತ್ (ನಡೆಯಲಿರುವ) ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು, ಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಂಭಾಬಾರ್ಥಕ ಇಲ್ಲವೇ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳು.

**(2) ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ :-** ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಪಾಂಡವರ ತಂದೆ ಯಾರು ?

ನಿನಗೆ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆಯೆ ?

ಮೀನುಗಳು ಹೇಗೆ ಉಸಿರಾಡಿಸುವವು ?

ಮಾಮರುಗಳು ಯಾವಾಗ ಚಿಗುರುವವು ?

ಈ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳು ಯಾವದೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವವು.

**(3) ಭಾವವಾಚಕ (ಉದ್ದಾರವಾಚಕ) ವಾಕ್ಯ :-** ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಓದಿರಿ.

ಅಬ್ಜ್ಯ ! ಭೀಮನು ಎಂಥ ಪರಾಕ್ರಮಿ !

ಆಹಾ ! ಎಂಥ ಬೆಡಗಿನ ನಾಡಿದು !

ಪಾಪ ! ಆ ಕುರುಡನ ಅವಸ್ಥೆ ನೋಡಲಾಗದು !

ಇಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾಕ್ಯವು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು.

1ನೇಯ ವಾಕ್ಯವು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹಾಗೂ ಅದ್ಭುತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು. ಹಾಗೆಯೆ 2 ಮತ್ತು 3 ನೇಯ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆನಂದ ಮತ್ತು ಕರುಣೆಯ ಭಾವನೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. 4ನೇಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಭಾವವಾಚಕ ವಾಕ್ಯಗಳು.

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಭಾವನೆಗಳು ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕ ಹೊರಹೊಮ್ಮುವದಕ್ಕೆ ಉದ್ದಾರ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದುದರಿಂದ ಇವಕ್ಕೆ ಉದ್ದಾರವಾಚಕ ವಾಕ್ಯಗಳೆಂದೂ ಹೇಳುವರು. ಉದ್ದಾರಗಳು ಸಂತೋಷ, ಭಯ, ಕರುಣೆ, ಬೀಭತ್ತ, ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವು.

**(4) ಅಜ್ಞಾರ್ಥಕ (ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಕ) ವಾಕ್ಯ :**

ಪಂದ್ಯಾಟ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ,

ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋಗು.

ಜನರಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ.

ದಯಮಾಡಿ ನನ್ನ ಶೀಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡಿರಿ.

ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ :

1 ಮತ್ತು

2ನೇಯ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅಪ್ಯಾಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವವು.

3ನೇಯ ವಾಕ್ಯವು ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು (ಆಶೀರ್ವದಿಸುವ) ಸೂಚಿಸುವದು.

4ನೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ.

ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡುವದು, ಆಶೀರ್ವದಿಸುವದು, ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ಮುಂತಾದ ಶ್ರೀಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯಗಳು (ಮಿಥ್ಯಾರ್ಥಕ) ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳು.

### (5) ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ

- (1) ಪಂಚರದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆರೆದಿಟ್ಟಿರೆ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿ ಹೋದಿತು.
- (2) ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾರು.
- (3) ಅವನು ಪ್ರಧಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೇಗೆಡೆ ಆದಾನು.

ಇಂಥ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ, ಸಂಶಯ ಇಲ್ಲವೇ ತರ್ಕ ಇವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವವು. ಶ್ರೀಯೆ ಆಗಬಹುದೆಂಬ ಅನುಮಾನ ಅಥವಾ ಆಗುವದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸು ಇಂಥ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳು.

ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು (ಮುಂದುವರಿದುದು)

ಕೆಳಗೆ ಎರಡೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಒಂದೊಂದು ಜೊತೆ ಇದೆ. ಅವನ್ನು ಓದಿ :

- 1) ಚಂದ್ರನು ಪೃಥ್ವಿಯ ಸುತ್ತಲು ತಿರುಗುವನು ; ಪೃಥ್ವಿಯು ಚಂದ್ರನ ಸ್ತುಲು ತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ.
- 2) ರೋಗಿಯು ಜೈಷಧದಿಂದ ಗುಣ ಹೊಂದಿದನು. ರೋಗಿಯು ಜೈಷಧದಿಂದ ಗುಣ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ.
- 3) ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ವಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲ.
- 4) ಕಳ್ಳನು ಸಿಕ್ಕನೇ ? ಕಳ್ಳನು ಸಿಗಲಿಲ್ಲವೇ ?
- 5) ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನೀವು ಓದುವಿರಾ ? ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ನೀವು ಓದುವದಿಲ್ಲವೇ ?
- 6) ನಾಳೆ ಮಳೆ ಬಂದಿತು. ನಾಳೆ ಮಳೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
- 7) ಅವನು ಪಂಥವನ್ನು ಗೆದ್ದಾನು. ಅವನು ಪಂಥವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.
- 8) ಇತರರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ. ಕಂಡ ಕಂಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ.
- 9) ಪಾಠವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿ. ಕೆಟ್ಟತನವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಡ.

ಒಂದನೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿರಿ :-

ಚಂದ್ರನು ಪೃಥ್ವಿಯ ಸುತ್ತಲು ತಿರುಗುವನು ಎಂಬುದು ಸಂಭವಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇರುವ ವಾಕ್ಯವು ಸಂಭವಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯವಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನಿಷೇಧಾರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು.

ಎರಡನೆಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಒಂದು ಸಂಭವಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪದ ವಾಕ್ಯ ಹೀಗೆ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಿವೆ.

ನಾಲ್ಕು ಮತ್ತು ಐದನೆಯ ಜೊತೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿವೆ. ಎರಡೂ ಜೊತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳು. ಅವುಗಳ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆಯೇ ಉಳಿದ ಜೊತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಹಾಗೂ ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅವುಗಳ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಿರಿ.

ಉದ್ದಾರವಾಚಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು.

1) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ವಾಕ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಇರಿ :-

1) ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ತಯಾರಿಸುವರು ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

2) ನೀವು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೊಲಗಿರಿ.

ಉತ್ತರ .....  
.....

3) ಸೂರ್ಯಾಗ್ರಹಣವನ್ನು ಬರಿ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಬಾರದು.

ಉತ್ತರ .....  
.....

4) ಅಯ್ಯೋ ! ಅವನೆಷ್ಟು ಸಂಕಟ ಪಡೆತ್ತಾನೆ !

ಉತ್ತರ .....  
.....

5) ವಾಲ್ಯೇಕಿಯು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು.

ಉತ್ತರ .....  
.....

6) ಈ ಸಲ ಆ ಜಟ್ಟಿಯು ಗೆದ್ದಾನು.

ಉತ್ತರ .....  
.....

2) ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರಿ:

1) ಅವನಿಗೆ ಪಾರಿಶೋಷಕ ದೊರಕಿತೇ ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

2) ಮನುಷ್ಯನು ಕಲ್ಲಿನಂತಿರಬೇಕು.

ಉತ್ತರ .....  
.....

3) ಈ ಹಣ್ಣು ಒಹಳ ರುಚಿ ಇದೆ.

ಉತ್ತರ .....  
.....

4) ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಏನು ಫಲ ?

ಉತ್ತರ .....  
.....

5) ಕರು ಓಡಿ ಹೋದಿತು.

ಉತ್ತರ .....  
.....

## ಸಂಧಿ

### ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಸಂಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡೆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

- 1) ಸ್ವರ ಸಂಧಿ
- 2) ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿ

**ಸ್ವರ ಸಂಧಿ :** ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ಸ್ವರವು ಒಂದು ಸಂಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವರ ಸಂಧಿ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯ ಪದದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ ಸ್ವರವಿದ್ದು ಎರಡನೆಯ ಪದದ ಮೊದಲನೆಯ ಅಕ್ಷರವು ಸ್ವರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

**ಉದಾ : - ಗುರು + ಉಪದೇಶ = ಗುರೂಪದೇಶ**

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸ್ವರ ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ.

- 1) ಸವಣದೀಘಸಂಧಿ
- 2) ಗುಣಸಂಧಿ
- 3) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ
- 4) ಯಣ್ಣ ಸಂಧಿ

#### 1) ಸವಣದೀಘಸಂಧಿ :

ಸವಣ ಸ್ವರಗಳು ಒಂದರ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಒಂದು ಅವೆರಡೂ ಸೇರಿ ಸಂಧಿಯಾದಾಗ ಅವೆರಡರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಜಾತಿಯ ದೀಘಸ್ವರವು ಅದೇಶವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸವಣದೀಘ ಎಂದು ಹೆಸರು.

[ಅ + ಅ = ಅ, ಅ + ಅ = ಅ, ಅ + ಅ = ಅ. ಇ + ಈ = ಈ, ಇ + ಇ = ಇ, ಈ+ ಇ = ಈ ಹಿಗೆ]

**ಉದಾ - ಸುರ + ಅಸುರ = ಸುರಾಸುರ**

ಮಹಾ + ಆತ್ಮ = ಮಹಾತ್ಮ

ಗಿರಿ + ಈಶ = ಗಿರಿಶ

ಮುನಿ + ಇಂದ್ರ = ಮುನಿಂದ್ರ

ಉರು + ಉರು = ಉರೂರು

## 2) ಗುಣಸಂಧಿ :

ಅಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇತ್ತು ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ‘ಏ’ ಕಾರವೂ  
ಅಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಉಣಿ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ‘ಒ’ ಕಾರವೂ  
ಅಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇಮ್ ಕಾರ ಪರವಾದರೆ ‘ಅರ್’ ಕಾರವೂ  
ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಗುಣಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

**ಉದಾ -** ಗೊ + ಈಶ = ಗೊಈಶ

ದೇವ + ಇಂದ್ರ = ದೇವೇಂದ್ರ  
ಲಂಬ + ಉದರ = ಲಂಬೋಧರ  
ಪರ + ಉಪಕಾರ = ಪರೋಪಕಾರ  
ದೇವ + ಇಮಣಿ = ದೇವಿಣಿ  
ಮಹಾ + ಇಮಣಿ = ಮಹಿಣಿ

## 3) ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ :

ಅಆ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ‘ಏಇ’ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ‘ಇ’ ಕಾರವೂ, ಅಆ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಓ ಜೊ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದರೆ ‘ಜೊ’ ಕಾರವೂ ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

**ಉದಾ -** ಏಕ + ಏಕ = ಏಕೈಕ

ಲೋಕ + ಏಕ = ಲೋಕೈಕ  
ವನ + ಜೊಷಧಿ = ವನೊಷಧಿ  
ಫನ + ಜೊದಾರ್ಯ = ಫನೊದಾರ್ಯ

## 4) ಯಣ್ಣ ಸಂಧಿ :

ಇ ಈ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಸವಣ್ಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ ಇತ್ತು ಕಾರಗಳಿಗೆ ‘ಯ’ ಕಾರವೂ, ಉಣಿ ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಸವಣ್ಣವಲ್ಲದ ಸ್ವರ ಬಂದರೆ ಉಣಿ ಕಾರಗಳಿಗೆ ‘ವ’ ಕಾರವೂ, ಇಮ್ ಕಾರಕ್ಕೆ ‘ರ’ ಕಾರಾದೇಶವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಣ್ಣ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

**ಉದಾ -** ಅತಿ + ಅಂತ = ಅತ್ಯಂತ

ಅತಿ + ಉತ್ತಮ = ಅತ್ಯುತ್ತಮ  
ಗುರು + ಆಜ್ಞೆ = ಗುರ್ಜಾಜ್ಞೆ  
ಮನು + ಅಂತರ = ಮನ್ವಂತರ  
ಪಿತ್ರ + ಅಚ್ಯಾತ = ಪಿತ್ರಾಚ್ಯಾತ  
ಮಾತ್ರ + ಅಂತ = ಮಾತ್ರಾಂತ

### ಸಮಾಸ

ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳ ಅಥವ ಕೆಡದಂತೆ ಮುಧ್ಯದೊಳಗಿನ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯವು ಲೋಪವಾಗಿ ಒಂದೇ ಪದವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ಪದಗಳ ಸಮಾಸಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂಥ ಸಮಾಸದ ಮೊದಲಿನ ಪದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಪದ, ಎರಡನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಪದ ಎಂದು ಹೇಳುವರು.

**ಉದಾ :** ಬೆಳಿದು + ತಾವರೆ = ಬೆಳ್ಳಾವರೆ  
ಹುಲ್ಲಿನ + ಹಾಸಿಗೆ = ಹುಲ್ಲುಹಾಸಿಗೆ

**ತತ್ವರುಷ ಸಮಾಸ :**

ಎರಡು ನಾಮಪದಗಳು ಸಮಸ್ತ ಪದವಾಗುವಾಗ ಉತ್ತರ ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ತತ್ವರುಷ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.

ಈ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ತೃತೀಯಾ, ಚತುರ್ಥಿ, ಪಂಚಮಿ, ಷಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಸ್ತುತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು ಲೋಪವಾಗುತ್ತವೆ.

**ಉದಾ :** ಧನದ + ಲೋಭ = ಧನಲೋಭ  
ಮಾವಿನ + ಮರ = ಮಾಮರ

**ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ :**

ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪದಗಳು ಲಿಂಗ, ವಚನ, ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದ ವಿಶೇಷಣ ವಿಶೇಷ್ಯ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಗುವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಧಾರಯ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.

**ಉದಾ :** ಕೆರಿದಾದ + ಕೊರಲು = ಕೆರಿಗೊರಲು  
ಕೆಂಪಾದ + ಮಣಿ = ಕೆಮ್ಮೆಣಿ

**ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ :**

ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಾಮಪದಗಳು ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳ ಅರ್ಥಗಳೂ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.

**ಉದಾ :** ತಾಯಿಯೂ + ತಂದೆಯೂ = ತಾಯಿತಂದೆ  
ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿ + ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ = ಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ  
ರಾಮನೂ + ಲಕ್ಷ್ಮಣನೂ = ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರು

ಅಭ್ಯಾಸ

1) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

1) ಸಮಾಸ ಎಂದರೇನು ?

.....

.....

2) ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಆಗುವ ಸಮಾಸ ಯಾವುದು ?

.....

.....

3) ಕೆಳಗಿನ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ವಿಗ್ರಹಿಸಿ ಸಮಾಸದ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿ.

ಕಗ್ಗತ್ತಲೆ .....

ಭೀಮಾಜುನ .....

ಹುಲ್ಲು ಹಾಸಿಗೆ .....

### ಕ್ರಿಯಾಪದ

#### ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದಿರಿ :

1. ನಾಯಿ ಓಡುತ್ತದೆ.
2. ಗಳಿ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದಿತು.
3. ನಾವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಕೇಳುವೆವು.

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಓಡುತ್ತದೆ, ತಿಂದಿತು, ಕೇಳುವೆವು ಎಂಬವು ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು, ಓಡು, ತಿನ್ನ, ಕೇಳು ಎಂಬ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಈ ಮೂಲ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಧಾತುಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಅಖಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಾಗುವವು. ಈ ಅಖಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಗಳಿಗೆ ಸೊಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವದುಂಟು.

### ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು

#### ಕಾಲಾರ್ಥಕ (ಸಂಭಾಬಾರ್ಥಕ) ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು :

1. ನದಿಯು ವೇಗವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.
2. ಟಿಳಿಕರು ಗೀರಾರಹಿಸ್ತು ಎಂಬ ಪ್ರಸ್ತಾಕವನ್ನು ಬರೆದರು.
3. ನನ್ನ ಮಾವ ನಾಳೆ ದಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವನು.

ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಬರೆದರು, ಹೋಗುವನು ಎಂಬ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು, ಕ್ರಿಯೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ.

ಈಗ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

ನಡೆದು ಹೋದ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು

ಕ್ರಿಯೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು.

ಹಿಂಗ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ, ನಡೆದ, ನಡೆಯಲಿರುವ ಅಥವಾ ಸಂಭವಿಸುವ ಕಾಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಕಾಲಾರ್ಥಕ ಅಥವಾ ಸಂಭಾಬಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಕಾಲಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಸೇರುವ ಅಖಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಯಗಳನ್ನು ಜೀಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಿರಿ.

## ವರ್ತಮಾನಕಾಲ : ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು

ಪುರುಷ		ಎಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉತ್ತಮ		ಎನೆ	ಎವೆ
ಮಧ್ಯಮ		ಈ, ಈಯೆ	ಈರಿ
ಪ್ರಥಮ	ಪುಲ್ಲಿಂಗ	ಆನೆ	ಆರೆ
	ಸ್ತ್ರೇಲೀಂಗ	ಆಳೆ	ಆರೆ
	ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ	ಆದೆ, ಇದೆ	ಆವೆ, ಇವೆ

“ಮಾಡು” ಧಾರುವಿನ ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲದ ರೂಪಗಳು ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ :

		ಎಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪು.		ಮಾಡುತ್ತೇನೆ	ಮಾಡುತ್ತೇವೆ
ಮ. ಪು.		ಮಾಡುತ್ತೀ	ಮಾಡುತ್ತೀರಿ
		ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ	
ಪ್ರ. ಪು.	ಪು.	ಮಾಡುತ್ತಾನೆ	ಮಾಡುತ್ತಾರೆ
	ಸ್ತ್ರೀ	ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ	ಮಾಡುತ್ತಾರೆ
	ನ.	ಮಾಡುತ್ತಾದೆ,	ಮಾಡುತ್ತಾವೆ,
		ಮಾಡುತ್ತಿದೆ	ಮಾಡುತ್ತಿವೆ

ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರುವಿಗೂ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ‘ಉತ್ತ’ ಎಂಬುದು ಆಗಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.  
ಮಾಡು + ಉತ್ತ + ಆನೆ = ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

## ಭೂತಕಾಲ : ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಗಳು

ಉ. ಪು.		ಎನು	ಎವು
ಮ. ಪು.		ಎ	ಇರಿ
ಪ್ರ. ಪು.	ಪು.	ಅನು	ಅರು
	ಸ್ತ್ರೀ	ಆಳು	ಆರು
	ನ.	ಇತು	ಅವು, ಉವು

ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರುವಿಗೂ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಕ್ಕೂ ನಡುವೆ ‘ದ’ ಎಂಬ ಆಕ್ಷರ ಬರುವದು.  
(ಆಗಮವಾಗುವುದು), - ನಡೆ + ದ + ಎನು = ನಡೆದೆನು. ನಡೆ + ದ + ಅನು = ನಡೆದನು.

ಹೀಗೆ ‘ದ’ ಆಕ್ಷರ ಬರುವಾಗ ಧಾರುಗಳು ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವವು. ಕೆಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

## ಗಮನಿಸಿರಿ :-

ಮಾಡು -- ಮಾಡಿದ. ಇದರಂತೆ ನೋಡು, ಓಡು, ಬೇಡು ಇತ್ಯಾದಿ. ನಗು - ನಕ್ಕೆ. ಇದರಂತೆ ಹೋಗು, ಮಿಗು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಕೊಡು -- ಕೊಟ್ಟಿ. ಇದರಂತೆ ಬಿಡು, ಪಡು, ಇಡು, ನೆಡು ಇತ್ಯಾದಿ.

“ಮಾಡು” ಧಾತುವಿನ ಭೂತಕಾಲದ ರೂಪಗಳು :-

	ಎಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪು	ಮಾಡಿದನು	ಮಾಡಿದವು
ಮ. ಪು	ಮಾಡಿದೆ	ಮಾಡಿದಿರಿ
ಪ್ರ. ಪು	ಮಾಡಿದನು	ಮಾಡಿದರು
ಸ್ತ್ರೀ	ಮಾಡಿದಳು	ಮಾಡಿದರು
ನ.	ಮಾಡಿತು	ಮಾಡಿದವು, ಮಾಡಿದುವು

**ಭವಿಷ್ಯತ್ತೊಕಾಲ : ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳು :**

	ಎಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪು.	ಎನು	ಎವು
ಮ. ಪು	ಎ. ಇ.	ಇರಿ
ಪ್ರ. ಪು.	ಆನು	ಆರು
ಸ್ತ್ರೀ	ಆಳು	ಆರು
ನ.	ಆದು, ಉದು	ಆವು, ಉವು

“ಮಾಡು” ಧಾತುವಿನ ಭವಿಷ್ಯತ್ತೊಕಾಲದ ರೂಪಗಳು :-

	ಎಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪು.	ಮಾಡುವೆನು	ಮಾಡುವೆವು
ಮ. ಪು	ಮಾಡುವೆ, ಮಾಡುವಿ	ಮಾಡುವಿರಿ
ಪ್ರ. ಪು.	ಮಾಡುವನು	ಮಾಡುವರು
ಸ್ತ್ರೀ	ಮಾಡುವಳು	ಮಾಡುವರು
ನ.	ಮಾಡುವದು,	ಮಾಡುವವು,

ಭವಿಷ್ಯತ್ತೊಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ಉವ’ ಆಗಮವಾಗುವದು.

ನಡೆ + ಉವ + ಅನು = ನಡೆಯುವನು.

ಉತ್ತ, ದ, ಉವ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳಿಗೆ ಕಾಲ ಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳನ್ನುವರು.

ಧಾತು + ಕಾಲಪ್ರಶ್ನೆಯ + ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರಶ್ನೆಯ = ಕಾಲಾರ್ಥಕ ಶೀರ್ಯಾಕ್ಷ

### ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ

- 1) ಹವೆ ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಿತು.
- 2) ನಾಳೆ ನಾನು ಉಂಟಾಗಿ ಹೋದೇನು.
- 3) ರಾಮನು ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದಾನು.

ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು ಯಾವವು ?

ಬಂದಿತು, ಹೋದೇನು, ತಿಂದಾನು,

ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯುವದರ ಒಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹ ಇಲ್ಲವೆ ನಡೆಯಬಹುದುಂಬ ತರ್ಕವಿದೆ.

ಮೇಲಿನ 1ನೇಯ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದಿತು --- ಎಂದರೆ ಮಳೆ ಬರುವದು ನಿಶ್ಚಯಿಲ್ಲ, ಮಳೆಯು ಬರಬಹುದೆಂಬ ತರ್ಕ ಅಥವಾ ಉಹೆ, ಇಲ್ಲವೆ ಮಳೆಯು ಬರುವದರ ಒಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಈ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಸೂಚಿಸುವದು. ಇಂಥ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಎನ್ನುವರು.

### ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗಳು

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪ್ರ.	ಎನು	ಎವು
ಮ. ಪ್ರ	ಈ, ಈಯೆ	ಈರಿ
ಪ್ರ. ಪ್ರ.	ಆನು	ಆರು
ಸ್ತ್ರೀ	ಆಳು	ಆರು
ನ.	ಈತು	ಆವು

“ನಿಲ್ಲು” ಧಾತುವಿನ ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟೇ :

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪ್ರ.	ನಿಂತೇನು	ನಿಂತೇವು
ಮ. ಪ್ರ	ನಿಂತಿ, ನಿಂತಿಯೆ	ನಿಂತಿರಿ
ಪ್ರ. ಪ್ರ.	ನಿಂತಾನು	
ಸ್ತ್ರೀ.	ನಿಂತಾಳು,	ನಿಂತಾರು
ನ.	ನಿಂತಿತು,	ನಿಂತಾವು

**ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಕ ಶ್ರೀಯಾಪದ :** ಈ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಿರಿ.

- 1) ಸೈನ್ಯವು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ.
- 2) ಜನರು ಸುಖಿಗಳಾಗಲಿ.
- 3) ನೀನು ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡು
- 4) ಗಂಡಾಂತರವನ್ನು ದ್ವೇಯದಿಂದ ಎದುರಿಸೋಣ. (ಎದುರಿಸುವ)

ಈ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಲಿ, ಹೊರಡು ಎಂಬ ಶ್ರೀಯಾಪದಗಳು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. (ಸುಖಿಗಳು) - ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಶ್ರೀಯಾಪದವು (ಆಶೀರ್ವದಿಸುವ) ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವದು.

ಎದುರಿಸೋಣ ಎಂಬ ಶ್ರೀಯಾಪದವು ನಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಯವಾದ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವದು.

ಹೀಗೆ ಅಪ್ಪಣಿ, ಆಶೀರ್ವಾದ, ಇಚ್ಛೆ, ಬೇಡಿಕೆ - ಇಂಥ ಶ್ರೀಯಾಪದಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶ್ರೀಯಾಪದಗಳಿಗೆ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಕ ಶ್ರೀಯಾಪದಾಂಶನ್ನು ಪರು.

**ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಕ ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು :**

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪು.	ಉವೆ, ಅಲಿ	ಒಣ, ಉವ
ಮ. ಪು	ಉ	ಇರಿ, ಇ
ಪ್ರ. ಪು.(ಪುಂ. ಸ್ತ್ರೀ. ನ.)	ಅಲಿ	ಅಲಿ

“ಮಾಡು” ಧಾರುವಿನ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಕ ರೂಪಗಳು :

	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ಉ. ಪು.	ಮಾಡುವೆ ಮಾಡಲಿ	ಮಾಡೋಣ, ಮಾಡುವ
ಮ. ಪು	ಮಾಡು	ಮಾಡಿರಿ, ಮಾಡಿ
ಪ್ರ. ಪು.(ಪುಂ. ಸ್ತ್ರೀ. ನ.)	ಮಾಡಲಿ	ಮಾಡಲಿ

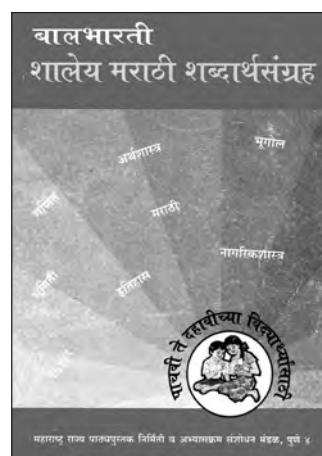
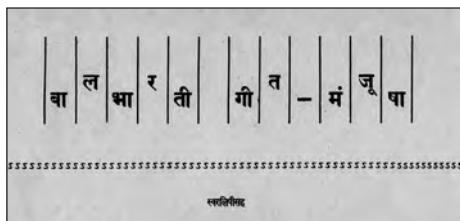
ಕೆಳಗಿನ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದವ ಎಂಬದನ್ನು ಹೇಳಿರಿ.

- (1) ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಅನೇಕ ವೀರ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಜನ್ಮಕೊಟ್ಟಿದೆ.
- (2) ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಬಾಳೋಣ.
- (3) ಸಿ.ವ್ಯಿ. ರಾಮನ್ನರಿಗೆ ನೋಚೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು.
- (4) ನೀವು ಮೈಮುರಿದು ದುಡಿಯಿರಿ.
- (5) ಹೀಗೆಯೇ ಮಳೆ ಸುರಿದರೆ ಅವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋದಾವು.
- (6) ಹೊಸ ವರುಷವು ಹೊಸ ಹರುಷವನ್ನು ತರಲಿ.
- (7) ವಿದ್ಯಾವಂತನನ್ನು ಎಲ್ಲರು ಗೌರವಿಸುವರು.
- (8) ಅವನಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಪದವಿ ದೊರಕೀತು.
- (9) ಜಿದ್ದುಳ್ಳವನು ಗೆದ್ದಾನು.
- 10) ರವಿ ಕಾಣದ್ದನ್ನು ಕವಿ ಕಾಣುವನು.
- 11) ವನಸ್ಪತಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ವಿಕಸಿಸಲಿ.



# इयत्ता ९ ली ते ८ वी साठीची पाठ्यपुस्तक मंडळाची वैशिष्ट्यपूर्ण पुस्तके

- मुलांसाठीच्या संस्कार कथा
- बालगीते
- उपयुक्त असा मराठी भाषा शब्दार्थ संग्रह
- सर्वांच्या संग्रही असावी अशी पुस्तके
- स्फूर्तीगीत
- गीतमंजुषा
- निवडक कवी, लेखक यांच्या कथांनी युक्त पुस्तक



पुस्तक मागणीसाठी [www.ebalbharati.in](http://www.ebalbharati.in), [www.balbharati.in](http://www.balbharati.in) संकेतस्थळावर भेट द्या.



**साहित्य पाठ्यपुस्तक मंडळाच्या विभागीय भांडारांमध्ये  
विक्रीसाठी उपलब्ध आहे.**



ebalbharati

विभागीय भांडारे संपर्क क्रमांक : पुणे - ☎ २५६५९४६५, कोल्हापूर- ☎ २४६८५७६, मुंबई (गोरेगाव)  
- ☎ २८७७९८४२, पनवेल - ☎ २७४६२६४६५, नाशिक - ☎ २३९५९९, औरंगाबाद - ☎ २३३२९७९, नागपूर - ☎ २५४७७९६/२५२३०७८, लातूर - ☎ २२०९३०, अमरावती - ☎ २५३०९६५



महाराष्ट्र राज्य पाठ्यपुस्तक निमित्ति मुख्य अभ्यासक्रम संशोधन मंडळ, पुणे  
बालभारती इयत्ता ७ वी (कन्द)

₹ 46.00